અધ્યાત્મ કાવ્ય સરિતા

: સંયોજક :

શ્રી રાજ-સોભાગ સત્સંગ મંડળ

સોભાગ પરા, સાયલા - ૩૬૩૪૩૦

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

અધ્યાત્મ કાવ્ય સરિતા

❖ સંયોજક ❖

શ્રી રાજ-સોભાગ સત્સંગ મંડળ
સોભાગ પરા, સાયલા - ૩૬૩૪૩૦

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

✧ અધ્યાત્મ કાવ્ય સરિતા ✧

✧ **પ્રકાશક**
પ્રકાશન સમિતિ
શ્રી રાજ-સોભાગ સત્સંગ મંડળ
સાયલા-૩૬૩૪૩૦

✧ **પ્રાપ્તિસ્થાન**

✧ **સાયલા** ✧

શ્રી રાજ-સોભાગ સત્સંગ મંડળ
શ્રી રાજ-સોભાગ આશ્રમ
સોભાગપરા, સાયલા–૩૬૩ ૪૩૦. (જિ. સુરેન્દ્રનગર)
ફોન : (૦૨૭૫૫) ૨૮૦૫૩૩ ટેલિ-ફેક્સ : ૨૮૦૭૯૧
Website : www.rajsaubhag.org E-mail : rajsaubhag@yahoo.com

✧ **અમદાવાદ** ✧

જયેશભાઈ જે. શાહ
શિવા એન્ટરપ્રાઈઝ
૨૫, એવરેસ્ટ ટાવર, નારણપુરા, અમદાવાદ-૧૩.
ફોન : (૦૭૯) ૨૭૪૭૫૧૧૧ ટેલિ-ફેક્સ : ૨૭૪૮૩૪૩૬
shivaenterprise@yahoo.com

✧ **મુંબઈ** ✧

વિનાયક કે. શાહ
૨૨, શાંતિનિકેતન, ૩જા માળે, ૯૫-એ, મરીન ડ્રાઈવ,
મુંબઈ - ૪૦૦૦૦૨. ફોન : ૨૨૮૧૩૬૧૮/૧૯

આવૃત્તિ : પ્રથમ
પ્રત : ૧૦૦૦

મુદ્રક :
નૈષધ પ્રિન્ટર્સ
મ્યુનિસિપલ સ્કૂલ પાસે, નારણપુરા ગામ,
અમદાવાદ – ૩૮૦ ૦૧૩. ફોન : ૨૭૪૯૧૬૨૭

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

પ્રસ્તાવના

ઘણા ઘણા પ્રકારથી મનન કરતાં અમારો દૃઢ નિશ્ચય છે કે ભક્તિ એ સર્વોપરી માર્ગ છે અને તે સત્પુરુષના ચરણ સમીપ રહીને થાય તો ક્ષણવારમાં મોક્ષ કરી દે એવો પદાર્થ છે.

ભક્તિ એ સર્વોત્કૃષ્ટ માર્ગ છે. ભક્તિથી અહંકાર મટે, સ્વચ્છંદ ટળે અને સીધા માર્ગે ચાલ્યું જવાય. —શ્રીમદ્ રાજચંદ્ર

છેલ્લાં ૩૧ વર્ષથી, આશ્રમના આરંભકાળથી આશ્રમના દૈનિક ક્રમની પૂર્ણાહુતિ રોજ રાત્રે ૮.૩૦ થી ૯.૦૦ જ્ઞાની પુરુષોએ રચેલાં ભક્તિપદો ગાઈને કરવામાં આવે છે. સદ્ગુરુદેવ પ.પૂ.બાપુજી શ્રી લાડકચંદ માણેકચંદ વોરાએ સ્વયં ૧૬ વર્ષની વયે પોતાના પુરુષાર્થને પુષ્ટિ આપતાં તત્ત્વસભર પદોનું સંકલન કરેલ હતું.

જુદા જુદા સંપ્રદાયના સંતોની આધ્યાત્મિક રચનાઓમાં પૃથક્ પૃથક્ ભાવો પ્રગટ થાય છે. કોઈમાં જગતના જીવો પ્રત્યેની કરુણા પ્રગટ થાય છે, તો કોઈમાં અનુભવની મસ્તી, કોઈમાં ઈશ્વર પ્રત્યેની પ્રચુર ભક્તિ છે, તો કોઈમાં ફિકરથી મુક્ત બની અભય બનવાનું સૂચન છે. જેમ દરેક સુગંધી પુષ્પ પોતાની મહેંક વડે સૌરભને પ્રસરાવી આ જગતને પ્રભાવિત કરે છે, તેમ આ પદો આપણી ભીતરની ચેતનાને પ્રભાવિત કરી જગાડે છે.

જ્ઞાની પુરુષોએ રચેલાં પાંચ કડીના પદને સમજાવવા માટે અનેક પાનાંઓ ભરી એનો વિશેષાર્થ કરવામાં આવતો હોય છે. એ પદનાં ભેદ-રહસ્યોને પ્રગટ કરવા વક્તાઓને પાંચ કલાક પણ ઓછા પડે છે. સંક્ષિપ્ત છતાં સંપૂર્ણ રીતે વિષયને આવરી લેતાં પદોને સાંભળીએ, વાંચીએ કે વિચારીએ ત્યારે સિંધુને બિંદુમાં સમાવી દેવાની જ્ઞાની પુરુષોની આત્મિક શક્તિના ઐશ્વર્યનો ખ્યાલ આવે છે.

આ પદોમાં જ્યારે આપણું મન સ્થિર થાય છે ત્યારે સંતોના હૃદયમાંથી વહેતા નિષ્કામ પ્રેમનું માધુર્ય વેદાય છે. બહિરાત્મભાવથી અપવિત્ર થયેલો આત્મા અને મેલું થયેલું મન જ્યારે જ્યારે આ અધ્યાત્મ કાવ્ય-સરિતામાં સ્નાન કરે છે ત્યારે ત્યારે તે પવિત્ર બને છે.

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

જીવનની સમગ્ર સમસ્યાઓનો ઉકેલ આ પદોમાંથી પ્રાપ્ત થાય છે. આ પદોમાં રહેલા આત્માના અમૃતરસનો આસ્વાદ થાય છે ત્યારે સમજાય છે કે સુખ સંપત્તિ કે સત્તામાં નથી. આ પદોમાં પ્રવેશ થતાં જ સંતોની ચૈતન્યસૃષ્ટિનો વૈભવ, તેની સોહામણી રમણીયતા ને પળપળના આનંદોત્સવનો ખ્યાલ આવે છે.

વિવિધ ધર્મોમાં, ભિન્ન-ભિન્ન દર્શનોમાં કે અનેક સંપ્રદાયોમાં થયેલા જ્ઞાની મહાત્માઓનો અંતરંગ અનુભવ એકસરખો જ હોય છે. સો જ્ઞાનીઓના એ એક મતને સમજવા આ પદો સહાયક બને છે. આ પદો વડે પૌદ્‌ગલિક આસક્તિ તૂટે છે અને આત્માને અસંગ દશાની પ્રાપ્તિ થાય છે.

પરદેશમાં વસતા મુમુક્ષુ આત્માઓ આધ્યાત્મિક સાધનામાં વિકાસ કરે તે અર્થે પ.પૂ.ભાઈશ્રી નલીનભાઈ કોઠારી ત્રણ વર્ષે એકવાર ત્યાં જતા હોય છે. ઈ.સ. ૨૦૦૩ની સાલમાં લંડન તેમ જ નૈરોબી જતાં પહેલાં ભાઈશ્રીની પ્રેરણાથી આશ્રમમાં ગવાતાં પદોનું સંકલન કરી એક પુસ્તિકા તૈયાર થઈ. ત્યાર બાદ ઘણાં બીજાં પદો તેમાં ઉમેરી આજના આ ૩ નવેમ્બર, ૨૦૦૭ના રોજ ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદના જ્ઞાનસત્રની મંગળવેળાએ તેનું વિમોચન થઈ રહ્યું છે, તેનો આનંદ છે.

આશ્રમ દ્વારા પ્રકાશિત આ 'અધ્યાત્મ કાવ્ય-સરિતા' પુસ્તક-પ્રકાશનનો તમામ ખર્ચ પંચાલી પરિવારે આપ્યો છે, તેમ જ તેમાં રહેલી અશુદ્ધિઓ સુધારી આપવામાં સંસ્કૃતનાં પ્રોફેસર આત્માર્થી ચંદ્રિકાબેન પંચાલી તથા નૈષધ પ્રિન્ટર્સવાળા દશરથભાઈએ કાળજીપૂર્વકનો પરિશ્રમ લીધેલો છે. સંસ્થા તેઓની તેમ જ પંચાલી પરિવારની અત્યંત આભારી છે.

ગચ્છમાં કે મતમાં નહીં, પણ આત્માના સત્‌માં નિવાસ કરવા માટે આ 'અધ્યાત્મ કાવ્ય સરિતા' પ્રેરક બને, તેવી પ્રભુ પાસે અભ્યર્થના.

લિ.

પ્રકાશન સમિતિ

શ્રી રાજ-સોભાગ સત્સંગ મંડળ, સાયલા

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

॥ ॐ ॥

卐 **સહજાત્મસ્વરૂપ પરમગુરુ** 卐

सर्वज्ञदेवाय नमः परमकृपालुदेवाय नमः श्री सद्गुरुदेवाय नमः

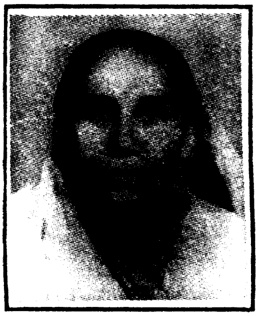

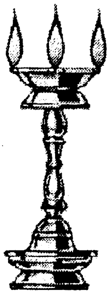

સ્વ. લલિતાબહેન વીરચંદભાઈ પંચાલી
સમાધિ : ૧૩-૫-૨૦૦૦ (બોટાદ)

સ્વ. વીરચંદભાઈ બેચરદાસ પંચાલી
સમાધિ : ૨૭-૧૨-૧૯૭૨ (બોટાદ)

આપનો પાર્થિવદેહ આજે વિદ્યમાન નથી. પરંતુ આપનું આધ્યાત્મિક, પ્રમાણિક, નિર્મળ અને પ્રેમાળ વ્યક્તિત્વ અમારી હૃદયભૂમિમાં સદાય જીવંત છે. અમારા માટે આપની સ્વરૂપલક્ષી જીવનદૃષ્ટિ સમ્યક્ બોધ પ્રેરક છે; જે અમારા વર્તમાન જીવનને સુગંધિત બનાવે છે. આપશ્રી પરમજ્ઞાયકદેવની ઉપાસનાથી શીઘ્રાતિશીઘ્ર શાશ્વત શાંતિને પામો એ જ શુભ ભાવના અને અમારા જીવનમાં સમ્યક્ બોધબીજ બનીને વહો એ અભ્યર્થના.

લિ.
પંચાલી પરિવાર વતી
ડૉ. ધીરુભાઈ વીરચંદભાઈ પંચાલી
બોટાદ

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

અનુક્રમણિકા

ક્રમ	અધ્યાત્મ પદો	પાના નંબર
૧.	મન મસ્ત હુઆ..........................	૧
૨.	યે તો પ્રેમ કી બાત હૈ ઉધો................	૧
૩.	અચરિજ દેખા ભારી રે સાધો...............	૨
૪.	ઓળખો અંદરવાળો........................	૨
૫.	અગર હૈ પ્રેમ દર્શનકા......................	૩
૬.	અબ મેરે સમકિત સાવન આયો.............	૩
૭.	અબ સૌંપ દિયા ઈસ જીવનકો...............	૪
૮.	અબ હમ આનંદકો ઘર પાયો...............	૪
૯.	આણં તાણં કાંઈ ન જાણં....................	૫
૧૦.	આપને તારા અંતરનો એક તાર.............	૫
૧૧.	આ રે અવસરની હું તો જાઉં રે બલિહારી.....	૬
૧૨.	ઊંચી મેડી તે મારા સંતની રે...............	૭
૧૩.	કાયાનો ઘડનારો ઘટમાંય....................	૭
૧૪.	જતી હતી હું વાટમાં.........................	૮
૧૫.	જનમ તેરા બાતોં હી બીત ગયો.............	૯
૧૬.	જ્યોતસે જ્યોત જગાઓ સદ્‌ગુરુ............	૯
૧૭.	તારા નયણે અમીરસ ઝરતાં રે..............	૧૦
૧૮.	પતિ પરમકૃપાળુ મારા રે....................	૧૧
૧૯.	પરકમ્મા કરીને લાગું પાય રે................	૧૨
૨૦.	જાગીને જોઉં તો જગત દીસે નહિ..........	૧૩
૨૧.	ઐસી લાગી લગન મીરાં હો ગઈ મગન (હે આંખ વો જો).	૧૪
૨૨.	ચદરિયા ઝીની રે બીની...................	૧૫
૨૩.	તેરા રાજજી કરેંગે બેડા પાર................	૧૫

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

ક્રમ	અધ્યાત્મ પદો	પાના નંબર

૨૪. ગુરુ ઘેર આવ્યા તે દિવાળી.................. ૧૬
૨૫. જાઓ જાઓ મેઘરાજા...................... ૧૭
૨૬. મન લાગો મેરો યાર ફકીરીમેં............... ૧૭
૨૭. જીવનની આ પળ અણમોલ................. ૧૮
૨૮. સત્સંગનો રસ ચાખ........................ ૧૮
૨૯. પ્રભુજી ! તુમ ચંદન હમ પાની............. ૧૯
૩૦. ભજનમેં હોત આનંદ આનંદ................ ૧૯
૩૧. પ્રેમી આવો રે............................ ૨૦
૩૨. સાધો મનકા માન ત્યાગો.................. ૨૦
૩૩. ભોળી રે ભરવાડણ હરિને................... ૨૧
૩૪. નૈયા ઝુકાવી મૈં તો જોજે ડૂબી જાય ના........ ૨૧
૩૫. મન ફૂલા ફૂલા ફિરે જગતમેં............... ૨૨
૩૬. મને વ્હાલા થાઓ શ્રી રાજ એવા........... ૨૩
૩૭. મનો બુદ્ધિ અહંકાર....................... ૨૪
૩૮. મંદિરે પધારો સ્વામી સલૂણા............... ૨૫
૩૯. મેરા સત્ ચિત્ આનંદરૂપ.................. ૨૬
૪૦. મ્હારે જનમ મરણરા સાથી................. ૨૬
૪૧. રાજ રંગભીના મારે....................... ૨૭
૪૨. શું શોધે સજની ?......................... ૨૭
૪૩. રોમે રોમે હું તારી થતી જાઉં છું............ ૨૮
૪૪. સાંસ સાંસ મેં સુમરિન કરકે................ ૨૮
૪૫. લાગો છો પ્યારા પ્યારા કૃપાળુદેવ........... ૨૯
૪૬. વીતરાગી ! તારી માયા લાગી રે........... ૩૦

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

ક્રમ	અધ્યાત્મ પદો	પાના નંબર
૪૭.	સમાધિસાધન રાજ તારું નામ...............	૩૧
૪૮.	લિખનેવાલે તૂ હોકે દયાલ લિખ દે.........	૩૧
૪૯.	ગુરુ બિના, કૈસે લાગે પાર.................	૩૨
૫૦.	જ્ઞાનમય હો ચેતન, તોહે જગકા............	૩૩
૫૧.	જબસે પ્યારે શ્રીમદ્જી આયે................	૩૪
૫૨.	પાયોજી મૈને રામ રતન ધન................	૩૪
૫૩.	ગુરુદેવ મેરી નૈયા.........................	૩૫
૫૪.	સફલ હુઆ હૈ ઉન્હી કા જીવન.............	૩૫
૫૫.	હોગા આત્મજ્ઞાન વો દિન..................	૩૬
૫૬.	દર્શન દયોં ઘનશ્યામ નાથ..................	૩૬
૫૭.	જરાં તો ઇતના બતા દો પ્રીતમ............	૩૭
૫૮.	હે ! પ્રભુ આનંદદાતા......................	૩૭
૫૯.	રે ! મનાજી તું તો જિન ચરણે.............	૩૮
૬૦.	ઐસી કરી ગુરુદેવ કૃપા....................	૩૮
૬૧.	મારા મરણ વખતે બધી....................	૩૯
૬૨.	ૐ મંગલમ્.............................	૪૦
૬૩.	હરિનામકે હીરે મોતી......................	૪૧
૬૪.	જો ભજે ગુરુકો સદા......................	૪૧
૬૫.	મૈં તો જપું સદા તેરા નામ.................	૪૨
૬૬.	અબ હમ અમર ભયે ન મરેંગે.............	૪૨
૬૭.	હે ! મારા ઘટમાં બીરાજતાં................	૪૩
૬૮.	આજ જવાની પર ઇતરાનેવાલે (કવ્વાલી).....	૪૪
૬૯.	હે ! શારદે માઁ..........................	૪૭

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

ક્રમ	અધ્યાત્મ પદો	પાના નંબર
૭૦.	બૈર બૈર નહીં આવે અવસર................	૪૭
૭૧.	અમી ભરેલાં એ નયન....................	૪૮
૭૨.	અલખ દેશ મેં વાસ હમારા................	૪૯
૭૩.	શ્રી અનંત જિનશું કરો....................	૪૯
૭૪.	પંથડો નિહાળું રે બીજા જિનતણો...........	૫૦
૭૫.	મેરે સદ્ગુરુ દીન દયાળ..................	૫૦
૭૬.	સંભવદેવ તે ધૂર સેવો રે..................	૫૧
૭૭.	પીવતા નામ જો જુગન જુગ જીવતાં.........	૫૧
૭૮.	સમક્તિ દાતા સમક્તિ આપો..............	૫૨
૭૯.	અભિનંદનજિન ! દરિશણ તરસીએ.........	૫૩
૮૦.	મૂલડો થોડો ભાઈ વ્યાજડો ઘણો રે..........	૫૩
૮૧.	પદ્મપ્રભુ જિન, તુજ-મુજ આંતરું રે............	૫૪
૮૨.	ક્યા સોવે ઊઠ જાગ બાઉ રે................	૫૪
૮૩.	દેખણ દે રે સખી, મુને દેખણ દે...........	૫૫
૮૪.	ચંદ્રપ્રભ જિન સાહેબા રે...................	૫૬
૮૫.	અબ મેરે પતિ ગતિ દેવ નિરંજન...........	૫૬
૮૬.	દુઃખ દોહગ દૂરે ટળ્યાં રે..................	૫૭
૮૭.	ધર્મ જિનેસર ગાઉં રંગશું...................	૫૮
૮૮.	હાંરે મારે ધર્મજિણંદશું લાગી...............	૫૯
૮૯.	ગિરુઆ રે ગુણ તુમ તણા................	૬૦
૯૦.	મનડું કિમહિ ન બાઝે હો કુંથુજિન..........	૬૧
૯૧.	મુનિસુવ્રત જિન વંદતાં..................	૬૨
૯૨.	રામ કૃષ્ણ હરિ મુકુંદ મુરારી..............	૬૨

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

ક્રમ	અધ્યાત્મ પદો	પાના નંબર
૯૩.	દિલમાં દીવો કરો રે......................	૬૩
૯૪.	મન કી તરંગ માર લે......................	૬૪
૯૫.	કોન બતાવે બાટ ગુરુ બિના...............	૬૪
૯૬.	વ્હાલા લાગો છો વિશ્વઆધાર રે............	૬૫
૯૭.	ચેતન એસા ગ્યાન વિચારો..................	૬૬
૯૮.	સત્‌ગુરુ તુમ્હારે પ્યારને....................	૬૭
૯૯.	હરિ વસે હરિના જનમાં..................	૬૮
૧૦૦.	રામ કહો રહેમાન કહો....................	૬૮
૧૦૧.	સંતો સો સત્‌ગુરુ મોહિ ભાવે.............	૬૯
૧૦૨.	બિના નયન પાવે નહીં....................	૭૦
૧૦૩.	ચેતન શુદ્ધાતમકૂં ધ્યાવો..................	૭૦
૧૦૪.	ૐ કારં બિંદુ સંયુક્તં.....................	૭૧
૧૦૫.	હે પ્રભુ ! હે પ્રભુ ! શું કહું...............	૭૨
૧૦૬.	યમનિયમ સંજમ આપ કિયો..............	૭૪
૧૦૭.	સુણો શાંતિ જિણંદ સોભાગી..............	૭૫
૧૦૮.	અબ ચલો સંગ હમારે કાયા..............	૭૬
૧૦૯.	અવધૂ ક્યા માગું ગુનહીના...............	૭૬
૧૧૦.	અવધૂ નામ હમારા રાખે..................	૭૭
૧૧૧.	પગ મને ધોવા દયોને રઘુરાઈ.............	૭૭
૧૧૨.	અવધૂ સો જોગી ગુરુ મેરા.................	૭૮
૧૧૩.	સુહાગણ ! જાગી અનુભવ પ્રીત...........	૭૮
૧૧૪.	જીય જાને મેરી સફલ ઘરીરી.............	૭૯
૧૧૫.	મહારો બાલુડો સંન્યાસી..................	૭૯

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

ક્રમ	અધ્યાત્મ પદો	પાના નંબર

ક્રમ	અધ્યાત્મ પદો	પાના નંબર
૧૧૬.	નીરખને ગગનમાં કોણ ઘૂમી રહ્યો.........	૮૦
૧૧૭.	નિશદિન જોઉં તારી વાટડી...............	૮૧
૧૧૮.	અવધૂ અનુભવકલિકા જાગી.............	૮૧
૧૧૯.	દેખો એક અપૂરવ ખેલા..................	૮૨
૧૨૦.	કિત જાનમતેં હો પ્રાણનાથ................	૮૨
૧૨૧.	અબ જાગો પરમગુરુ પરમદેવ પ્યારે.........	૮૩
૧૨૨.	અવધૂ પિયો અનુભવ રસ પ્યાલા..........	૮૩
૧૨૩.	પૂરવ પુણ્ય ઉદય કરી ચેતન..............	૮૪
૧૨૪.	કોઈ અજબ તમાસા દેખા.................	૮૫
૧૨૫.	નામ સુધારસ સાર સરવમાં...............	૮૬
૧૨૬.	મેરુ તો ડગે પણ જેનાં મનડાં ડગે નહીં......	૮૭
૧૨૭.	હરિ તારો અમને સથવારો................	૮૭
૧૨૮.	આજ ગઈ'તી હું સમવસરણમાં............	૮૮
૧૨૯.	સદ્‌ગુરુ દેવ દયાળુ દાતા..................	૮૮
૧૩૦.	પગ ઘુંઘર બાંધ મીરાં નાચી રે............	૮૯
૧૩૧.	યે મીઠા પ્રેમકા પ્યાલા કોઈ પિયેગા.........	૮૯
૧૩૨.	જહવા સે આયો અમર વહ દેશવા........	૯૦
૧૩૩.	શું રે કરવું રે મારે..........................	૯૦
૧૩૪.	સુગરાનું સુખ શું વખાણું ?..................	૯૧
૧૩૫.	મેરા તેરા મનવા કૈસે એક હોઈ..............	૯૧
૧૩૬.	સબ સે ઊંચી પ્રેમ સગાઈ..................	૯૨
૧૩૭.	નિત્ય નિત્ય ભજીએ તારું નામ...............	૯૨
૧૩૮.	ઝાંખી ક્યાંથી થાય, હું-પદ હૈયેથી............	૯૩

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

ક્રમ અધ્યાત્મ પદો	પાના નંબર
૧૩૯. સમજ ગયા તો હો જા મૌન.................	૯૪
૧૪૦. ફકીરોં કી દુનિયા અજબ હૈ નિરાલી..........	૯૪
૧૪૧. હરિ મારે હ્દયે રહેજો રે.....................	૯૫
૧૪૨. ચલના હૈ દૂર મુસાફિર કાહે.................	૯૬
૧૪૩. મન રે તૂં કાહે ના ધીર ધરે..................	૯૬
૧૪૪. સત્ગુરુ શબદનાં થવા અધિકારી..............	૯૭
૧૪૫. આહા કેવું ભાગ્ય જાગ્યું, વીરના ચરણો મળ્યા...	૯૮
૧૪૬. મોહે લાગી લટક ગુરુ ચરનનકી.............	૯૮
૧૪૭. વીજળીને ચમકારે મોતીડાં પરોવતાં પાનબાઈ.....	૯૯
૧૪૮. છૂટાં છૂટાં રે તીર રે અમને..........	૧૦૦
૧૪૯. પીવો જ હોય તો રસ પી લેજો પાનબાઈ.......	૧૦૧
૧૫૦. વીણવો જ હોય તો રસ વીણી લેજો પાનબાઈ...	૧૦૨
૧૫૧. મનને સ્થિર કરી આવો રે મેદાનમાં...........	૧૦૩
૧૫૨. ગુરુદેવ તમારે દરવાજે, દોડું છું દર્શનને કાજે...	૧૦૪
૧૫૩. આયે હૈ શરણ તેરી, ગુરુદેવ કૃપા કર દો.......	૧૦૪
૧૫૪. મૈં શરણ પડા તેરી, ચરણોં મેં જગા દેના........	૧૦૫
૧૫૫. હરિ ૐ .... હરિ ૐ.....................	૧૦૬
૧૫૬. નજર નાખું ત્યાં હે શ્રી નારાયણ.............	૧૦૬
૧૫૭. ચેતન ચાલોને હવે સુખ નહીં પરમાં મળે......	૧૦૭
૧૫૮. ઘૂંઘટે ઢાંક્યું એક કોડિયું....................	૧૦૮
૧૫૯. ઘેલી તો ફરું રે ઘરમાં ઘેલી તો ફરું..........	૧૦૯
૧૬૦. ક્યા તન માંજના રે એક દિન મિટ્ટી મેં.......	૧૧૦
૧૬૧. ધૂણી રે ધખાવી બેલી ! અમે તારા નામની....	૧૧૧

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

ક્રમ અધ્યાત્મ પદો	પાના નંબર
૧૬૨. પ્રાર્થના કરને કો અબ, હાથ યે ઊઠતે નહીં.........	૧૧૨
૧૬૩. અવતાર માનવીનો ફરીને નહીં મળે..........	૧૧૨
૧૬૪. પરલોકે સુખ પામવા, કર સારો સંકેત.........	૧૧૩
૧૬૫. હે ગુરુવર, હે પરેમશ્વર, હે જ્ઞાની, હે દાતા....	૧૧૪
૧૬૬. તારા ઘટમાં ગોવિંદ બોલે....................	૧૧૫
૧૬૭. હમ એક બને, હમ નેક બને................	૧૧૬
૧૬૮. મેરે ગુરુકી મહિમા અપાર, યે દુનિયા ક્યા જાને..	૧૧૭
૧૬૯. કભી પ્યાસે કો પાની પીલાયા નહીં..........	૧૧૮
૧૭૦. હે તેરે અંતરમેં અનંત આનંદ સિંધુ..........	૧૨૦
૧૭૧. પ્રભુજી તુમ બીન કોન સહારા..............	૧૨૧
૧૭૨. નૈયા મેરી બચાના રે......................	૧૨૨
૧૭૩. ગુરુ ચરણનનમેં બેઠકર.....................	૧૨૨
૧૭૪. ગુરુ બિન જ્ઞાન ન ઊપજે...................	૧૨૩
૧૭૫. તીરથ તીરથ મૈ ગયો......................	૧૨૪
૧૭૬. ગુરુ માતાપિતા, ગુરુ બંધુ સખા.............	૧૨૪
૧૭૭. ગુરુ બિન જ્ઞાન ન ઊપજે...................	૧૨૫
૧૭૮. મને ચટકી લાગી શબદની..................	૧૨૬
૧૭૯. આત્મસાક્ષાત્કાર સ્તવન..................	૧૨૭
૧૮૦. આધ્યાત્મિક સ્તવન..................	૧૨૭
૧૮૧. સ્વાનુભવદશા મહિમા...................	૧૨૮
૧૮૨. શ્રી શાંતિનાથજી જિન સ્તવન..................	૧૨૮
૧૮૩. આત્મકીર્તન..................	૧૨૯
૧૮૪. ગુરુદેવ સ્તવન..................	૧૨૯

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

ક્રમ અધ્યાત્મ પદો	પાના નંબર
૧૮૫. કૃપાદશાનું સ્તવન....................	૧૩૦
૧૮૬. આત્મસ્વરૂપ ધૂન....................	૧૩૦
૧૮૭. જ્ઞાયકદેવ સ્તવન....................	૧૩૧
૧૮૮. ૐ જય ગુરુદેવ હરે.......................	૧૩૨
૧૮૯. મૈત્રી ભાવનું પવિત્ર ઝરણું..................	૧૩૩
અધ્યાત્મ ગાથાઓ.............................	૧૩૩
૧૯૦. જય સદ્ગુરુ સ્વામી..(આરતી).............	૧૩૬
૧૯૧. સ્તુતિ....................................	૧૩૭
શ્રી માણિભદ્રદેવની સ્તુતિ..................	૧૩૮
શ્રી પદ્માવતી માતાજીની સ્તુતિ.............,	૧૩૯
શ્રી પદ્માવતી દેવીનો ટૂંકો જાપ..............	૧૩૯
શ્રી મહાલક્ષ્મી દેવીનો જાપ.................	૧૩૯
શ્રી ઘંટાકર્ણ મહાવીર મંત્ર..................	૧૩૯
આરતી..................................	૧૪૦
મંગલ દીવો..............................	૧૪૦
સ્તુતિ..................................	૧૪૧
પ્રક્ષાલ કરતી વખતે બોલવાના દુહા..........	૧૪૨
પૂજા કરતી વખતે બોલવાના દુહા............	૧૪૪
ચૈત્યવંદન વિધિ..........................	૧૪૭
આલફાબેટિક અનુક્રમણિકા.................	૧૫૩

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

(૧)

મન મસ્ત હુઆ, મન મસ્ત હુઆ, અબ ક્યું ડોલે. મન..
અંદર તેરે સાહેબ બૈઠા, બાહર નૈના કયું ખોલે. મન..
હીરા પાયો ગાંઠ ગઠાયો, બાર-બાર વાંકો ક્યું ખોલે. મન..
સૂક્ષ્મણા નાડી અમીરસ લાવે, પ્યાલા ભર-ભર અણ તોલે. મન..
હલકી થી તબ ચઢી તરાજુ, પૂરી ભઈ તબ ક્યું તોલે. મન..
હંસા પાયા માનસરોવર, દૂજી જગાહ પર પગ ડોલે. મન..
કહત કબીરા સુનો ભાઈ સાધો, સાહિબ મિલ ગયા તિલ ઓલે. મન..

* * *

(૨)

યે તો પ્રેમ કી બાત હૈ ઉધો, બંદગી તેરે બસ કી નહીં હૈ;
યહાં સિર દેકે હોતે હૈ સૌદે, આશિકી કોઈ સસ્તી નહીં હૈ. યે તો...

તેરે પ્રેમીઓને કબ વક્ત પૂછા, તેરે દ્વાર પે આને કો ભગવન્;
યહાં દમ-દમ પે હોતી હૈ પૂજા, સર ઝુકાને કી ફુરસદ નહીં હૈ. યે તો...

જિસકે દિલમેં બસે શ્યામ પ્યારે, વો તો હોતે હૈ જગસે ન્યારે;
જિનકી નઝરોમેં પ્રીતમ બસે હૈ, વો નઝર ફિર તરસતી નહીં હૈ. યે તો...

જો અસલ મેં હૈ મસ્તીમેં ડૂબે, ઉનકો પરવાહ નહીં હૈ કિસીકી;
જો ઊતરતી ઔર ચઢતી હૈ મસ્તી, વો હકીકત મેં મસ્તી નહીં હૈ. યે તો...

* * *

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

(૩)

અચરિજ દેખ ભારી રે સાધો;
ગનન બીચ અમૃત કા કૂવા, ઝરે સદા સુખકારી રે... હો...
પંગુ પુરુષ ચઢે બિન સીડી, પીએ ભર-ભર જારી રે...
અચરિજ દેખા...

બિના બજાયે નિશદિન બાજે, ઘંટા શંખ નગારી રે... હો...
બહેરા સુન-સુન મસ્ત હોત હૈ, તન કી ખબર વિસારી રે...
અચરિજ દેખા...

બિન ભૂમિ કે મહલ બના હે, તામેં જ્યોત ઉજારી રે... હો...
અંધા દેખ દેખ સુખ પાવે, બાત બતાવે સારી રે...
અચરિજ દેખા...

જીતા મર કર ફિર જીવે, બિન ભોજન બલ ધારી રે... હો...
બ્રહ્માનંદ સંત જન વિરલા, સમજે બાત હમારી રે...
અચરિજ દેખા...

* * *

(૪)

ઓળખો અંદરવાળો રે ભાઈ તમે ઓળખો અંદરવાળો ...

માના ઉદરમાં નાના બાળકને કોણ છે રાખનહારો;
રાતલડીએ આંખ મિંચાઈ જાતી સવારે કોણ ખોલનારો; રે ભાઈ ...

મોઢાથી તમે ખાયા કરો છો, કોણ છે પચાવનારો;
અન્નને પાણી ભેળા કરીને કોણ છે લોહી કરનારો; રે ભાઈ ...

મનડું ખોટું કામ કરે ત્યારે હૈયેથી કોણ ટોકનારો;
અંતરની પ્રાર્થના કોણ રે સાંભળે, આફતને કોણ ટાળનારો; રે ભાઈ ...

અહર્નિશ એ તો સાથે જ રહેતો, તું એને સમજે ન્યારો;
રામભકતોનો રામ રમૈયો ઘટ-ઘટમાં વસનારો; રે ભાઈ ...

* * *

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

(૫)

અગર હૈ પ્રેમ દર્શનકા, ભજનસે પ્રીત કર પ્યારા.

છોડકર કામ દુનિયાકે, રોક વિષયોંસે મન અપના;
જીતકર નીંદ આલસકો, રહો એકાંતમેં ન્યારા. અગર૰ ૧

બૈઠ આસન જમા કરકે, ત્યાગ મનકે વિચારોંકો;
દેખ ભૃકુટીમેં અંદરસે, ચમકતા હૈ અજબ તારા. અગર૰ ૨

કભી બિજલી કભી ચંદા, કભી સૂરજ નજર આવે;
કભી ફિર ધ્યાનમેં ભાસે, બ્રહ્મજયોતિ કા ચમકારા. અગર૰ ૩

મિટે સબ પાપ જન્મોંકે, કટે સબ કર્મકે બંધન;
વો બ્રહ્માનંદમેં હોવે લીન, મન છોડ સંસારા. અગર૰ ૪

* * *

(૬)

અબ મેરે સમકિત સાવન આયો,
બીતી કુરીતિ મિથ્યામતિ ગ્રીષમ, પાવસ સહજ સુહાયો. સ૰ ૧

અનુભવ દામિની દમકન લાગી, સુરતિ ઘટા ઘન છાયો;
બોલૈં વિમલ વિવેક પપીહા, સુમતિ સુહાગિની ભાયો. સ૰ ૨

ગુરુધુનિ ગરજ સુનત સુખ ઊપજૈ, મોર સુમન બિહસાયો;
સાધક ભાવ અંકુર ઊઠે બહુ, જિત તિત હરખ સવાયો. સ૰ ૩

ભૂલ ધૂલ કહીં ભૂલ ન સૂઝત, સમરસ જલ ભર લાયો;
ભૂધરકો નિકસૈં અબ બાહિર, નિજ નિરચૂ ઘર પાયો. સ૰ ૪

સમકિત અતુલ અખંડ સુધારસ, જિન પુરુષનને પીતા;
રાજચંદ્ર તે અજર અમર ભયે, તિન્હીંને જગ જીતા. સ૰ ૫

* * *

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

(૭)

અબ સૌંપ દિયા ઇસ જીવનકો, ભગવાન તુમ્હારે ચરણોંમેં;
મૈં હૂં શરણાગત પ્રભુ તેરા, રહો ધ્યાન તુમ્હારે ચરણોંમેં. અબ૦ ૧

મેરા નિશ્ચય બસ એક હી વહી, મૈં તુમ ચરણોંકા પૂજારી બનૂં;
અર્પણ કર દૂં દુનિયા ભરકા, સબ પ્યાર તુમ્હારે ચરણોંમેં. અબ૦ ૨

જો જગમેં રહૂં તો ઐસે રહૂં, જ્યૂં જલમેં કમલકા ફૂલ રહે;
હૈ મન વચ કાય હૃદય અર્પણ, ભગવાન તુમ્હારે ચરણોંમેં. અબ૦ ૩

જહાં તક સંસારમેં ભ્રમણ કરું, તુઝ ચરણોંમેં જીવનકો ધરું;
તુમ સ્વામી મેરા મૈં સેવક તેરા, ધરું ધ્યાન તુમ્હારે ચરણોંમેં અબ૦ ૪

મૈં નિર્ભય હું તુઝ ચરણોં મેં, આનંદ મંગલ હૈ જીવનમેં;
રિદ્ધિસિદ્ધિ ઔર સંપત્તિ સબ, મિલ ગઈ હૈ પ્રભુ તુઝ ચરણોંમેં અબ૦ ૫

મેરી ઇચ્છા બસ એક પ્રભુ, એકબાર તુઝે મિલ જાઉં મૈં;
ઇસ સેવકકી એક રગ રગકા, હો તાર તુમ્હારે હાથોંમેં અબ૦ ૬

* * *

(૮)

અબ હમ આનંદકો ઘર પાયો,
જબતેં કૃપા ભઈ સત્‌ગુરુકી, અભય નિશાન બજાયો. અબ૦ ૧

કામ-ક્રોધકી મટકી પટકી, કુમતિ કો દૂર બહાયો;
હદ છોડી બેહદ ઘર આસન, ગગન મંડલ મઠ છાયો. અબ૦ ૨

પ્રેમ પ્રીતિકો કિયો હૈ ચોલના, સુમતિકો ટોપ, બનાયો;
તજી પરપંચ વેદ મત કિરિયા, ચરનકમલ ચિત્ત લાયો. અબ૦ ૩

ધરની ગનન પવન નહીં પાની, તહાં જાઈ મઠ છાયો;
કહે કબીર કોઈ પિયાકા પ્યાસા, પિયા પિયા રટ લાયો. અબ૦ ૪

* * *

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

(૯)

આણં તાણં કાંઈ ન જાણં, ધણીએ જાણ્યું પરમાણં;
તને હજો એ (ઇ) મને હજો;
તારો છેડો છોડું નહીં, મને બીજી કશી પડે ના ગમ;
તને હજો એ (ઇ) મને હજો.

આગમ તારા અગમ્ય છે, એ મુજને ના સમજાય;
જે કોઈને પૂછવા જાઉં, એ સૌ પોતાની ગાય;
મારે તો બસ જોઈએ તારો, સીધો સમાગમ. તને૦ ૧

બીજા કોઈની વાત સુણી, મન માને ના જરાય;
વ્હાલા તારી વાણી મુજ, હૈયા સોંસરવી જાય;
મેં તો તારા નામે કર્યા છે, મારા સર્વ જનમ. તને૦ ૨

મન વચન ને શરીર તારાં, તારાં પુણ્ય ને પાપ;
હૈયે ને હોઠે બસ રહેતાં, તુંહિ તુંહિના જાપ;
પરાભક્તિને દેનારું, મને તારું મળ્યું શરણ. તને૦ ૩

જીવની સાથે જડી લીધો, મેં તુજને દીનાનાથ;
તારા વિના જીવાશે નહીં, હવે નિત રહેજે સંગાથ;
ભલે માધવી કહે હવે, સોહમ્ સોહમ્ સોહમ્. તને૦ ૪

* * *

(૧૦)

આપને તારા અંતરનો એક તાર, બીજું હું કાંઈ ન માગું !
સુણજે આટલો આર્ત તણો પોકાર, બીજું હું કાંઈ ન માગું ! આ૦ ૧

તૂંબડું મારું પડ્યું નકામું, કોઈ જુએ ના એનાં સામું !
બાંધીશ તારા અંતરનો ત્યાં તાર, પછી મારી ધૂન જગાવું ! આ૦ ૨

એકતારો મારો ગુંજશે મીઠું, દેખશે વિશ્વ રહ્યું જે અદીઠું;
ગીતની રેલાશે એક અખંડિત ધાર, એમાં થઈ મસ્ત હું રાચું ! આ૦ ૩

* * *

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

(૧૧)

આ રે અવસરની હું તો જાઉં રે બલિહારી.

અચળ અનાદિ ઘરનું મહાસુખ પામી,
મારી વેળા વળી છે, જાઉં રે, બલિહારી. આરે૦ ૧

પૂરણ વર પામી નામે નેહ બંધાણો,
જ્યાં રે જોઉં ત્યાં પોતે, પૂર્ણાનંદ સ્વામી. મારી૦ ૨

પ્રીતમ પ્રીતે હું તો થઈ રે પનોતી,
પૂર્વનું સગપણ મેં તો, શોધીને લીધું. મારી૦ ૩

હવે ના મેલું હરિનો હાથ સાહેલી,
દુર્મતિ ટાળી દિલમાં, દર્શન દીધાં. મારી૦ ૪

હરિવરને જોઈ મારું હેડું છે ઠર્યું,
વસ્તુ વિચારી વાલમ, વાલેરો લાગે. મારી૦ ૫

અસત્ હેવાતણ મારી નજરે ન આવે,
મનડું મોહ્યું છે મારું, સત્‌ના સોહાગે. મારી૦ ૬

નિર્મળ થઈ છું હું તો નામ વસીને,
ઠીક ઠરી છું ત્યાંથી, સુરતા નવ હાલે. મારી૦ ૭

મુક્ત મહેલમાં હું તો વાસો વસી છું,
ભવનો ભય ભાગ્યો, જમનું જોર નવ ચાલે. મારી૦ ૮

અવિનાશી વરની હું તો થઈ પટરાણી,
શૂન્ય શિખરની સે'જે, મહાસુખ પામી. મારી૦ ૯

દયાળદાસે ગાયો સુરતાનો વિવાહ,
અનુભવી હોય તે લેજો, અનુભવથી જાણી. મારી૦ ૧૦

* * *

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

(૧૨)

ઊંચી મેડી તે મારા સંતની રે, મેં તો મા'લી ના જાણી રામ. ઊંચી૦ ૧

અમને તે તેડાં શીદ મોકલ્યાં, હે મારો પીંડ છે કાચો રામ;
મોંઘા તે મૂલની મારી ચૂંદડી, મેં તો મા'લી ન જાણી રામ. ઊંચી૦ ૨

અડધાં પહેર્યાં અડધાં પાથર્યાં, અડધાં ઉપર ઓઢાડ્યાં રામ;
ચારે છેડે ચારે જણા, ડોલી ડગમગ ચાલી રામ. ઊંચી૦ ૩

નથી તરાપો નથી તુંબડાં, નથી ઊતર્યાનો આરો રામ;
નરસિંહ મહેતાના સ્વામી શામળા, પ્રભુ પાર ઉતારો રામ. ઊંચી૦ ૪

* * *

(૧૩)

કાયાનો ઘડનારો ઘટમાંય, હરિવર કોઈથી જાણ્યો નવ જાય. કાયા૦

તીખું ને તૂરું જાણનારું, એક ચામડું મુખમાંયજી;
હોઠ છેટા હોય તોય, એક શબ્દ ના બોલાયજી. કાયા૦ ૧

તરસ લાગે તરફડે, ને કોણ ભૂખ્યું થાયજી;
શ્વાસ લ્યો નહીં એક પળ તો, ભીતર કોણ મૂંઝાયજી. કાયા૦ ૨

કાનમાં કહો કોણ બેઠું, શબ્દ સાંભળી જાયજી;
ગાનારાને જ્ઞાન ન મળે, કોણ ગળામાં ગાયજી. કાયા૦ ૩

શ્વાસ રહે છે ચાલતો, કહો કોણ ઊંઘી જાયજી;
આંખ નીરખે બ્રહ્માંડ આખું, જોનારો જોયો નવ જાયજી. કાયા૦ ૪

ક્યાંથી આવ્યો ક્યાં વસ્યો, પાછો ક્યાં ઊડીને સંતાયજી;
કાગ છેવટ સરવાળામાં, એ મુનિજન મૂંઝાયજી. કાયા૦ ૫

* * *

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

જતી હતી હું વાટમાં, સદ્ગુરુ મળ્યા સાથમાં;
શુદ્ધ ચારિત્ર જોઈ હું તો, થંભી ગઈ થંભી ગઈ. જતી૦ ૧

નીચી નજરે ચાલતાં, પહેલું મહાવ્રત પાળતાં;
ઈર્યા સમિતિ જોઈ, હું તો થંભી ગઈ થંભી ગઈ. જતી૦ ૨

અમૃત વચનો બોલતાં, શાંત રસમાં ઝૂલતાં;
પ્રેમમૂર્તિ જોઈ, હું તો થંભી ગઈ થંભી ગઈ. જતી૦ ૩

પંચ મહાવ્રત પાળતાં, અંતરને અજવાળતાં;
શુદ્ધ જીવન જોઈને, હું તો થંભી ગઈ થંભી ગઈ. જતી૦ ૪

સંસારી સંગ છોડતાં, સ્વરૂપમાં મન જોડતાં;
નિઃસંગ ભાવ જોઈ, હું તો થંભી ગઈ થંભી ગઈ. જતી૦ ૫

દેહભાવને ભૂલતાં, આત્મભાવમાં ડોલતાં;
એવા પ્રતાપી જોઈ, હું તો થંભી ગઈ થંભી ગઈ. જતી૦ ૬

શુદ્ધ ચારિત્ર પાળતાં, આત્મ ભાવના ભાવતાં;
એવા મુનિશ્રીને જોઈ, હું તો થંભી ગઈ થંભી ગઈ. જતી૦ ૭

પાંચ સમિતિ પાળતાં, ત્રણ ગુપ્તિ ધારતાં;
શુદ્ધ સંયમ જોઈ, હું તો થંભી ગઈ થંભી ગઈ. જતી૦ ૮

અંતર સંયમ પાળતાં, મહાવીર પંથે ચાલતાં;
રાજચંદ્ર પ્રભુ જોઈ, હું તો જાગી ગઈ જાગી ગઈ. જતી૦ ૯

વંદના સ્વીકારજો, રાજચંદ્ર પ્રભુજી તારજો;
તારક પ્રભુને જોઈ, હું શરણે ગઈ શરણે ગઈ. જતી૦ ૧૦

* * *

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

(૧૫)

જનમ તેરા બાતોં હી બીત ગયો, તૂને કબહું ન કૃષ્ણ કહ્યો.

પાંચ બરસકા ભોલાભાલા, અબ તો બીસ ભયો;
મકર પચીસી માયા કારણ, દેશ વિદેશ ગયો. તૂ૦ ૧

તીસ બરસકી અબ મતિ ઊપજી, લોભ બઢે નિત નયો;
માયા કોડી લાખ કરોડી, અજહું ન તૃપ્ત ભયો. તૂ૦ ૨

વૃદ્ધ ભયો તબ આલસ ઊપજી, કફ નિત કંઠ રહ્યો;
સંત સંગતિ કબહું ન કીની, વિરથા જનમ ગયો. તૂ૦ ૩

યે સંસાર મતલબકા લોભી, ઝૂઠા ઠાઠ રચ્યો;
કહત કબીર સમજ મન મૂરખ, તૂ ક્યોં ભૂલ ગયો. તૂ૦ ૪

* * *

(૧૬)

જ્યોતસે જ્યોત જગાઓ સદ્ગુરુ, જ્યોતસે જ્યોત જગાઓ;
મેરા અંતર તિમિર મિટાઓ સદ્ગુરુ, જ્યોત સે જ્યોત જગાઓ.

હે યોગેશ્વર હે જ્ઞાનેશ્વર, હે સર્વેશ્વર હે પરમેશ્વર;
નિજ કૃપા વરસાઓ. સદ્ગુરુ૦ ૧

હમ બાલક તેરે દ્વારપે આયે, મંગલ દરશ દિખાઓ. સદ્ગુરુ૦ ૨

શિશ ઝૂકાએ કરી તેરી આરતી, પ્રેમ સુધા બરસાઓ. સદ્ગુરુ૦ ૩

અંતરમેં યુગ યુગસે સોઈ, ચિત્ત શક્તિયાં જગાઓ. સદ્ગુરુ૦ ૪

સાચી જ્યોત જગે હૃદયમેં, સોહમ્ નાદ જગાઓ. સદ્ગુરુ૦ ૫

જીવન મુક્તાનંદ અવિનાશી ચરન શરન લગાઓ. સદ્ગુરુ૦ ૬

* * *

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

તારાં નયણે અમીરસ ઝરતાં રે, અમી ઝરતાં રે;
તમે છાંટો રે કૃપાળુ, અમી છાંટણાં.

અમીરસ તારા ગંગા જમના ને, ન્હાતાં પાવન કરનારા;
એ તો સ્વર્ગ તણાં સુખ આપતાં રે, દુઃખ કાપતાં રે. તમે૦ ૧

અમીરસ તારા માં ના દૂધડિયાની, વહેતી અમૃતની ધારા;
એવા અમૃતનાં પાન કરાવતાં રે, મનેં ભાવતાં રે. તમે૦ ૨

અમીરસ તારા પાન કર્યેથી, થાય કંચનવર્ણી કાયા;
એ તો ત્રિવિધના તાપને હરતાં રે, ભય ભાંગતાં રે. તમે૦ ૩

અમીરસ તારા ચોરાસી લક્ષના, ફેરાને ટાળવાવાળા;
મારાં જન્મ-મરણ દુઃખ કાપતાં રે, સુખ આપતાં રે. તમે૦ ૪

અમીરસ તારા ભકતજનોને, ખોળે રમાડી પાયા;
એવા અમીરસ આશિષ આપજો રે, તમે તારજો રે. તમે૦ ૫

* * *

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

પતિ પરમકૃપાળુ મારા રે, અવિનાશી સુખ દેનારા રે;
તેને નિત્યે રાજી કરવા રે, તેની જ કૃપાને વરવા રે. પતિ૰ ૧

આ જીવન હવેનું ગાળું રે, ભવ ભણી હવે ના ભાળું રે;
એવો નિશ્ચય કરી મનમાં રે, મૂકું તેને વર્તનમાં રે. પતિ૰ ૨

તેની જ વાતો ઉચ્ચારું રે, મનમાં તેને જ વિચારું રે;
તેને જ સદા સંભારું રે, તેના પ્રતિ પ્રેમ વધારું રે. પતિ૰ ૩

પૂછું તો તેની જ વાતો રે, જાવા દઉં પર પંચાતો રે;
તેમાં જ કરું તત્પરતા રે, ના રાખું ભાવો ફરતા રે. પતિ૰ ૪

તેની આજ્ઞા નિત પાળું રે, ક્ષણ ક્ષણ મંત્રે મન વાળું રે;
બીજું ના ઇચ્છું કાંઈ રે, એ અચળ કરું ઉર માંહી રે. પતિ૰ ૫

બહુ કાળ થકી આ ઘડિયો રે, જીવ નરક નિગોદે પડિયો રે;
હવે પરમકૃપાળુ જડિયો રે, ચિંતામણિ હાથે ચઢિયો રે. પતિ૰ ૬

તો હવે ઊણપ છે શાની રે, પુરુષાર્થ માત્ર કરવાની રે;
તે કરવા મંડી પડવું રે, મુક્તિ સોપાને ચઢવું રે. પતિ૰ ૭

શું કરવા કાજે આવ્યો રે, ને શામાં કાળ ગુમાવ્યો રે;
શું કરી રહ્યો છું આજે રે, એ નિત્ય તપાસું સાંજે રે. પતિ૰ ૮

આ નીરસ છે સંસાર રે, એમ જ્ઞાની કરે પોકાર રે;
તો તેમાં ચિત્ત ન રાખું રે, એક જ ભક્તિરસ ચાખું રે. પતિ૰ ૯

રહેતાં પણ બીજે કામે રે, સીતા મન રમતું રામે રે;
તેમ પરમકૃપાળુ શરણે રે, રહી કરું લીનતા સ્મરણે રે. પતિ૰ ૧૦

* * *

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

પરકમ્મા કરીને લાગું પાય રે, સદ્‌ગુરુજી મારા,
તમો મળ્યાથી મહા સુખ થાય રે, વિશ્વંભર વા'લા. ૧

ભટકી ભટકીને આવ્યો શરણે રે, સદ્‌ગુરુજી મારા;
રાખો તમારે ચરણે રે, વિશ્વંભર વા'લા. ૨

દીનબંધુ દીન પ્રતિપાળ રે, સદ્‌ગુરુજી મારા;
હું છું અજ્ઞાની નાનું બાળ રે, વિશ્વંભર વા'લા. ૩

નજરો કરો તો લીલા નીરખું રે, સદ્‌ગુરુજી મારા;
હૃદયકમળમાં ઘણું હરખું રે, વિશ્વંભર વા'લા. ૪

માયાના બંધથી છોડાવો રે, સદ્‌ગુરુજી મારા;
ભક્તિના ભેદ બતાવો રે, વિશ્વંભર વા'લા. ૫

ત્રિવિધ તાપ શમાવો રે, સદ્‌ગુરુજી મારા;
ભવસાગર પાર ઉતારો રે, વિશ્વંભર વા'લા. ૬

તૃષ્ણાના પૂરમાં તણાયો રે, સદ્‌ગુરુજી મારા;
બૂડતાં બાંય મારી ગ્રાહો રે, વિશ્વંભર વા'લા. ૭

કામી ક્રોધી ને લોભી જાણી રે, સદ્‌ગુરુજી મારા;
દાસ સર્વને લેજો તારી રે, વિશ્વંભર વા'લા. ૮

* * *

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

(૨૦)

જાગીને જોઉં તો જગત દીસે નહીં,
ઊંઘમાં અટપટા ભોગ ભાસે;
ચિત્ત ચૈતન્ય વિલાસ તદ્રૂપ છે,
બ્રહ્મ લટકાં કરે બ્રહ્મ પાસે. જાગી૦ ૧

પંચ મહાભૂત પરિબ્રહ્મ વિષે ઊપજ્યાં,
અણુ અણુ માંહી રહ્યા રે વળગી;
ફૂલ ને ફળ તે તો વૃક્ષનાં જાણવાં,
થડ થકી ડાળ તે નહિ રે અળગી. જાગી૦ ૨

વેદ તો એમ વદે, શ્રુતિ-સ્મૃતિ શાખ દે,
કનક કુંડળ વિષે ભેદ નોયે;
ઘાટ ઘડ્યા પછી, નામ રૂપ જૂજવાં,
અંતે તો હેમનું હેમ હોયે. જાગી૦ ૩

જીવ ને શિવ તો, આપ ઈચ્છાએ થયા,
રચી પરપંચ ચૌદ લોક કીધા;
ભણે નરસૈંયો એ, તે જ તું, તે જ તું,
એને સમર્યાથી કંઈ સંત સીધ્યાં. જાગી૦ ૪

* * *

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

હૈ આંખ વો જો શ્યામ કા દરશન કિયા કરે,
હૈ શિશ વો જો પ્રભુ ચરન મેં વંદન કિયા કરે;
બેકાર વો મુખ હૈ જો રહે વ્યર્થ બાતો મેં,
મુખ વો હૈ જો હરિનામકા સુમિરન કિયા કરે. ૧

હીરે મોતી .....
હીરે મોતી સે નહીં શોભા હૈ હાથકી,
હૈ હાથ જો ભગવાન કા પૂજન કિયા કરે;
મરકર ભી અમર નામ હૈં ઉસ જીવકા જગ મેં,
પ્રભુ પ્રેમ મેં બલિદાન જો જીવન કિયા કરે. ૨

ઐસી લાગી લગન મીરાં હો ગઈ મગન,
વો તો ગલી ગલી હરિ ગુન ગાને લગી;
મહલોંમેં પલી બનકે જોગન ચલી,
મીરાં રાની દીવાની કહાને લગી. વો૦ ૩

કોઈ રોકે નહીં કોઈ ટોકે નહીં,
મીરાં ગોવિંદ ગોપાલ ગાને લગી;
બૈઠી સંતનકે સંગ રંગી મોહનકે રંગ,
મીરાં પ્રેમી પ્રીતમકો મનાને લગી વો૦ ૪

રાણાને વિષ દિયા માનો અમૃત પિયા,
મીરાં સાગરમેં સરિતા સમાને લગી;
દુઃખ લાખોં સહે મુખસે ગોવિંદ કહે,
મીરાં ગોવિંદ ગોપાલ ગાને લગી. વો૦ ૫

* * *

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

(૨૨)

ચદરિયા ઝીની રે બીની, કે રામ નામ રસભીની.

અષ્ટ કમલકા ચરખા બનાયા, પાંચ તત્ત્વકી પૂની;
નવ દસ માસ બુનનકો લાગે, મૂરખ મૈલી કીની. ચદરિયા૦ ૧

જબ મોરી ચાદર બન ઘર આઈ, રંગરેજકો દીની;
ઐસા રંગ રંગા રંગરેઝને, લાલો લાલ કર દીની. ચદરિયા૦ ૨

ચાદર ઓઢ શંકા મત કરીઓ, દો દિન તુમકો દીની;
મૂરખ લોગ ભેદ નહીં જાને, દિન દિન મૈલી કીની. ચદરિયા૦ ૩

ધ્રુવ પ્રહ્‌લાદ સુદામાને ઓઢી, શુકદેવને નિર્મલ કીની;
દાસ કબીરને ઐસી ઓઢી, જ્યૂં કી ત્યૂં ધર દીની. ચદરિયા ૪

* * *

(૨૩)

તેરા રાજજી કરેંગે બેડા પાર, ઉદાસી મન કાહેકો કરે;
કાહેકો ડરે રે કાહેકો ડરે, તેરા૦ ૧

નૈયા તેરી રાજ હવાલે, લહર લહર હરિ આપ સંભાલે;
હરિ આપ હી ઉઠાવે તેરા ભાર. ઉદાસી૦ ૨

કાબૂમેં મઝધાર ઉસીકે, હાથોંમેં પતવાર ઉસીકે;
તેરી હાર ભી નહીં હૈ તેરી હાર. ઉદાસી૦ ૩

સહજ કિનારા મિલ જાયેગા, પરમ સહારા મિલ જાયેગા;
ડોરી સોંપકે તો દેખ ઈકબાર. ઉદાસી૦ ૪

તૂં નિર્દોષ તુઝે ક્યા ડર હૈ, પગ પગ પર સાથી ઈશ્વર હૈ;
જરા ભાવનાસે કીજિઓ પુકાર. કૃપાળુદેવ....

* * *

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

ગુરુ ઘેર આવ્યા તે દિવાળી, રહું રે મારા નાથને નિત્ય નિહાળી. ગુરુ

શ્રી સહજાત્મ સ્વરૂપ ધ્યાવું, શુદ્ધ ચૈતન્ય સ્વામીના ગુણ ગાઉં;
શ્રીમદ્ સદ્ગુરુ પદ શિર નામું ગુરુ ૧

સખી રે આજ આનંદની હેલી, વ્હાલાને વધાવું હું વહેલી પહેલી;
ફિરું રે હું તો ઘરમાં ઘેલી ઘેલી. ગુરુ ૨

પ્રભુજીએ પ્રીત પૂરવની પાળી, હેતે ઘેર આવ્યા હાલી ચાલી;
લાગી રે મને ગુરુપદશું તાળી. ગુરુ ૩

પ્રીતલડીના બાંધ્યા પ્રભુજી આવ્યા, સુખડાં મારાં સ્વરૂપ તણાં લાવ્યા;
મહાપ્રભુ મારાં મનડામાં ભાવ્યાં. ગુરુ ૪

કૃપાળુની કીકી કામણગારી, તેમાં સખી સુરતા સમાઈ મારી;
લીધું રે મેં તો નિજ પદ સંભારી. ગુરુ ૫

વ્હાલાજીનાં વ્હાલાં લાગે વેણાં, સ્વરૂપ જોઈ ઠરે મારાં નેણાં;
ભાગ્યાં રે મારાં ભવભવનાં મેણાં. ગુરુ ૬

યોગેશ્વરના યોગબળે ચાલી, વિજાતિ વૃત્તિ સર્વ વાળી;
સ્વજાતિની પ્રવહે પ્રણાલી. ગુરુ ૭

દીવલડા તો દિલમાં અજવાળ્યા, પરમગુરુ પોતામાં ભાળ્યા;
ગયા દિન દાસ તણાં વાળ્યા. ગુરુ ૮

પ્રભુપદ પ્રીતિ પ્રતીતિ વાધી, આત્માર્થે આજ્ઞા આરાધી;
સમ્યક્ રત્નત્રયની એકતા સાધી. ગુરુ ૯

* * *

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

(૨૫)

જાઓ જાઓ મેઘરાજા રાયચંદાને ધામ,
જઈને કહેજો કે માધવીએ મોકલ્યા પ્રણામ. જાઓ૦

મુખડું જોવાને ઝંખે છે પ્રાણ મળવા આવોને ચતુર સુજાણ;
વિનતી કરી કરી થાકી રીઝે નહીં મારો રામ. જાઓ૦ ૧

જીવનદોરી પળે પળે ઘટતી જાય, તમને મળવાની આશા વધતી જાય;
દીધું વચન સંભારી આવો મન વિશરામ. જાઓ૦ ૨

કોઈ કહેતું કે ધીરજ ધારી રાખ, દરશન કરવા અધીરી થઈ છે આંખ;
તારી ઘેલછામાં રંગી દીધું જીવન તમામ. જાઓ૦ ૩

અલખવાસી ! તારા ઘોડલા પલાણ, તારે પગલે બિછાવી દઉં પ્રાણ;
આતમ અરપણ કરી દઉં હૃદયાભિરામ. જાઓ૦ ૪

મુખડું જોઈને શીતળ થાશે આંખ, જ્યોતિ થાશે રોમે રોમે લાખ લાખ;
સુરતા તુજમાં સમાશે -પરને કરી રામ રામ. જાઓ૦ ૫

* * *

(૨૬)

મન લાગો મેરો યાર ફકીરીમેં.

જો સુખ પાવો રામભજનમેં, સો સુખ નાહીં અમીરીમેં;
ભલા બુરા સબકા સુનિ લીજૈ, કર ગુજરાન ગરીબીમેં. મન૦ ૧

પ્રેમનગરમેં રહની હમારી, ભલિ બની આઈ સબૂરીમેં;
હાથમેં કૂંડી, બગલમેં સોટા ચારોં દિસિ જાગીરીમેં. મન૦ ૨

આખિર યહ તન ખાક મિલેગા, કહા ફિરત મગરૂરીમેં;
કહત કબીર સુનો ભાઈ સાધો, સાહિબ મિલૈ સબૂરીમેં. મન..૦ ૩

* * *

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

(૨૭)

જીવનની આ પળ અણમોલ, તારા અંતરપટને ખોલ;
એક વાર તો પ્રેમથી બોલ, સહજાત્મસ્વરૂપ પરમગુરુ;
શાસ્ત્રો કહે છે વગાડી ઢોલ, મરતાં પહેલાં બાંધી છોડ; એક વાર ..૧

ઈશ્વર કેરી આ માયાને, તું પોતાની માને છે,
તારા દિલમાં જામેલી એ, ભ્રાંતિ તુજને બાંધે છે;
ભલે કમાઈ લે લાખ કરોડ, ખોટી તારી દોડાદોડ, એક વાર ..૨

ઘર મારાથી ના છૂટે, એ ખોટું તારું બહાનું છે,
બાપદાદા જ્યાં વસી ગયા, એ એક મુસાફરખાનું છે;
રાગ-દ્વેષના બંધન છોડ, પુણ્ય તણું ભાતું (નાતું) તું જોડ, એક વાર ..૩

ભૂલ થયેલી સુધારી લે, એ જ ખરો માનવ છે,
હારી બાજી જીતી લે, એમાં તારું ડહાપણ છે;
આપી આવ્યો પ્રભુને કોલ, ભક્તિરસમાં હૈયું ઝબોળ; એક વાર ..૪

સત્સંગના સંગીત મહીં, તું હરિનાં ગુણલાં ગાતો જા,
અવસર આવ્યો ફરી ન આવે,સાચો માનવ બનતો (થાતો)જા; એક વાર ..૫

* * *

(૨૮)

સત્સંગનો રસ ચાખ, પ્રાણી તું સત્સંગનો રસ ચાખ.
પ્રથમ લાગે તીખો ને કડવો, પછી આંબા કેરી શાખ. પ્રાણી૦ ૧
આ રે કાયાનો ગર્વ ન કીજે, અંતે થવાની છે ખાખ. પ્રાણી૦ ૨
હસ્તી ને ઘોડા, માલ ખજાના, કોઈ ન આવે સાથ. પ્રાણી૦ ૩
સત્સંગથી બે ઘડીમાં મુક્તિ, વેદ પૂરે છે સાખ. પ્રાણી૦ ૪
બાઈ મીરાં કે પ્રભુ ગિરિધર નાગર, હરિચરણે ચિત્ત રાખ. પ્રાણી૦ ૫

* * *

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

(૨૯)

પ્રભુજી ! તુમ ચંદન હમ પાની,
જાકી અંગ અંગ બાસ સમાની. પ્રભુજી૦ ૧

પ્રભુજી, તુમ ઘન બન હમ મોરા,
જૈસે ચિતવત ચંદ્ર ચકોરા. પ્રભુજી૦ ૨

પ્રભુજી, તુમ દીપક હમ બાતી,
જાકી જ્યોતિ બરૈ દિન રાતી. પ્રભુજી૦ ૩

પ્રભુજી, તુમ મોતી હમ ધાગા,
જૈસે સોનહિં મિલત સુહાગા. પ્રભુજી૦ ૪

પ્રભુજી, તુમ સ્વામી હમ દાસા,
ઐસી ભક્તિ કરૈ રૈદાસા. પ્રભુજી૦ ૫

* * *

(૩૦)

ભજનમેં હોત આનંદ આનંદ,
બરસત શબ્દ અમીકે બાદલ, ભીંજત હૈ કોઈ સંત ભજન૦ ૧

અગ્રબાસ જહં તત્ત્વકી નદિયાં, માનો અઠારહ ગંગ;
કરી સ્નાન મગન વ્હે બૈઠે, ચઢવ શબ્દકો રંગ ભજન૦ ૨

રોમ રોમ અભિઅંત ભીંજે, પારસ પરસત અંગ;
ગહો નિજ નામ ત્રાસ તન નાહિં, સાહબ હૈ તેરે સંગ. ભજન૦ ૩

પીવત નામરસ ચહૈ ન સુધારસ, ચૂવત અમીકી ગંગ;
સો હંસા સત લોક સિધાવે, નિર્મલ પાકો અંગ ભજન૦ ૪

શ્વાસ ચાર રચ્યો હૈ સાહેબ, જહાં નહિ માયા મોહંગ;
કહે કબીર સુનો ભાઈ સાધો, જપો સોહંગ. ભજન૦ ૫

* * *

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

(૩૧)

પ્રેમી આવો રે, પ્રેમ સુધારસ પીવા.

અગાધ જળમાં મોતી માટે, જ્યમ પેસે મરજીવા;
ઝળહળ જ્યોતિ પ્રકટ પ્રભુ, દીસે રોમ રોમ દીવા. પ્રેમી૦ ૧

અંતરજામી સહુમાં વ્યાપક, અંતરમાં ઓળખાશે;
જડતા જાળ જન્મની જાશે, પાતક પલે થાશે. પ્રેમી૦ ૨

રાગાદિક જે દોષ હોય, તે ભક્તિભાવથી ભાગે;
ઈશ્વરની રચના દેખીને, ઉગ્ર જ્ઞાન ગુણ જાગે. પ્રેમી૦ ૩

જપ તપ જોગ જાગ વ્રત તીરથ, પંચ દેવની સેવા;
તેણે તો કાંઈ પ્રભુ નવ રીઝે, પ્રેમ લક્ષણા જેવા. પ્રેમી૦ ૪

સહુ શણગાર સુંદરી પહેરે, પણ હોય કુલક્ષણ જેને.
સાચા સ્નેહ વિના કો' કાળે, કંથ નહીં વશ તેને. પ્રેમી૦ ૫

અંતરલક્ષ-પ્રેમ પ્રભુ સાથે, એક પલક નવ ભૂલે;
જન છોટમ તે સાચી વનિતા, સ્વામી સંગ ઝૂલે. પ્રેમી૦ ૬

* * *

(૩૨)

સાધો મનકા માન ત્યાગો,
કામ, ક્રોધ સંગત દુર્જનકી, તાતે અહનિસ ભાગો. સાધો૦ ૧

સુખ દુઃખ દોનોં સમ કરિ જાનૈ, ઔર માન અપમાના;
હર્ષ શોક તે રહે અતીતા, તિન જગ તત્ત્વ પિછાના. સાધો૦ ૨

અસ્તુતિ નિંદા દોઉ ત્યાગે, ખોજૈ પદ નિરવાના;
જન નાનક યહ ખેલ કઠિન હૈ, કોઉ ગુરુમુખ જાના. સાધો૦ ૩

* * *

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

(૩૩)

ભોળી રે ભરવાડણ હરિને વેચવાને ચાલી રે;
ગિરિવરધારીને ઉપાડી મટુકીમાં ઘાલી રે. ભોળી૦ ૧

શેરીએ શેરીએ સાદ પાડે, કોઈને લેવા મુરારી રે;
નાથ અનાથનો વેચે ચૌટા વચ્ચે, આહીર નારી રે. ભોળી૦ ૨

વ્રજનારી પૂછે શું છે માંહી, મધુર મોરલી વાગી રે;
મટુકી ઉતારીને જોતાં, મૂર્ચ્છા સૌને લાગી રે. ભોળી૦ ૩

બ્રહ્માદિક ઇંદ્રાદિક સરખા, કૌતુક ઊભા પેખે રે;
ચૌદ લોકમાં ન માય તે, મટુકીમાં બેઠેલા દેખે રે. ભોળી૦ ૪

ભક્તજનોના ભાગ્યે વ્રજમાં, પ્રગટ્યા અંતરજામી રે;
દાસલડાને લાડ લડાવે, નરસૈંયાનો સ્વામી રે. ભોળી૦ ૫

* * *

(૩૪)

નૈયા ઝુકાવી મેં તો જોજે ડૂબી જાય ના,
ઝાંખો ઝાંખો દીવો મારો જોજે રે બુઝાય ના.

સ્વાર્થનું સંગીત ચારેકોર ગુંજે,
દુનિયામાં કોઈનું કોઈ નથી આજે,
તનનો તંબૂરો મારો બેસૂરો થાય ના. ઝાંખો૦ ૧

પાપ અને પુણ્યના ભેદ રે ભુલાતાં,
રાગ અને દ્વેષ આજે ઘટ ઘટ ઘૂંટાતાં;
જોજે આ જીવતરમાં ઝેર પ્રસરાય ના. ઝાંખો૦ ૨

શ્રદ્ધાના દીવડાને જલતો જ રાખજે,
નિશદિન સ્નેહ કેરું તેલ એમાં પૂરજે;
મનના મંદિરિયે મારે અંધારાં થાય ના. ઝાંખો૦ ૩

* * *

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

(૩૫)

મન ફૂલા ફૂલા ફિરે જગતમેં, કૈસા નાતા રે.

માતા કહૈ યહ પૂત હમારો, બહેન કહે વીર મેરો;
ભાઈ કહે યહ ભુજા હમારી, નારી કહે નર મેરા રે. મન૦ ૧

પેટ પકરકે માતા રોયે, બાંહ પકરકે ભાઈ;
લપટ ઝપટકે તિરિયા રોયે, હંસ અકેલા જાઈ. મન૦ ૨

ચાર ગજી ચરગજી મંગાઈ, ચડ્યો કાષ્ટકી ઘોડી;
ચારોં કોને આગ લગા દી, ફૂંક દીયો જૈસે હોરી. મન૦ ૩

હાડ જરે જુએ લાકડી ઔર, કેસ જરે જુએ ઘાંસા;
સોને જૈસી જરી ગઈ કાયા, કૌઉ ન આયો પાસા રે. મન૦ ૪

જબ તક જીયે માતા રોયે, બહેન રોયે દશ માસા;
તેરા દિવસ તક તિરિયા રોયે, ફિર કરે ઘર વાસા રે. મન૦ ૫

ઘરકી સ્ત્રી ઢૂંઢન લાગી, ઢૂંઢ ફિરી ચહું દિશા રે;
કહત કબીર સુનો ભાઈ સાધો, ઝૂઠી જગકી આશા રે. મન૦ ૬

* * *

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

મને વ્હાલા શ્રી રાજ એવા, ગોપીજનને ગિરિધર જેવા. મને૦

જેવો ચન્દ્ર ચકોરીને લાગે છે પ્યારો,
જેવો દીપક પતંગિયાને છે પ્રાણ પ્યારો;
જેવું ઝૂરે છે મીન જળના વિયોગમાં,
મારો જીવ ઝૂરે છે એવો તમારા વિના;
જેવું ઝૂરે છે બાળક માતા વિના,
મારો જીવ ઝૂરે પ્રભુ તમારા વિના;
મને વ્હાલા થાઓ શ્રી રાજ એવા, જાનકીને રઘુરાય જેવા. મને૦ ૧

જેવું ચાતક રીઝે સ્વાતિ બિંદુ થકી,
મારું હૈયું રીઝે રાજ સિંધુ થકી;
જેવી ચંદાને જોઈ કુમુદિની ખીલે,
મારો આતમ તમારાં સ્વરૂપે ઝીલે;
જેવી ગંગા સમાઈ જઈ સાગર મહીં,
મારી પ્રીતિ વહો તમારા ચરણો મહીં;
મને વ્હાલા થાઓ શ્રી રાજ એવા, લઘુરાજને શ્રી રાયચન્દ્ર જેવા. મને૦ ૨

જેવી મુરલી સુણે શ્યામની રાધિકા,
એવી પ્રેમે ઝીલું શ્રી રાજ વચનસુધા;
જેવા મુનિ શાંત રહેતા સ્વરૂપ મહીં,
મારું મન શાંત હો તમારા રૂપ મહીં;
વ્હાલી તમને સ્વરૂપ સમાધિ પ્રભુ !
એવી વ્હાલપ થકી તમારા ચરણે રહું;
મને વ્હાલા થાઓ શ્રી રાજ એવા, ગૌતમને શ્રી મહાવીર જેવા. મને૦ ૩

* * *

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

મનો બુદ્ધિ અહંકાર ચિત્તાનિ નાહં,
ન ચ શ્રોત્ર જિવ્હે ન ચ ધ્રાણ નેત્રે;
ન ચ વ્યોમ ભૂમિ ર્ન તેજો ન વાયુ:,
ચિદાનંદ રૂપ: શિવોઽહમ્ શિવોઽહમ્. ૧

ન વા પ્રાણ સંજ્ઞો ન વૈ પંચ વાયુ,
ન વા સપ્ત ધાતુ ન વા પંચ કોશ:;
ન વાક્પાણી પાદૌ ન ચોપસ્થ પાયુ,
ચિદાનંદ રૂપ: શિવોઽહમ્ શિવોઽહમ્. ૨

ન મે રાગદ્વેષૌ ન મે લોભમોહૌ,
મદો નૈવ મે નૈવ માત્સર્ય ભાવ:;
ન ધર્મો ન ચાર્થો ન કામો ન મોક્ષ:,
ચિદાનંદ રૂપ: શિવોઽહમ્ શિવોઽહમ્. ૩

ન પુણ્યં ન પાપં ન સૌખ્યં ન દુ:ખં,
ન મંત્રો ન તીર્થો ન વેદો ન યજ્ઞ:;
અહં ભોજનં નૈવ ભોજ્યં ન ભોક્તા,
ચિદાનંદ રૂપ: શિવોઽહમ્ શિવોઽહમ્. ૪

ન મે મૃત્યુશંકા ન મે જાતિભેદ:,
પિતા નૈવ મે નૈવ માતા ન જન્મ;
ન બંધુર્ન મિત્રં ગુરુ નૈવ શિષ્યં:,
ચિદાનંદ રૂપ: શિવોઽહમ્ શિવોઽહમ્. ૫

અહં નિર્વિકલ્પો નિરાકારરૂપો,
વિભૂવ્યાપ્ત સર્વત્ર સર્વેન્દ્રિયાણાં;
સદા મે સમત્વં ન મુક્તિર્ન બંધ:,
ચિદાનંદ રૂપ: શિવોઽહમ્ શિવોઽહમ્. ૬

* * *

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

મંદિરે પધારો સ્વામી સલૂણા !
તમારા વિના નાથ ક્યાયે ગમે ના. મંદિરે૦

અંતરની વાતો આંસુ કહે છે,
કૃપાળુ ! હવે ઝાઝું તલસાવશો મા. મંદિરે૦ ૧

સ્મરણ જન્મ જૂનાં સ્મૃતિ માંહી આવે,
નયન શોધતાં તમને પ્રભુ આર્તભાવે,
કે મુખ પરથી દૃષ્ટિ હટાવી હટે ના. મંદિરે૦ ૨

હરખાતી પળ પળ પ્રભુ તમને જોઈ,
હવે દિન વિરહમાં વીતે રોઈ રોઈ,
વિજોગનું દુઃખ આવું કોઈને હશો ના. મંદિરે૦ ૩

તમે જઈ વસ્યા સ્વામી સ્વરૂપમહેલમાં,
રઝળતી હું રહી આ સંસારરણમાં,
હવે નાથ અંતરથી અળગા થશો મા. મંદિરે૦ ૪

પ્રભુ, મુજને તારો ! ઉગારો ! ઉગારો !
મૂકી મસ્તકે હાથ ઘોને સહારો,
ક્ષમાવંતને ઝાઝું કહેવું ઘટે ના. મંદિરે૦ ૫

અંતરની જ્યોતિ પ્રગટાવી જાઓ,
મનોહર મુખડું દરશાવી જાઓ,
અમી આતમનાં છલકાવી જાઓ,
દિલાસાથી દિલનું દુઃખ જશે ના. મંદિરે૦ ૬

* * *

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

(૩૯)

મેરા સત્ ચિત્ આનંદરૂપ, કોઈ કોઈ જાને રે. મેરા.

દ્વૈત વચનકા મૈં હૂં સ્રષ્ટા, મન-વાણીકા મૈં હૂં દ્રષ્ટા;
મૈં હૂં સાક્ષી રૂપ. કોઈ.૧

પંચકોષમેં મૈં હૂં ન્યારા, તીન અવસ્થાસે ભી ન્યારા;
અનુભવ સિદ્ધ અનૂપ. કોઈ.૨

જન્મ-મરણ મેરા ધર્મ નહીં હૈ, પાપ-પુણ્ય કુછ કર્મ નહીં હૈ;
અજ નિર્લેપી અરૂપ. કોઈ.૩

સૂર્ય-ચંદ્રમેં તેજ મેરા હૈ, અગ્નિમેં ભી ઓજ મેરા હૈ;
મૈં અદ્વૈત સ્વરૂપ. કોઈ.૪

તીન લોકકા મૈં હૂં સ્વામી, ઘટ ઘટ વ્યાપક અંતરયામી;
જ્યોં માલામેં સૂત. કોઈ.૫

રાજેશ્વર નિજ રૂપ પિછાનો, જીવ બ્રહ્મમેં ભેદ ન માનો;
મૈં હૂં બ્રહ્મ સ્વરૂપ. કોઈ.૬

* * *

(૪૦)

મ્હારે જનમ મરણરા સાથી, થાને નહિ બિસરું દિન-રાતી.

થાં દેખ્યાં બિન કલ ન પડત હૈ, જાણત મેરી છાતી;
ઊંચી ચઢ ચઢ પંથ નિહારું રોય રોય અંખિયાં રાતી. મ્હારે.૧

યો સંસાર સકલ જગ ઝૂઠો ઝૂઠા કુલરા ન્યાતી;
દોઉ કર જોડ્યા અરજ કરું છું, સુણ લીજ્યા મારી બાતી. મ્હારે.૨

યો મન મેરો બડો હરામી, જ્યું મદમાતો હાથી;
સત્ગુરુ હાથ ધર્યો સિર ઉપર, આકુસ દૈ સમઝાતી. મ્હારે.૩

પલ પલ પીવકો રૂપ નિહારું, નિરખ નિરખ સુખ પાતી;
મીરાં કે પ્રભુ ગિરિધર નાગર, હરિચરણાં ચિત્ત રાતી. મ્હારે.૪

* * *

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

(૪૧)

રાજ રંગભીના મારે મંદિરે પધારો,
હૈયાના હેતે તમને દઉં આવકારો. મંદિરે૦

જનમો જનમથી ઝૂરે છે ચેતના,
ક્યાં સુધી દેશો વ્હાલા વિરહ વેદના,
સુણવાને ઝંખું મીઠો બોલ તમારો. મંદિર૦ ૧

ભણકારા વાગે જાણે આવે રાજ નમણા,
જાગીને જોઉં તો છેતરતી ભ્રમણા,
ભ્રમણાનો પરદો તોડી, દ્યોને સહારો. મંદિર૦ ૨

વસતી જો તમ હૈયે અતિશય કરુણા,
મુખડું બતાવો મારા સમજુ સલૂણા,
વિરહી હૃદયની વિનંતી સ્વીકારો. મંદિરે૦ ૩

* * *

(૪૨)

શું શોધે સજની ? તારું અંતર જોને ઉઘાડી;
તને શું સમજાવે દાડી-દાડી રે. શું શોધે ? શું૦ ૧

ગુરુગમ કૂંચી કરમાં લઈને, ઊઘડે અજ્ઞાન તાળું;
આજ્ઞાચક્રની ઉપર જોતાં, ત્યાં થાશે અજવાળું રે. શું૦ ૨

નિર્મળ નૂર નિરંતર વરસે, મહા મનોહર મોતી;
અનહદ નાદ અહોનિશ બાજે, ઝળહળ દરસે જ્યોતિ રે. શું૦ ૩

ઓમ્કાર નાદ અહોનિશ થાયે, ચિદાનંદ નિધિમાંથી;
સોહમ્ પ્રકાશ કરે રગ રગમાં, ગુરુ વિના એ ગમ ક્યાંથી રે. શું૦ ૪

તેહ પ્રકાશથી તુજને જડશે, સુંદર સ્વરૂપ તારું;
છોટમ તેનો કર્તા જાણે, તો ઊપજે સુખ સારું રે. શું૦ ૫

* * *

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

(૪૩)

રોમે રોમે હું તારી થતી જાઉં છું
તારા પ્રેમમાં કૃપાળુ ભીંજાઉં છું. રોમે૦

હવે પરવડે નહીં રહેવાનું તારાથી દૂર,
તારે રહેવાનું હૈયામાં હજરાહજૂર,
તારાં સ્મરણોમાં ખોવાતી જાઉં છું. તારા૦ ૧

હવે જોડું ના જગમાં હું-નાતો કોઈથી,
મને વ્હાલો તું વ્હાલો તું વ્હાલો સૌથી,
તારી નજર્યુંમાં નજરાતી જાઉં છું. તારા૦ ૨

હવે શરણું દીધું છે તો સત્ રાખજે,
પતિવ્રતાની ભક્તિની પત રાખજે,
હું તો રાજ તારી દાસી કહેવાઉં છું. તારા૦ ૩

વીતરાગ તારા થકી હું સોહાઉં છું,
હે રાજ ! તારા થકી હું સોહાઉં છું. તારા૦ ૪

* * *

(૪૪)

સાંસ સાંસ મેં સુમિરન કરકે; બાર બાર બલિ જાઉં,
તુમ બિન મેરો કોઈ ન ભગવન્ જિસકો મેં અપનાઉં. સાંસ સાંસ મેં૦ ૧

ઉઠત બેઠત તુમ્હી આરાધું, આઠ પહર ગુન ગાઉં;
ૐ ૐ કી મધુર ધ્વનિ મેં અંતર હી ખો જાઉં. સાંસ સાંસ મેં૦ ૨

તુમ ઠાકુર તુમ સાહિબ મેરે, તુમ્હરે હુકમ ચલાઉં;
હે ભગવન્ ! મૈં તેરો તેરો ચરણ-શરણ સુખ પાઉં. સાંસ સાંસ મેં૦ ૩

* * *

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

(૪૫)

લાગો છો પ્યારા પ્યારા કૃપાળુદેવ લાગો છો પ્યારા પ્યારા;
જીવનપ્રાણ અમારા કૃપાળુદેવ લાગો૰ ૧

કોટિ સૂરજનું તેજ ભર્યું આપમાં,
અંતરનું તમ ટાળનારા કૃપાળુદેવ. લાગો૰ ૨

અનંત ચંદ્રની શીતળતા આપમાં,
તપતાં હૈયાંને ઠારનારા કૃપાળુદેવ. લાગો૰ ૩

ગારુડીઓના ગારુડી આપ છો,
મણિધર ડોલાવનારા કૃપાળુદેવ. લાગો૰ ૪

વડવાનલ સમ અતિ બળવંતા,
બ્રહ્મ-પ્રકાશ રેલનારા કૃપાળુદેવ. લાગો૰ ૫

સર્વે સામર્થી ઐશ્વર્ય દાબી,
નમ્રભાવે વર્તનારા કૃપાળુદેવ. લાગો૰ ૬

સ્વાનુભવના અખંડ ધારક,
સાધુતા શોભાવનારા કૃપાળુદેવ લાગો૰ ૭

પરોપકારી સંત ગુરુહરિ,
ભક્તજનોના વહાલા કૃપાળુદેવ. લાગો૰ ૮

* * *

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

(૪૬)

વીતરાગી ! તારી માયા લાગી રે, તારી માયા લાગી.

કોણ તમે છો ? ક્યાંથી આવ્યા ? જાગો ! આતમ ઉદાસી;
નથી તમારો આ દેશ તમે છો, અલખલોકના વાસી;
સુષુપ્ત ચેતનને જાગૃત કરતી, તારી બંસરી વાગી રે. તારી૦ ૧

આતમ ભાવના ભાવતાં, જીવ લહે કેવળજ્ઞાન રે;
સહજાત્મસ્વરૂપ પરમગુરુ, એનું ધરું એક ધ્યાન રે;
મંત્રનું અમૃત પીતાં પીતાં, મનની ભ્રાંતિ ભાંગી રે. તારી૦ ૨

હૈયું મારું તે હરી લીધું, સાચી પ્રીત બતાવી;
જીવન વિરહાશ્રુથી ભરી દે, સ્વામી ! કરુણા લાવી;
દર્શન જ્યોતિ જલાવે એવી, ભક્તિની ઝંખના જાગી રે. તારી૦ ૩

ધન્ય ભાગ્ય જેના પ્રાણમાં તારા, વિરહની જ્વાળા જાગે;
નિર્મોહી તારી પ્રીતમાં ઝૂરતાં, સહજ સમાધિ લાગે;
સાંપડ્યું તત્ત્વનું જેને, તુજશું તાળી લાગી રે. તારી૦ ૪

દૃષ્ટિ ઠરે જ્યાં ત્યાં તને નીરખું, લયલીન થાઉં તુજમાં;
બાહ્ય સૃષ્ટિને વીસરી જાઉં, સહેજે સમાઉં તુજમાં;
રાજેશ્વર તારાં ચરણકમળની ઉમદા બની અનુરાગી રે. તારી૦ ૫

* * *

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

(૪૭)

સમાધિસાધન રાજ તારું નામ, શાંતિનું ધામ રાજ તારું નામ.

છોડી સર્વે વિષયાનંદ, રોમે રંગનું રાજ રંગ;
દૂર થશે મોહફંદ, રટતાં રાજ નામ મંત્ર. ૧

શુદ્ધતા વિચારે ધ્યાઉં, જપતાં જપતાં રાજ નામ.
શુદ્ધ સ્વરૂપ પાઉં, ભજતાં ભજતાં રાજ નામ. ૨

મૌન માંહી શાંતિ શાંતિ, શબ્દમાંય છલકે શાંતિ;
પ્રવૃત્તિમાં શાંતિ શાંતિ, નિવૃત્તિમાં સમાધિ;
ગૃહવાસે શાંતિ શાંતિ, એકાંતમાં સમાધિ. ૩

યોગ-ભોગમાં સમાધિ, સ્થિરતા સ્વરૂપ માંહી;
પળ પળ જીવનની સમાધિ, શાંતિ રાજ નામ માંહી. ૪

શ્વાસે શ્વાસે 'સોહં-સોહં', જ્યાં જોઉં ત્યાં 'આતમ આતમ';
વરીને સ્વરૂપાનંદ' પામું સહેજે સહજાનંદ. ૫

* * *

(૪૮)

લિખનેવાલે તૂ હોકે દયાલ લિખ દેં,
મેરે હૃદય અંદર સદ્‌ગુરુ કા પ્યાર લિખ દે;
માથે પે લિખ દે જ્યોતિ ગુરુકી, નૈનોમેં ઉનકા દીદાર લિખ દેં; મેરે હૃદય.૧
જિહ્‌વા પે લિખ દે નામ ગુરુકા, કાનોં મેં શબ્દ ઝનકાર લિખ દે; મેરે હૃદય.૨
હાથોં પે લિખ દે સેવા ગુરુકી, તન મન ધન ઉનપે વાર લિખ દે; મેરે હૃદય.૩
પૈરોં પે લિખ દે જાના ગુરુ કે દ્વાર, સારા હી જીવન ઉનકે સાથ લિખ દે; મેરે હૃદય.૪
ઇક મત લિખના ગુરુ સે બિછડના, ચાહે તૂ સારા સંસાર લિખ દે. મેરે હૃદય.૫

* * *

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

ગુરુ બિના, કૈસે લાગે પાર;
નૈયા પડી મઝધાર; ગુરુ બિના કૈસે લાગે પાર

મૈ અપરાધી જન્મ જન્મકા, મનમેં બડા વિકાર;
તુમ દાતા દુઃખ ભંજના, મેરી કરો સંવાર; ગુરુ બિના૦ ૧

નાનક નામ જહાજ હૈ, ચઢે સો ઊતરે પાર. ગુરુ બિના૦ ૨

રામ રામ રટતે રહો, જબ લગ ઘટમેં પ્રાણ;
કહત કબીર દયાલકે, ભનક પરેગી કાન. ગુરુ બિના૦ ૩

કબીરા હરિકે રુઠેસે, ગુરુકી શરણી જાય;
કહે કબીર, રુઠતે હરિ નહીં હોત સ્હાય. ગુરુ બિના૦ ૪

ગુરુ ગોવિંદ દોનો ખડે, કાકે લાગુ પાય;
બલિહારી ગુરુ આપની, જિન ગોવિંદ દિયા બતાય. ગુરુ બિના૦ ૫

અંતરયામી એક તુમ હો, આતમકે આધાર;
તુમ મોહે ના બિસારિયો, દીનબંધુ ભગવાન. ગુરુ બિના૦ ૬

* * *

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

જ્ઞાનમય હો ચેતન, તોહે જગકા ક્યા કામ;
મોક્ષ તેરી મંઝિલ હૈ, ધ્રુવ તેરા ધામ. મોક્ષ તેરી૦ ૧

પલ પલ કી ભૂલ, તુઝે પલ પલ રુલાયે;
ભવ ભવમેં ભટકાકે, દુઃખ હી દિલાએ,
અબ સદ્ગુરુકી વાણીકો, સુનો આતમ રામ. મોક્ષ તેરી૦ ૨

જગત મેં તેરા કોઈ નહીં હૈ સહારા,
કહ કર મેરા મેરા, દુઃખ પાયા અપારા,
ફિર ભી તૂં કરતા ક્યોં ઉન્હીમેં મુકામ. મોક્ષ તેરી૦ ૩

બાહર તેરા કોઈ નહીં હૈ સહારા,
અતિ અંત ભાવ સબકા અપારા,
ફિર ક્યા તૂં જિત માના, ઉનસે હૈ મહાન. મોક્ષ તેરી૦ ૪

ચેતન સ્વયં સુખકા નિધાન હૈ,
દુઃખકા કારણ તેરા અજ્ઞાન હૈ !
મેં તો પ્રભુ સુખમય હું ઐસા કર ધ્યાન. મોક્ષ તેરી૦ ૫

સોચ તન કે કેવલ પર્યાયસે મલ હૈ;
દિવ્ય અંતઃસ્થળ સુખ શાશ્વત અમલ હૈ,
ભવ્ય અબ તો આશ્રય હૈ, ધ્રુવમેં અવિરામ. મોક્ષ તેરી૦ ૬

મંઝિલકો પાનેકા હરદમ યતન હો,
મુક્તરૂપ પ્રભુકા પ્રતિક્ષણ રટણ હો,
શીઘ્રહી મિલેગા તુઝે, તુઝકો શાશ્વત ધામ. મોક્ષ તેરી૦ ૭

* * *

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

(૫૧)

જબસે પ્યારે શ્રીમદ્જી આયે, મેરા જીવન બદલ બદલ ગયા;
જબસે મૈનેં તુજકો પાયા, મેરા જીવન બદલ ગયા.

ઈસ તરહ કી જિંદગી મેં, મુઝે બનાયા પ્યાર દેકે
ઈસલિયે મેરા મન તેરી છાયા. મેરા જીવન૦ ૧

રાત કા પલ બિત ગયા હૈ, નયા સવેરા નિકલ આયા;
ઈસલિયે મૈનેં યે ગીત ગાયા. મેરા જીવન૦ ૨

ગોદ મેં લે લો, હૃદય મેં રખો; અપને ચરણ મેં હમકો લે લો;
સારે જગત કા તૂં હીં વિધાતા. મેરા જીવન૦ ૩

પ્યારે હો તુમ, નિરાલે હો તુમ, મેરી આંખો કે તારે હો તુમ;
અપના બનાલો પ્રભુ અર્પિત હૈ હમ. મેરા જીવન૦ ૪

* * *

(૫૨)

પાયોજી મૈને રામ રતન ધન પાયો
વસ્તુ અમોલિક દી મેરે સત્ગુરુ, કિરપા કર અપનાયો.
પાયોજી મૈને.....

જનમ જનમકી પૂંજી પાઈ, જગમેં સભી ખોવાયો.
પાયોજી મૈને.....

ખર્ચે ન ખૂટે, ચોર ન લૂંટે, દિન દિન બઢત સવાયો.
પાયોજી મૈને.....

સત્ કી નાઁવ ખેવટીયા સત્ગુરુ, ભવસાગર તર આયો.
પાયોજી મૈને.....

મીરાં કે પ્રભુ ગિરિધર નાગર, હરખ હરખ જસ ગાયો.
પાયોજી મૈને.....

* * *

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

(૫૩)

ગુરુદેવ મેરી નૈયા, ઉસ પાર લગા દેના;
અબ તક તો નિભાયા હૈ, આગે ભી નિભા લેના. ગુરુદેવ૦ ૧

દલ બલ કે સાથ માયા, ઘેરે જો મુઝે આકર;
તુમ દેખતે ન રહના, ઝટ આકર બચા લેના. ગુરુદેવ૦ ૨

સંભવ હૈ ઝંઝટો મેં, મૈં તુમકો ભૂલ જાઉં;
પર નાથ દયા કરકે, મુઝકો ન ભૂલા દેના. ગુરુદેવ૦ ૩

તુમ દેવ મૈં પૂજારી, તુમ ઇષ્ટ મૈં ઉપાસક;
ચરણો મેં પડા તેરે, હે નાથ નિભા લેના. ગુરુદેવ૦ ૪

ગુરુદેવ મેરે પ્યારે, બસ ઇતની કૃપા કરના;
દરબાર મેં જબ આઉં, તેરા દર્શન હો જાયે. ગુરુદેવ૦ ૫

જો તુમ હો, વહીં મૈં હૂં, ઔર મૈં હૂં વહીં તુમ હો;
યે બાત અગર સચ હૈ, સચ કરકે દિખા દેના. ગુરુદેવ૦ ૬

* * *

(૫૪)

સફલ હુઆ હૈ ઉન્હીં કા જીવન, જો તેરે ચરણોં મેં આ ચૂકે હૈ;
ઉન્હીં કી પૂજા હુઈ હૈ પૂરણ, જો તેરે ચરણોં મેં આ ચૂકે હૈ;
ન પાયા તુઝકો અમીર બનકે, ન પાયા તુઝકો ફકીર બનકે,
ઉન્હીં કો તેરા હુઆ હૈ દર્શન, જો તેરે ચરણોં મેં આ ચૂકે હૈ;

જહાઁ ભી જિસને તુમ્હે પુકારા, વહીં પ્રગટ હો દિયા સહારા,
કટે હૈ ઉનકે દુઃખોં કે બંધન, જો તેરે ચરણોં મેં આ ચૂકે હૈં;

શરણ તુમ્હારી જો જન ભી આતે, કૃપા સે તેરી વે મુક્તિ પાતે,
ભક્તિ કા ભંડાર ઉન્હોંને પાયા, જો તેરે ચરણોં મેં આ ચૂકે હૈં.

* * *

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

(૫૫)

હોગા આત્મજ્ઞાન વો દિન કબ આયેંગેં,
મિટે ભરમ અજ્ઞાન વો દિન કબ આયેંગેં

સદ્‌ગુરુદેવા કૃપા કરેંગેં, ભવબંધન સે પાર કરેંગેં;
બાલક અપના જાન, વો દિન.... મિટે ભરમ.....

ગુરુકૃપા મનઅધિકારી, ગાયે સદ્‌ગુરુ મહિમા પ્યારે;
તવ ચરણોં કા ધ્યાન, વો દિન.... મિટે ભરમ.....

જબ જબ આના પડે જગત મેં બની રહે રુચિ સત્‌સંગતમેં;
સુમિરન હો ગુરુનામ, વો દિન.... મિટે ભરમ.....

બારબાર ઈસ જગ મેં આઁઉ, સદ્‌ગુરુદેવા ફલસુખ પાઁઉ,
સબકે આઉં કામ, વો દિન.... મિટે ભરમ.....

* * *

(૫૬)

દર્શન દયોં ઘનશ્યામ નાથ, મોરી અંખિયાઁ પ્યાસી રે;
મન મંદિરકી જ્યોત જગાદો, ઘટ ઘટ વાસી રે. દર્શન દયોં. ૧

મંદિર મંદિર મૂરત તેરી, ફિર ભી ન દેખી સૂરત તેરી;
યુગ બિતે ન આઈ મિલન કી પુરનમાસી રે.... દર્શન દયોં. ૨

દ્વાર દયાકા જબ તૂ ખોલે, પંચમ સૂરમેં ગૂંગા બોલે,
અંધા દેખે લંગડા ચલકર, પહુઁચે કાશી રે.... દર્શન દયોં. ૩

પાની પીકર પ્યાસ બુઝાઉં, નૈનકો કૈસે સમજાઉઁ,
આંખ મિચૌલી અબ તો છોડો, મન કે વાસી રે... દર્શન દયોં. ૪

દ્વાર ખડા તેરા મતવાલા, માઁગે તુમસે હાર નિરાલા,
'નરસી' કી યહ વિનંતી સુન લો, હે ! દુઃખકે નાશી રે... દર્શન દયોં. ૫

* * *

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

(૫૭)

જરાં તો ઈતના બતા દો પ્રીતમ, લગી યે કૈસી લગા રહે હો,
મુઝીમેં રહકર મુઝીસે અપની, યે ખોજ કૈસી કરા રહે હો.

હૃદય મેં તુમ હો, તુમ્હી હો પ્રીતમ, પ્રેમ ભી તુમ હો, તુમ્હી હો પ્રેમી,
પુકારતા દિલ તુમ્હી કો ક્યોં ફિર, જબ દિલમેં તુમ સમા રહે હો.
જરા તો ઈતના.....

પ્રાણોં મેં તુમ હો, તુમ્હી હો ધડકન, સૃષ્ટિ ભી તુમ હો, તુમ્હી હો નૈનન,
તુમ્હી કો પાકર, તુમ્હી કો ઢૂંઢું, જબ દિલમેં તુમ સમા રહે હો.
જરા તો ઈતના.....

ભાવ ભી તુમ હો, તુમ્હી હો રચના, સંગીત તુમ હો, તુમ્હી હો રસના,
સ્તુતિ તુમ્હારી તુમ્હી પે ગાઊँ, યે લીલા કૈસી દીખા રહે હો.
જરા તો ઈતના.....

* * *

(૫૮)

હે ! પ્રભુ આનંદદાતા જ્ઞાન હમકો દીજિયે,
શીઘ્ર સારે દુર્ગુણોં કો દૂર હમસે કીજિયે.
લીજિયે હમકો શરણમેં, હમ સદાચારી બનેં,
બ્રહ્મચારી ધર્મરક્ષક, વીરવ્રતધારી બનેં.
પ્રેમ સે હમ ગુરુજનોંકી નિત્ય હી સેવા કરેં,
સત્ય બોલે, ઝૂઠ ત્યાગેં, મેલ આપસમેં કરેં,
નિંદા કિસીકી, હમ કિસીસે ભૂલ કર ભી ના કરેં.
દિવ્ય જીવન હો હમારા, તેરે યશ ગાયા કરેં.
ઐસા અનુગ્રહ ઔર કૃપા હો હમપેં પરમાત્મા,
હો સભી નરનારી દિલસે, સબકે સબ ધર્માત્મા.
હે ! પ્રભુ યહ પ્રાર્થના હૈ આપ ઈસે મંજૂર કરેં,
સબ સુખી સંસાર હો, યહ ભાવ રગ રગમેં ભરેં.

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

(૫૯)

રે ! મનાજી તૂં તો જિન ચરણેં ચિત્ત લાવ, તેરો અવસર વીત્યો જાય

ઉદર ભરણકે કારણેં રે, ગૌઆ વનમેં જાય,
ચારો ચરે ચારો દિશી ફરે, એનું ચિત્તડું વાછરડામાંય; રે મનાજી૦ ૧

ચાર-પાંચ સહેલી મળીને, પનઘટ પાણી જાય,
તાલી દિયે ખડખડ હસે એનું ચિત્તડું ગાગરડીમાંય; રે મનાજી૦ ૨

નટવો નાચે ચોકમાં ને, લખ આવે લખ જાય
નાચ કરે નાટક કરે, એનું ચિત્તડું દોરડામાંય; રે મનાજી૦ ૩

સોની સોનાના ઘાટ ઘડે, વળી ઘડે રૂપાના ઘાટ,
ઘાટ ઘડે મન રીજવે, એનું ચિત્તડું સોનૈયામાંય; રે મનાજી૦ ૪

જુગારિયા મન જુગટું ને, કામીને મન કામ,
'આનંદઘન' એમ વિનવે, ઐસા કરો પ્રભુકા ધ્યાન. રે મનાજી૦ ૫

* * *

(૬૦)

ઐસી કરી ગુરુદેવ કૃપા, મેરે મોહકા બંધન તોડ દિયા.

મૈં ભટક રહા થા દિન રાત સદા, જગકે ઈન હાર બિહારન મેં,
સપને સમ જગત દિખાયા મુઝે, મેરે ચંચલ મન કો મોડ દિયા; ઐસી કરી૦ ૧

કોઈ શેષ, ગણેશ, મહેશ રટે, કોઈ પૂજે પીર પૈગંબર કો,
સબ પંથ ઔર ગ્રંથ છૂડાકર કે, ઈક ઈશ્વર સે ચિત્ત જોડ દિયા; ઐસી કરી૦ ૨

કોઈ જાયે બનારસવાસ કરેં, કોઈ ઢૂંઢે મથુરાનગરી મેં,
જગવ્યાપક રૂપ દિખાયા મુઝે, મેરે ભરમ કા ભાંડા ફોડ દિયા; ઐસી કરી૦ ૩

ક્યાં કરું મૈં અપને ગુરુકો અર્પન, કોઈ વસ્તુ નહીં તીનોં લોકો મેં,
'બ્રહ્માનંદ' સમાન ન હોવે કોઈ, ધન માણેક લાખ કરોડ દિયા; ઐસી કરી૦ ૪

* * *

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

(૬૧)

મારા મરણ વખતે બધી મિલકત અહીં પથરાવજો,
મારી નનામી સાથ કબ્રસ્તાનમાં પણ લાવજો,
જે બાહુબલથી મેળવ્યું તે ભોગવી પણ ના શક્યો,
અબજોની દૌલત આપતાં પણ આ સિકંદર ના બચ્યો;
મારું મરણ થાતાં બધા હથિયાર લશ્કર લાવજો,
પાછળ રહે મૃતદેહ આગળ સર્વેને દોડાવજો,
આખા જગતને જીતનારું સૈન્ય પણ રડતું રહ્યું,
વિકરાળ દળ ભૂપાલને નહીં કાળથી છોડાવી શક્યું;
મારા બધા વૈદ્યો, હકીમોને અહીં બોલાવજો,
મારો જનાજો એ જ વૈદ્યોને ખભે ઉપડાવજો,
કહો દર્દીઓના દર્દને દફનાવનારું કોણ છે ???
દોરી તૂટી આયુષ્યની તો સાંધનારું કોણ છે ???
બાંધી મુઠ્ઠીને રાખતાં જીવો જગતમાં આવતાં,
ને; ખાલી હાથે આ જગતથી સૌ જીવો ચાલ્યા જતાં,
યૌવન ફના, જીવન ફના, જર ને જગત પણ છે ફના,
પરલોકમાં પરિણામ ફળશે, પુણ્યનાં ને પાપનાં.

* * *

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

(૬૨)

॥ૐ॥	મંગલમ્	॥ૐ॥કાર	મંગલમ્
ગુરુમંદિર	મંગલમ્	ગુરુઆશિષ	મંગલમ્
ગુરુમંત્ર	મંગલમ્	ગુરુઆજ્ઞા	મંગલમ્
ગુરુભક્તિ	મંગલમ્	ગુરુપ્રતીતિ	મંગલમ્
ગુરુશ્રદ્ધા	મંગલમ્	ગુરુદેવ	મંગલમ્
ગુરુજ્ઞાન	મંગલમ્	ગુરુશીલ	મંગલમ્
ગુરુતપ	મંગલમ્	ગુરુભાવ	મંગલમ્
ગુરુજ્ઞાન	મંગલમ્	ગુરુદર્શન	મંગલમ્
ગુરુચારિત્ર	મંગલમ્	ગુરુતપ	મંગલમ્
ગુરુભક્તિ	મંગલમ્	ગુરુશક્તિ	મંગલમ્
ગુરુવ્યક્તિ	મંગલમ્	ગુરુમુક્તિ	મંગલમ્
ગુરુસેવા	મંગલમ્	ગુરુઆશિષ	મંગલમ્
ગુરુકૃપા	મંગલમ્	સંતકૃપા	મંગલમ્
પ્રેમકૃપા	મંગલમ્	ગુરુઆશ્રય	મંગલમ્
ગુરુદયા	મંગલમ્	ગુરુશાંતિ	મંગલમ્
ગુરુસમતા	મંગલમ્	ગુરુક્ષમા	મંગલમ્
ગુરુસત્ય	મંગલમ્	ગુરુત્યાગ	મંગલમ્
ગુરુપ્રીત	મંગલમ્	ગુરુહિત	મંગલમ્
ગુરુઐક્ય	મંગલમ્	ગુરુકૃપા	મંગલમ્
સંતકૃપા	મંગલમ્	પ્રેમકૃપા	મંગલમ્
ગુરુમંદિર	મંગલમ્	ગુરુઆજ્ઞા	મંગલમ્
ગુરુમંત્ર	મંગલમ્	ગુરુશ્રદ્ધા	મંગલમ્
ગુરુસ્થાપના	મંગલમ્	ગુરુઆરતી	મંગલમ્
ગુરુદીવો	મંગલમ્	ગુરુજ્ઞાન	મંગલમ્

* * *

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

(૬૩)

હરિનામકે હીરે મોતી મૈં બિખરાવાં ગલી ગલી,
લે લો રે કોઈ રામ કા પ્યાલા, શોર મચાવાં ગલી ગલી;

જિસ જિસ ને યે હીરે લૂટેં, વો તો માલામાલ હુએ,
દુનિયા કે જો બને પૂજારી, આખિર વે કંગાલ હુએ,
ધન દૌલત ઔર માયાવાલોં, મૈં સમઝાવાં ગલી ગલી, હરિનામકે૰ ૧

દૌલત કે દિવાનો સુન લો, એક દિન ઐસા આયેગા,
ધન દૌલત ઔર માલ ખજાના, યહીં પડા રહ જાયેગા,
સુંદર કાયા માટી હોગી, ચર્ચા હોગી ગલી ગલી, હરિનામકે૰ ૨

મિત્ર, પ્યારે સગે સંબંધી, એક દિન તૂજે ભૂલાયેંગે,
જિનકો અપના કહતા હૈ તૂં વોહી આગ લગાયેંગે,
ફૂલો કા યહ ચમન ખિલા હૈ, મૂરજાયેગી કલી કલી. હરિનામકે૰ ૩

* * *

(૬૪)

જો ભજે ગુરુકો સદા, સોહી પરમ પદ પાયેગા,

દેહ કી માલા તિલક અરુ છાપ નહીં કિસ કામકે,
પ્રેમ ભક્તિ કે બિના નહીં, નાથ કે મન ભાયેગા; સોહી પરમ૰ ૧

દિલ કે દર્પણ કો સાફકર, દૂર કર અભિમાનકો,
ખાક હો ગુરુકે ચરનંકી, તો હરિ મિલ જાયેગા; સોહી પરમ૰ ૨

છોડ દુનિયા કેં મજે સબ, બૈઠકર એકાંતમેં,
ધ્યાન ધર ગુરુ કે ચરણકા, ફિર જનમ નહીં આયેગા; સોહી પરમ૰ ૩

દૃઢ ભરોસા મનમેં કરકે, જો જપે ગુરુનામકો,
કહેતા હૈ બ્રહ્માનંદ, બ્રહ્માનંદ બીચ સમાયેગા. સોહી પરમ૰ ૪

* * *

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

(૬૫)

મૈં તો જપું સદા તેરા નામ, સદ્ગુરુ દયા કરો,
દયા કરો, હો કૃપા કરો, ...મૈં તો જપું...;

દ્વાર પે આયા ભક્ત તુમ્હારા, અપની દયાકે ખોલો દ્વારા,
પૂરણ હો સબ કામ, સદ્ગુરુ દયા કરો;

ભજન કીર્તન ગાઉં તેરા, નિશદિન પાઉં દર્શન તેરા,
કૃષ્ણ કૃષ્ણ મેરે રામ, સદ્ગુરુ દયા કરો;

જહાં તહાં દેખૂં સુરત તેરી, મનમેં બસ ગઈ મૂરત તેરી,
શરણ મેં લે લો મેરે રામ, સદ્ગુરુ દયા કરો;

સાધુ સંત કી સંગત દેના, અપને નામ કી રંગત દેના,
અપના બના લો મેરે રામ, સદ્ગુરુ દયા કરો,

મન મંદિર કી જ્યોત જગા દો, મુઝે અપના તુમ રૂપ દિખા દો,
પહુંચા દો નિજ ધામ, સદ્ગુરુ દયા કરો.

* * *

(૬૬)

અબ હમ અમર ભયે, ન મરેંગે
યા કારન મિથ્યાત દિયો તજ, ક્યું કર દેહ ધરેંગે ? અ. ૧

રાગ દોષ જગબંધ કરત હૈ, ઈનકો નાશ કરેંગે;
મર્યો અનંત કાલતેં પ્રાની, સો હમ કાલ હરેંગે. અ. ૨

દેહ વિનાશી હું અવિનાશી, અપની ગતિ પકરેંગે;
નાસી જાસી હમ થિર વાસી, ચોખે વ્હૈ નિખરેંગે. અ. ૩

મર્યો અનંતવાર બિનસમજ્યો, અબ સુખદુઃખ વિસરેંગે;
આનંદઘન નિપટ નિકટ અક્ષર દો, નહીં સમરે સો મરેંગે. અ. ૪

* * *

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

હે ! મારા ઘટમાં બિરાજતા, આદિશ્વરા, મહાવીરા, શંખેશ્વરા,

તમને સમર્યાથી દાદા મારી તૃષ્ણા રે ટળી,
મને ભવના ફેરાથી જાણે મુક્તિ રે મળી,
મારી ભક્તિ રે ફળી... મારા ઘટમાં....

મેં તો અરિહંત સેવા કેરો મારગ લીધો,
મેં તો વીર પ્રભુની ભક્તિ કેરો પ્યાલો રે પીધો,
મારા રુંવે રુંવે રે એનો અમલ ચઢ્યો,
મારા અંતરે અડ્યો... મારા ઘટમાં.....

હે ! માતા ત્રિશલાના જાયા હું તો વારી રે વારી,
તમે ચંદનબાળાને નાથ લીધી ઉગારી,
તમે ઓછું બોલ્યા ને જાઝું આચર્યા સ્વામી,
કોઈની જોઈના ખામી... મારા ઘટમાં....

હે ! રૂડી તીર્થંકરની પ્રીત જિન શાસનની રીત,
રટો નવકાર મંત્ર તો થાશે જગમાં સૌની જીત,
મને અસૂરી વેળાનો થાક લાગે રે જ્યારે,
પ્રભુ આવજો ત્યારે.... મારા ઘટમાં....

અમે જૈન થયાંને ફેરો સફળ થયો,
હવે લખ રે ચોરાશીનો ભય રે ગયો,
હું તો દિવસં ને રાત પ્રભુ ચરણોં સેવું,
તારા શરણે રહું... મારા ઘટમાં....

જય જય આદિશ્વર બોલો.....
જય જય વીર પ્રભુ બોલો....

* * *

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

(૬૮)

(કવ્વાલી)

આજ જવાની પર ઈતરાનેવાલે કલ પછતાયેગા
ચઢતા સૂરજ ધીરે ધીરે, ઢલતા હૈ ઢલ જાયેગા
ઢલ જાયેગા......... ઢલ જાયેગા..........

તૂં યહાં મુસાફિર હૈ, યે સરાએં ફાની હૈં,
ચાર રોજ કી મહેમાન તેરી જિંદગાની હૈ,
જર જમીન, જર ઝેવર, કુછ ન સાથ આયેગા,
ખાલી હાથ આયા હૈ, ખાલી હાથ જાયેગા,
જાનકર ભી અનજાના બન રહા હૈ દિવાને,
અપની ઉરેફાની પર તન રંહા હૈ દિવાને,
કિસ કદર તું ખોયા હૈ, ઈસ જહાઁ કે મેલેમેં,
તૂં ખુદા કો ભૂલા હૈ, ફસ કે ઇસ જમેલેમેં,
આજ તક યે દેખા હૈ, પાનેવાલા ખોતા હૈ,
જિંદગી કો જો સમજા, જિંદગી પે રોતા હૈ,
મિટનેવાલી દુનિયા કા, ઐતબાર કરતા હૈ,
ક્યા સમજકર તૂ આખિર ઈસસે પ્યાર કરતા હૈ,
અપની અપની ફીકરોં મેં જો ભી હૈ વો ઉલ્જા હૈ, ..(૨)
જિંદગી હકીકત મેં ક્યા હૈ, કૌન સમઝા હૈ??? ..(૨)
આજ સમજ લે..........

(પાછળ)

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

આજ સમજ લે કલ યે મૌકા હાથ ન તેરે આયેગા,
ઓ ! ગફલત કી નીંદ મેં સોનેવાલે ધોખા ખાયેગા,
ચઢતા સૂરજ.........

વકતને જમાને કો યે શમા દિખા ડાલા,
કૈસે કૈસે રુસ્તમ કો ખાખ મેં મિલા ડાલા,
યાદ કર સિકંદર કે હૌંસલેં તો આલી થે,
જબ ગયા વો દુનિયા સે દોનો હાથ ખાલી થે,
અબ ન વો હાલાકુ હૈ ઔર ન ઉસકે હાથી હૈ,
જંગજૂ પોરસ હૈ ઔર ન ઉસકે સાથી હૈ,
કલ જો તનકે ચલતે થે અપની શાનો શૌકત પર,
શમ્મા તક નહીં જલતી આજ ઉનકી દુરબત પર,
અદના હો યા આલા હો, સબકો લૌટ જાના હૈ. ..(૨)
મુફનિસોં, તવંગર કા કબ્રહી ઠિકાના હૈ. ...(૨)
જૈસી કરની..........
જૈસી કરની, વૈસી ભરની આજ કિયા કલ પાયેગા,
સરકો ઉઠાકર ચલનેવાલા એક દિન ઠોકર ખાયેગા,
ચઢતા સૂરજ.........

મૌત સબકો આની હૈ કૌન ઈસસે છૂટા હૈ???
તૂ ફના નહીં હોગા યે ખયાલ ઝૂઠા હૈ.

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

સાઁસ તૂટતે હી સબ રિશ્તે ટૂટ જાયેગેં,
બાપ, માઁ, બહન, બીબી, બચ્ચે છૂટ જાયેંગેં,
જિનકો અપના કહતા હૈ, કબ વો તેરે સાથી હૈ???
કબ્ર હૈ તેરી મંજિલ ઔર યે બારાતી હૈ,
તેરે જિતને હૈ ભાઈ, વક્ત કા ચલન દેંગેં,
છીનકર તેરી દૌલત દો હી ગજ કફન દેંગેં,
લાકે કબ્રમેં તુઝકો કુર્તાપાક ડાલેંગેં,
અપને હાથોંસે તેરે મુંહપે ખાક ડાલેંગેં,
તેરી સારી ઉલ્ફતકો ખાક મેં મિલા દેંગે,
તેરે ચાહનેવાલે કબ તુઝે ભૂલા દેંગેં,
ઈસલિયે યે કહેતા હૂં ખૂબ સોચ લે દિલમેં,
ક્યૂં ફસાયે બૈઠા હૈ જાન અપની મુશ્કિલમેં,
ચઢતા સૂરજ.........

કર ગુનાઓં સે તૌબા આતે વક્ત સંભલ જાયેં, ..(૨)
તનકા ક્યા ભરોસા હૈ જાન કબ નિકલ જાયેં, ..(૨)
મુઠ્ઠી બાંધકે આનેવાલે......
મુઠ્ઠી બાંધકે આનેવાલે, હાથ ફસા રહ જાયેગા,
ધન, દૌલત જાગીર સે તૂને ક્યા પાયા ક્યા પાયેગા ??
ચઢતા સૂરજ..........

* * *

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

(૬૯)

હે ! શારદે માઁ......... હે ! શારદે માઁ,
અજ્ઞાનતાસે હમેં તાર દે માઁ.....;

તૂં સ્વર કી દેવી, યે સંગીત તુજસે,
હર શબ્દ તેરા હૈ, હર ગીત તુજસે, આ.......
હમ હૈ અકેલે, હમ હૈ અધૂરે,
તેરી શરણ હમ, હમેં પ્યાર દે માઁ... હે ! શારદે માઁ... હે ! શારદે માઁ..૧

મુનીઓંને સમઝી, ગુણીઓને જાની,
વેદો કી ભાષા, પુરાનો કી બાની, આ.......
હમ ભી તો સમઝેં, હમ ભી તો જાને,
વિદ્યા કા હમકો અધિકાર દે માઁ...... હે ! શારદે માઁ..૨

તૂં શ્વેતવર્ણી કમલ પે બિરાજે,
હાથોં મેં વીણા મુકુટ સિર પે સાજે, આ.......
મન સે હમારે મિટા દેં અંધેરે,
હમકો ઉજાલો કા સંસાર દે માઁ....... હે શારદે માઁ..૩

* * *

(૭૦)

બૈર બૈર નહીં આવે અવસર, બૈર બૈર નહીં આવે.
જ્યું જાણે ત્યું કર લે ભલાઈ, જનમ જનમ સુખ પાવે. અવ....૧
તન ધન જોબન સબ હી જૂઠો, પ્રાણ પલક મેં જાવે. અવ....૨
તન છૂટે ધન કૌન કામ કો, કાયકું કૃપણ કહાવે. અવ....૩
જાકે દિલ મેં સાચ બસત હૈ, તાકૂ જૂઠ ન ભાવે. અવ....૪
આનંદઘન પ્રભુ ચલત પંથ મેં, સમરી સમરી ગુણ ગાવે. અવ....૫

* * *

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

અમી ભરેલાં એ નયન, હેત ભીનું એ વદન, યાદ આવે આજ,
ક્યાં છો હે ગુરુ રાયચંદ ?? ક્યાં છો હે આનંદઘન, પ્રેમમૂર્તિ રાજ;
અમી ભરેલાં....

ધન્ય તે નગરી પ્રભુ, જ્યાં આપ વિચરતા હશો,
ભવિક જનને તારવાં પ્રભુ દેશના દેતા હશો,
હું અભાગી છું અહીં, સૂણવા ઝંખું તારો સાદ, દીનવત્સલ રાજ,
ક્યાં છો હે ગુરુ રાયચંદ ?? ક્યાં છો હે આનંદઘન, પ્રેમમૂર્તિ રાજ;

સુપ્રભાતે શિષ્યો તારાં ચરણ સ્પર્શને પામતાં,
તારી મીઠી છાંયડીમાં આત્મ કારજ સાધતાં,
વિરહ મારે માથે લખ્યો, મિલનનું નહીં કોઈ એંધાણ, સદ્‌ગુરુ રાજ,
ક્યાં છો હે ગુરુ રાયચંદ ?? ક્યાં છો હે આનંદઘન, પ્રેમમૂર્તિ રાજ;

અશ્રુભીની આંખમાં યાદી ઝરે છે આપની,
વીર પંથે ડગ માંડ્યો, તો પકડી આંગળી આપની,
સત્સંગના એ પ્રસંગ, લાગ્યો જે સમકિત રંગ, મનડું ભીંજવે આજ,
ક્યાં છો હે ગુરુ રાયચંદ ?? ક્યાં છો હે આનંદઘન પ્રેમમૂર્તિ રાજ;

તે દીધેલું સહુને દઈને, તાહરી પૂજા કરું,
જલકમલવત્ અહીં રહીં હું ભક્તિ પુષ્પ તને ધરું,
એક તારો મારો ગુંજે મીઠો તુંહી તુંહી એક નામ, તુજને કોટી પ્રણામ,
ક્યાં છો હે ગુરુ રાયચંદ ?? ક્યાં છો હે આનંદઘન, યાદ આવે રાજ.

* * *

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

અલખ દેશ મેં વાસ હમારા, માયા સે હમ હૈ ન્યારા;
નિર્મલ જ્યોતિ નિરાકાર હમ, હરદમ હમ ધ્રુવ કા તારા;

સૂરતા સંગે ક્ષણ ક્ષણ રહના દુનિયાદારી દૂર કરણી,
સોહમ્ જાપ કા ધ્યાન લગાના, મોક્ષ મહલ કી નિસરણી;

પઢના ગણના સબ હી ઝૂઠા, જબ નહીં આતમ પિછાના,
વર વિના ક્યા જાન તમાશા, લુણ બિના ભોજન કુ ખાના;

આતમ જ્ઞાન વિના જન જાણો, જગમેં સઘળે અંધિયારા,
સદ્ગુરુ સંગે આતમ જ્ઞાને, ઘટ ભીતર મેં ઉજિયારા;

સબસે ન્યારા હમ સબ માંહી, જ્ઞાતા જ્ઞેયપણા ધ્યાવે,
બુદ્ધિસાગર ધન ધન જગ મેં, આપ તરે પરકુ તારે.

* * *

(૭૩)

શ્રી અનંત જિનશું કરો, સાહેલડિયાં,
ચોળ મજીઠનો રંગ રે, ગુણવેલડિયાં;
સાચો રંગ તે ધર્મનો સા૦ બીજો રંગ પતંગ રે ગુ૦ ૧

ધર્મ રંગ જીરણ નહીં સા૦ દેહ તે જીરણ થાય રે
સોનું તે વિણસે નહીં સા૦ ઘાટ ઘડામણ જાય રે ગુ૦ ૨

ત્રાંબું જે રસવેધિયું સા૦ તે હોય જાચું હેમ રે
ફરી ત્રાંબું તે નવિ હુએ સા૦ એહવો જગગુરુ પ્રેમ રે ગુ૦ ૩

ઉત્તમ ગુણ અનુરાગથી સા૦ લહીએ ઉત્તમ ઠામ રે
ઉત્તમ નિજ મહિમા વધે સા૦ દીપે ઉત્તમ ધામ રે ગુ૦ ૪

ઉદકબિંદુ સાયર ભળ્યો સા૦ જિમ હોય અક્ષય અભંગ રે
વાચક યશ કહે પ્રભુ ગુણે સા૦ તિમ મુજ પ્રેમ પ્રસંગ રે ગુ૦ ૫

* * *

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

(૭૪)

પંથડો નિહાળું રે બીજા જિનતણો રે, અજિત અજિત ગુણધામ;
જે તેં જીત્યા રે તેણે હું જિતિયો રે, પુરુષ કિશ્યું મુજ નામ ? પંથડો. ૧

ચરમ નયણ કરી મારગ જોવતાં રે, ભૂલ્યો સયલ સંસાર;
જેણે નયણે કરી મારગ જોઈએ રે, નયણ તે દિવ્ય વિચાર. પંથડો. ૨

પુરુષ પરંપર અનુભવ જોવતાં રે, અંધો અંધ પલાય;
વસ્તુ વિચારે જો આગમે કરી રે, ચરણ ધરણ નહિ ઠાય. પંથડો. ૩

તર્ક વિચારે રે વાદ પરંપરા રે, પાર ન પહોંચે કોય;
અભિમત વસ્તુ વસ્તુગતે કહે રે, તે વિરલા જગ જોય. પંથડો. ૪

વસ્તુ વિચારે રે દિવ્ય નયનતણો રે, વિરહ પડ્યો નિરધાર;
તરતમ જોગે રે તરતમ વાસના રે, વાસિત બોધ આધાર. પંથડો. ૫

કાળલબ્ધિ લહી પંથ નિહાળશું રે, એ આશા અવલંબ;
એ જન જીવે રે જિનજી જાણજો રે, આનંદઘન મત અંબ. પંથડો. ૬

* * *

(૭૫)

મેરે સદ્ગુરુ દીન દયાળ, કાગ સે હંસ બનાતે હૈ,
મેરે સદ્ગુરુ દીન દયાળ, કે સોયા મનવા જગાતે હૈ;

અજબ હૈ સંતો કા દરબાર, કિ દેતે જહાં ભક્તિ ભંડાર,
શબ્દ અનમોલ સુનાતે હૈ, કિ મન કા ભરમ મિટાતે હૈ; ..મેરે સદ્ગુરુ

ગુરુજી સત્ કા દેતે જ્ઞાન, જીવ કા ઈશ સે લગતા ધ્યાન,
કે અમૃત ખૂબ પિલાતેં હૈ, કે મન કી પ્યાસ બુજાતે હૈ; ..મેરે સદ્ગુરુ

હો કરલો ગુરુ ચરણો કા ધ્યાન, સહજ પ્રકાશ હો જાગે જ્ઞાન,
વો અપના જ્ઞાન લૂટાતે હૈ, કિ ભવસે પાર લગાતે હૈ; મેરે સદ્ગુરુ

* * *

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

(૭૬)

સંભવદેવ તે ધુર સેવો સવે રે, લહી પ્રભુસેવન ભેદ;
સેવન કારણ પહેલી ભૂમિકા રે, અભય અદ્વેષ અખેદ. સં૰ ૧

ભય ચંચલતા હો જે પરિણામની રે, દ્વેષ અરોચક ભાવ;
ખેદ પ્રવૃત્તિ હો કરતાં થાકિયે રે, દોષ અબોધ લખાવ. સં૰ ૨

ચરમાવર્ત હો ચરમકરણ તથારે, ભવપરિણતિ પરિપાક;
દોષ ટળે વળી દૃષ્ટિ ખૂલે ભલી રે, પ્રાપ્તિ પ્રવચન વાક્. સં૰ ૩

પરિચય પાતિક-ઘાતિક સાધુશું રે અકુશળ અપચય ચેત;
ગ્રંથ અધ્યાતમ શ્રવણ મનન કરી રે, પરિશીલન નયહેત. સં૰ ૪

કારણજોગે હો કારજ નીપજે રે, એમાં કોઈ ન વાદ;
પણ કારણ વિણ કારજ સાધિયે રે, એ નિજ મત ઉન્માદ. સં૰ ૫

મુગ્ધ સુગમ કરી સેવન આદરે રે, સેવન અગમ અનુપ;
દેજો કદાચિત્ સેવક યાચના રે, આનંદઘન રસ રૂપ. સં૰ ૬

* * *

(૭૭)

પીવતા નામ જો જુગન જુગ જીવતાં,
નહિ વો મેરે....... જો નામ પીવે; ...૧

કાલ વ્યાપે નહીં અમર વો હોએગા,
આદિ ઔર અંત વો સદા જીવે;.... પીવતા નામ.... ...૨

સંત જન અમર હૈ ઈસી હરિ નામ સે,
કિસી હરિ નામ પર ચિત્ત દેવે;.... પીવતા નામ.... ...૩

દાસ પલટૂ કહે સુધારસ છોડકે
ભયા અજ્ઞાન તૂં છાછ લેવે;..... પીવતા નામ.... ...૪

* * *

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

(૭૮)

સમકિત દાતા સમકિત આપો, મન માગે થઈ મીઠું;
છતી વસ્તુ દેતાં શું શોચો, મીઠું જે સહુએ દીઠું,
પ્યારા પ્રાણ થકી છો રાજ, સંભવ જિનજી મુજને. ૧

એમ મત જાણો જે આપે લહીએ, તે લાધ્યું શું લેવું;
પણ પરમારથ પ્રીછી આપે, તેહિજ કહીએ દેવું. પ્યા૦ ૨

અર્થી હું, તું અર્થસમર્પક, ઈમ મત કરજો હાંસું;
પ્રગટ હતું તુજને પણ પહેલાં, એ હાંસાનું પાસું. પ્યા૦ ૩

પરમ પુરુષ તુમે પ્રથમ ભજીને, પામ્યા ઈમ પ્રભુતાઈ;
તેણે રૂપે તુમને અમે ભજીએ, તેણે તુમ હાથ વડાઈ, પ્યા૦ ૪

તમે સ્વામી હું સેવાકામી, મુજરે સ્વામી નિવાજે;
નહિ તો હઠ માંડી માગંતાં, કિણવિધ સેવક લાજે. પ્યા૦ ૫

જ્યોતે જ્યોતિ મિલે મન પ્રીછે, કુણ લહેશે કુણ ભજશે;
સાચી ભક્તિ તે હંસતણી પરે, ખીર-નીર નય કરશે. પ્યા૦ ૬

ઓલગ કીધી તે લેખે આવી, ચરણભેટ પ્રભુ દીધી;
રૂપ વિબુધનો મોહન પભણે, રસના પાવન કીધી. પ્યા૦ ૭

* * *

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

(૭૯)

અભિનંદન જિન ! દરિશણ તરસીએ, દરિશણ દુર્લભ દેવ;
મત મત ભેદે રે જો જઈ પૂછીએ, સહુ થાપે અહમેવ. અ॰ ૧

સામાન્યે કરી દરિશણ દોહિલું, નિર્ણય સકલ વિશેષ;
મદમેં ઘેર્યો રે અંધો કિમ કરે, રવિશશીરૂપ વિલેખ. અ॰ ૨

હેતુ વિવાદે હો ચિત્ત ધરી જોઈએ, અતિ દુર્ગમ નયવાદ;
આગમવાદે હો ગુરુગમકો નહીં, એ સબલો વિષવાદ અ॰ ૩

ઘાતી ડુંગર આડા અતિ ઘણા, તુજ દરિશણ જગનાથ;
ધીઠાઈ કરી મારગ સંચરું, સેંગૂ કોઈ ન સાથ. અ॰ ૪

દરિશણ દરિશણ રટતો જો ફરું, તો રણરોઝ સમાન;
જેહને પિપાસા હો અમૃતપાનની, કિમ ભાંજે વિષપાન. અ॰ ૫

તરસ ન આવે હો મરણજીવનતણો, સીઝે જો દરિશણકાજ;
દરિશણ દુર્લભ સુલભ કૃપા થકી, આનંદઘન મહારાજ. અ॰ ૬

* * *

(૮૦)

મૂલડો થોડો ભાઈ વ્યાજડો ઘણો રે, કેમ કરી દીધો રે જાય;
તલપદ પૂંજી મેં આપી સઘલીરે, તોહે વ્યાજ પૂરું નવિ થાય. ..૧

વ્યાપાર ભાગો જલવટે રે, ધીરે નહીં નીસાની માય;
વ્યાજ છોડાવી કોઈ ખંદા પરવઠે રે, તો મૂલ આપું સમ ખાય. ..૨

હાટડું હાંડુ રૂડા માણકચોકમાં રે, સાજનીયાંનું મનડું મનાય;
આનંદઘન પ્રભુશેઠ શિરોમણિ રે, બાંહડી ઝાલજો રે આય. ..૩

* * *

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

(૮૧)

પદ્મપ્રભુ જિન, તુજ-મુજ આંતરું રે, કિમ ભાંજે ભગવંત ?
કર્મ વિપાકે હો કારણ જોઈને રે, કોઈ કહે મતિમંત પ૦ ૧

પયઈ ઠિઈ અણુભાગ પ્રદેશથી રે, મૂલ ઉત્તર બહુ ભેદ;
ઘાતી અઘાતી હો બંધોદય ઉદીરણા રે, સત્તા કર્મ વિચ્છેદ. પ૦ ૨

કનકોપલવત્ પયડિપુરુષ તણી રે, જોડી અનાદિ સ્વભાવ;
અન્ય સંજોગી જિહાં લગે આતમા રે, સંસારી કહેવાય. પ૦ ૩

કારણજોગે હો બંધે બંધને રે, કારણ મુક્તિ મુકાય;
આસ્રવ સંવર નામ અનુક્રમે રે, હેય ઉપાદેય સુણાય. પ૦ ૪

યુંજનકરણે હો અંતર તુજ પડ્યો રે, ગુણકરણે કરી ભંગ;
ગ્રંથ ઉક્તે કરી પંડિતજન કહ્યો રે, અંતર ભંગ સુઅંગ. પ૦ ૫

તુજ મુજ અંતર અંતર ભાંજશે રે, વાજશે મંગલ તૂર;
જીવસરોવર અતિશય વાધશે રે, આનંદઘન રસપૂર. પ૦ ૬

* * *

(૮૨)

ક્યા સોવે ઉઠ જાગ બાઉ રે, ક્યા એ આંકણી;

અંજલિ જલ જ્યું આયુ ઘટત હે, દેત પહોરીયાં ઘરિય ઘાઉ રે.
ઇંદ્ર ચંદ્ર નાગિંદ્ર મુનિંદ્ર ચલે, કોણ રાજા પતિ સાહ રાઉ રે; ક્યા૦ ૧

ભમત ભમત ભવજલધિ પાયકે,
ભગવંત ભજન વિન ભાઊ નાઉ રે; ક્યા૦ ૨

કહા વિલંબ કરે અબ બાઉ રે, તરી ભવજલનિધિ પાર પાઉ રે,
આનંદઘન ચેતનમય મૂરતિ, શુદ્ધ નિરંજન દેવ ધ્યાઉ રે. ક્યા૦ ૩

* * *

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

દેખણ દે રે સખી, મુને દેખણ દે, ચંદ્રપ્રભુ મુખચંદ, સખી૦

ઉપશમ રસનો કંદ સખી૦ સેવે સૂર નર ઇંદ સખી૦
ગત કલિમલ દુઃખ દ્વંદ્વ. સખી મુને૦ ૧

સુહમ નિગોદે ન દેખિયો સ૦ બાદર અતિહિ વિશેષ સ૦
પુઢવી આઉ ન લેખિયો સ૦ તેઉ વાઉ ન લેશ સ૦ મુ૦ ૨

વનસ્પતિ અતિ ઘણ દિહા સ૦ દીઠો નહીંય દીદાર સ૦
બિતિ ચઉરિંદી જલ લીહા સ૦ ગતસન્નિ પણ ધાર સ૦ મુ૦૩

સુર તિરિ નિરય નિવાસમાં સ૦ મનુજ અનારજ સાથ સ૦
અપજ્જતા પ્રતિભાસમાં સ૦ ચતુર ન ચઢિયો હાથ સ૦ મુ૦૪

એમ અનેક થલ જાણિયે સ૦ દરિશણ વિણુ જિનદેવ સ૦
આગમથી મતિ આણિયે સ૦ કીજે નિર્મલ સેવ સ૦ મુ૦૫

નિર્મલ સાધુ ભગતિ લહી સ૦ યોગ અવંચક હોય સ૦
કિરિયા અવંચક તિમ સહી સ૦ ફલ અવંચક જોય સ૦ મુ૦૬

પ્રેરક અવસર જિનવરુ સ૦ મોહનીય ક્ષય જાય સ૦
કામિતપૂરણ સુરતરુ સ૦ આનંદઘન પ્રભુ પાય સ૦ મુ૦૭

* * *

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

(૮૪)

ચંદ્રપ્રભ જિન સાહેબા રે, તુમે છો ચતુર સુજાણ, મનના માન્યા;
સેવા જાણો દાસની રે, દેશી ફળ નિર્વાણ, મનના માન્યા.
આવો આવો રે ચતુર સુખભોગી, કીજે વાત એકાંત અભોગી,
ગુણ ગોઠે પ્રગટે પ્રેમ, મનના માન્યા. ૧

ઓછુંઅધિકું પણ કહે રે, આસંગાયત જેહ; મ૰
આપે ફલ જે અણકહે રે, ગિરુઓ સાહેબ તેહ. મ૰ ૨

દીન કહ્યા વિણ દાનથી રે, દાતાની વાધે મામ; મ૰
જલ દીએ ચાતક ખીજવી રે મેઘ હુઓ તિણે શ્યામ. મ૰ ૩

'પિયુ પિયુ' કરી તુમને જપું રે, હું ચાતક તુમે મેહ; મ૰
એક લહેરમાં દુઃખ હરો રે, વાધે બમણો નેહ. મ૰ ૪

મોડું-વહેલું આપવું રે, તો શી ઢીલ કરાય ? મ૰
વાચક યશ કહે જગધણી રે, તુમ તૂઠે સુખ થાય. મ૰ ૫

* * *

(૮૫)

અબ મેરે પતિ ગતિ દેવ નિરંજન;
ભટકું કહા કહા સિર પટકૂં, કહા કરું જન રંજન. અબ૰ ૧

ખંજન દૃગન દૃગન લગાવું, ચાહૂ ન ચિતવન અંજન;
સંજન ઘટ અંતર પરમાતમ,
સકલ દુરિત ભયભંજન. અબ૰ ૨

એહ કામગવિ એહ કામઘટ, એહી સુધારસ મંજન;
આનંદઘન પ્રભુ ઘટવનકે હરિ,
કામ મતંગ ગજ ગંજન. અબ૰ ૩

* * *

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

દુ:ખ દોહગ દૂરે ટળ્યાં રે, સુખ સંપદશું ભેટ,
ધિંગ ધણી માથે કિયા રે, કુણ ગંજે નર ખેટ,
વિમલ જિન, દીઠાં લોયણ આજ,
મારાં સીધ્યાં વાંછિત કાજ. વિ૰ ૧

ચરણ-કમલ કમલા વસે રે, નિર્મલ થિર પદ દેખ;
સમલ અથિર પદ પરિહરે રે, પંકજ પામર પેખ. વિ૰ ૨

મુજ મન તુજ પદપંકજે રે, લીનો ગુણ મકરંદ;
રંક ગણે મંદરધરા રે, ઈંદ ચંદ નાગિંદ. વિ૰ ૩

સાહિબ ! સમરથ તું ધણી રે, પામ્યો પરમ ઉદાર;
મન-વિશરામી વાલહો રે, આતમચો આધાર. વિ૰ ૪

દરિશણ દીઠે જિનતણું રે, સંશય ન રહે વેધ;
દિનકર કરભર પસરંતાં રે, અંધકાર પ્રતિષેધ. વિ૰ ૫

અમિયભરી મૂરતિ રચી રે, ઉપમા ન ઘટે કોય;
શાંત સુધારસ ઝીલતી રે, નીરખત તૃપ્તિ ન હોય. વિ૰ ૬

એક અરજ સેવક તણી રે, અવધારો જિનદેવ;
કૃપા કરી મુજ દીજીએ રે, આનંદઘન પદ સેવ. વિ૰ ૭

* * *

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

ધર્મ જિનેસર ગાઉં રંગશું, ભંગ મ પડશો હો પ્રીત જિનેસર;
બીજો મનમંદિર આણું નહીં, એ અમ કુલવટ રીત જિ. ધ. ૧

ધરમ ધરમ કરતો જગસહુ ફિરે, ધરમ ન જાણે હો મર્મ જિ.
ધરમ જિનેસર ચરણ ગ્રહ્યા પછી, કોઈ ન બાંધે હો કર્મ જિ. ધ. ૨

પ્રવચન અંજન જો સદ્‌ગુરુ કરે, દેખે પરમ નિધાન જિ.
હૃદય નયણ નિહાળે જગધણી, મહિમા મેરુ સમાન જિ. ધ. ૩

દોડત દોડત દોડિયો, જેતી મનની રે દોડ જિ.
પ્રેમ પ્રતીત વિચારો ઢૂંકડી, ગુરુગમ લેજો રે જોડ જિ. ધ. ૪

એક પંખી કેમ પ્રીતિ વરે પડે, ઉભય મિલ્યા હુએ સંધિ જિ.
હું રાગી હું મોહે ફંદિયો, તું નીરાગી નિરબંધ જિ. ધ. ૫

પરમનિધાન પ્રગટ મુખ આગળે, જગત ઉલ્લંઘી હો જાય જિ.
જ્યોતિ વિના જુઓ જગદીશની, અંધો અંધ પલાય જિ. ધ. ૬

નિર્મલ ગુણ મણિરોહણ ભૂધરા, મુનિજન માનસ હંસ જિ.
ધન્ય તે નગરી ધન્ય વેળા ઘડી, માતાપિતા કુળ વંશ જિ. ધ. ૭

મન મધુકર વર કરજોડી કહે, પદકજ નિકટ નિવાસ જિ.
ઘનનામી આનંદઘન સાંભળો, એ સેવક અરદાસ જિ૦. ધ. ૮

* * *

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

હાંરે મારે ધર્મજિણંદશું લાગી પૂરણ પ્રીત જો,
જીવલડો લલચાણો જિનજીની ઓળગે રે લો;
હાંરે મુને થાશે કોઈક સમયે પ્રભુ સુપ્રસન્ન જો,
વાતલડી તવ થાશે મારી સવિ વગેરે લો૦ ૧

હાંરે પ્રભુ દુર્જનનો ભંભેર્યો મારો નાથ જો,
ઓળવશે નહિ ક્યારે કીધી ચાકરી રે લો;
હાંરે મારા સ્વામી સરખો કુણ છે દુનિયામાંહિ જો,
જઈએ રે જિમ તેહને ઘર આશા કરી રે લો૦ ૨

હાંરે જસ સેવા સેતી સ્વારથની નહિ સિદ્ધ જો,
ઠાલી રે શી કરવી તેહથી ગોઠડી રે લો;
હાંરે કાંઈ જૂઠું ખાય તે મીઠાઈને માટે જો,
કાંઈ રે પરમારથ વિણ નહિ પ્રીતડી રે લો૦ ૩

હાંરે પ્રભુ, અંતરજામી જીવન પ્રાણધાર જો,
વાયો રે નવિ જાણ્યો કળિયુગ વાયરો રે લો;
હાંરે પ્રભુ, લાયક નાયક ભક્ત-વચ્છલ ભગવંત જો,
વારુ રે ગુણ કેરા સાહિબ સાયરુ રે લો૦ ૪

હાંરે પ્રભુ લાગી મુજને તાહરી માયા જોર જો,
અળગા રે રહેવાથી હોય ઓસાંગળો રે લો;
હાંરે કુણ જાણે અંતરગતિની વિણ મહારાજજો,
હેજે રે હસી બોલો છંડી આમળો રે લો૦ ૫

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

હાંરે તારે મુખને મટકે અટક્યું મારું મન જો,
આંખલડી અણિયાળી કામણગારડી રે લો;
હાંરે મારાં નયણાં લંપટ જોવે ખિણ ખિણ તુજ જો,
રાતે રે પ્રભુરૂપે ન રહે વારિયા રે લો૦ ૬

હાંરે પ્રભુ અળગા તોપણ જાણજો કરીને હજૂર જો,
તાહરી રે બલિહારી હું જાઉં વારણેં રે લો;
હાંરે કવિ રૂપવિબુધનો મોહન કરે અરદાસ જો,
ગિરુઆથી મન આણી ઊલટ અતિ ઘણો રે લો૦ ૭

* * *

(૮૯)

ગિરુઆ રે ગુણ તુમ તણા, શ્રી વર્દ્ધમાન જિનરાયા રે;
સુણતાં શ્રવણે અમી ઝરે, મારી નિર્મલ થાયે કાયા રે. ગિ૦ ૧

તુમ ગુણગણ ગંગાજલે, હું ઝીલીને નિર્મળ થાઉં રે;
અવર ન ધંધો આદરું, નિશદિન તોરા ગુણ ગાઉં રે. ગિ૦ ૨

ઝીલ્યા જે ગંગાજલે, તે છિલ્લર જળ નવિ પેસે રે;
જે માલતી ફૂલે મોહીઆ, તે બાવળ જઈ નવિ બેસે રે. ગિ૦ ૩

એમ અમે તુમ ગુણ ગોઠશું, રંગે રાચ્યા ને વળી માચ્યા રે;
તે કેમ પરસુર આદરું, જે પરનારી વશ રાચ્યા રે. ગિ૦ ૪

તું ગતિ તું મતિ આશરો, તું આલંબન મુજ પ્યારો રે;
વાચક યશ કહે માહરે, તું જીવ-જીવન આધારો રે. ગિ૦ ૫

* * *

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

મનડું કિમહિ ન બાઝે હો કુંથુજિન, મનડું કિમહિ ન બાઝે;
જિમજિમ જતન કરીને રાખું, તિમતિમ અલગું ભાજે હો. કું૦ ૧

રજની વાસર વસતિ ઉજ્જડ, ગયણ પાયાલે જાય;
સાપ ખાય ને મુખડું થોથું, એહ ઉખાણો ન્યાય હો. કું૦ ૨

મુક્તિતણા અભિલાષી તપિયા, જ્ઞાન ને ધ્યાન અભ્યાસે;
વયરીડું કાંઈ એહવું ચિંતે, નાખે અવળે પાસે હો. કું૦ ૩

આગમ આગમધરને હાથે, નાવે કિણવિધ આંકું;
કિહાં કણે જો હઠ કરી હટકું તો, વ્યાલતણી પરે વાંકું હો. કું૦ ૪

જો ઠગ કહું તો ઠગતું ન દેખું, શાહુકાર પણ નાંહી;
સર્વમાંહી ને સહુથી અલગું, એ અચરિજ મનમાંહી હો. કું૦ ૫

જે જે કહું તે કાન ન ધારે, આપ મતે રહે કાલો;
સુરનર પંડિતજન સમજાવે, સમજે ન માહરો સાલો હો. કું૦ ૬

મેં જાણ્યું એ લિંગ નપુંસક, સકલ મરદને ઠેલે;
બીજી વાતે સમર્થ છે નર, એહને કોઈ ન ઝેલે હો. કું૦ ૭

મન સાધ્યું તેણે સઘળું સાધ્યું, એહ વાત નહિ ખોટી;
એમ કહે સાધ્યું તે નવિ માનું, એ કહી વાત છે મોટી હો. કું૦ ૮

મનડું દુરારાધ્ય તેં વશ આણ્યું, આગમથી મતિ આણું;
આનંદઘન પ્રભુ માહરું આણો, તો સાચું કરી જાણું હો. કું૦ ૯

* * *

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

(૯૧)

મુનિસુવ્રત જિન વંદતાં, અતિ ઉલ્લસિત તન મન થાય રે;
વદન અનોપમ નીરખતાં, મારાં ભવભવનાં દુઃખ જાય રે.
મારાં ભવભવનાં દુઃખ જાય, જગતગુરુ જાગતો સુખકંદ રે;
સુખકંદ અમંદ આણંદ, પરમ ગુરુ દીપતો સુખકંદ રે. ૧

નિશિ દિન સૂતાં જાગતાં, હઈડાથી ન રહે દૂર રે;
જબ ઉપગાર સંભારીએ, તવ ઊપજે આનંદ પૂર રે.
ત.જ.સુ.૨

પ્રભુ ઉપકાર ગુણે ભર્યા, મન અવગુણ એક ન માય રે;
ગુણ ગુણ અનુબંધી હુઆ, તે તો અક્ષય ભાવ કહાય રે.
તે.જ.સુ.૩

અક્ષય પદ દિયે પ્રેમ જે, પ્રભુનું તે અનુભવ રૂપ રે;
અક્ષર સ્વર ગોચર નહીં, એ તો અકલ અમાપ અરૂપ રે.
એ.જ.સુ.૪

અક્ષર થોડા ગુણ ઘણા, સજ્જનના તે ન લિખાય રે;
વાચક યશ કહે પ્રેમથી, પણ મનમાંહે પરખાય રે.
પ.જ.સુ.૫

* * *

(૯૨)

રામ કૃષ્ણ હરિ મુકુંદ મુરારી
પાંડુરંગ પાંડુરંગ પાંડુરંગ હરિ.

ચલો સખી વહા જાઈએ, જહાં બસે બ્રજરાજ;
ગૌરસ બેચત હરિ મિલે, એક પંથ દો કાજ,
મનમોહન મનમોહના, મનમોહન મનમાંહી;
યા મોહન તે સોહના, તીન લોક મેં નાહી. ૧

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

કબીરા સબ જન નિર્ધના, ધનવંતા નહીં કોઈ;
ધનવંતા સોહી જાનીએ, જોક રામ નામ ધન હોઈ,
જબ મૈં થા તબ હરિ નહીં, અબ હરિ હૈ મૈં નાહી;
પ્રેમ ગલી અતિ સાંકડી, તામે દો ન સમાય. ૨

અનહોની પ્રભુ કર સકે, હોનહાર મિટ જાય;
તુલસી ઈસ સંસાર મેં, રામ ભજન સુખદાય,
ધર્મ ન અર્થ ન કામ રુચિ, પદ ન ચહવું નિર્વાણ;
જનમ જનમ રતિ રામ પદ, યહ વરદાન ન આઈ. ૩

* * *

(૯૩)

દિલમાં દીવો કરો રે, દીવો કરો;
કૂડાં કામ ક્રોધને પરહરો રે, દિલમાં દીવો કરો. ૧

દયા દીવેલ પ્રેમ પરીણયું લાવો મહી, સુરતાની દીવેટ બનાવો;
પછી બ્રહ્મઅગ્નિને રે ચેતાવો રે, દિલમાં દીવો કરો રે. ૨

દીવો અણભે પ્રગટે એવો, ટાળે તિમિરના જેવો રે;
તેને નૈણેથી નીરખી લેવો રે, દિલમાં દીવો કરો રે. ૩

સાચા દિલમાં દીવો જ્યારે થાશે ત્યારે, અંધારું મટી જાશે રે;
પછી બ્રહ્મલોક તો ઓળખાશે રે, દિલમાં દીવો કરો રે. ૪

દાસ રણછોડે ઘર સંભાળ્યું, જડી કૂંચી ને ઊઘડ્યું તાળું;
થયું ભામંડળે અજવાળું રે, દિલમાં દીવો કરો રે. ૫

* * *

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

(૯૪)

મન કી તરંગ માર લે, બસ હો ગયા ભજન;
આદત બુરી સુધાર લે, બસ હો ગયા ભજન. ૧

આયા હૈ તૂ કહાં સે, ઔર જાયેગા કહાં;
ઈતના હી મન વિચાર લે, બસ હો ગયા ભજન. ૨

નેકી સભી કે સાથ, જિતની બને કરો;
મત સિર હદી કા ભાર લે, બસ હો ગયા ભજન. ૩

દષ્ટિ સભી કે સાથ, જિતની બને કરો,
સમતા કા આંજન આંજ લે, બસ હો ગયા ભજન. ૪

તુજકો બુરે બુરા કહે, તો સુનકે કર ક્ષમા;
વાલી કે સ્વર સંભાર લે, બસ હો ગયા ભજન. ૫

* * *

(૯૫)

કૌન બતાવે બાટ ગુરુ બિના કૌન બતાવે બાટ....
બડા વિકટ યમ ઘાટ ગુરુ બિના કૌન બતાવે....
ભ્રાંતિ કી પહાડી, નદીયા બીચ મોહ;
અહંકાર કી લાટ સદ્‌ગુરુ બિના. કૌન બતાવે બાટ.૧

કામ ક્રોધ દો પર્વત ઠાઢે;
લોભ ચોર સંગાત સદ્‌ગુરુ બિના. કૌન બતાવે બાટ.૨

મદ મત્સર કા નેહા બરસે;
માયા પવન બઢે દાટ સદ્‌ગુરુ બિના. કૌન બતાવે બાટ.૩

કહત કબીર સુનો ભાઈ સાધો;
ક્યોં તરના યે ઘાટ સદ્‌ગુરુ બિના. કૌન બતાવે બાટ.૪

* * *

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

વ્હાલા લાગો છો વિશ્વઆધાર રે,
સગપણ તમ સાથે .....૨..

હે મેં તો સર્વેથી મેલ્યો રે, મેં તો સર્વે મેલ્યો રે સંસાર રે
સગપણ તમ સાથે.

હે મારા મનમાં વસ્યા છો આવી શ્યામ રે,
તમ સારું તજ્યા ધન ધામ રે ....૨..

હે મારું મનડું લોભાણું તમ કાજ રે
મને નથી બીજાની આશ રે

મારે માથે ધણી છો તમે એક રે
સગપણ તમ સાથે.

હે હે મારી અંખડ નિભાવજો
અંખડ નિભાવજો ટેક રે
સગપણ તમ સાથે.

વ્હાલા લાગો છો વિશ્વઆધાર રે
સગપણ તમ સાથે ....૨..

હે મેં તો દેહ ધર્યો રે તમ કાજ રે
તમને જોઈ મોહી છું, વ્રજ રાજ રે ....૨..

હું તો હેતે વેચાણી તમ હાથ રે
છો બ્રહ્માનંદના નાથ રે
સગપણ તમ સાથે

શ્રીજી લાડ તમે છો એક આધાર રે
સગપણ તમ સાથે

મેં તો સર્વેથી મેલ્યો, મેં તો સર્વેથી મેલ્યો
સંસાર રે સગપણ તમ સાથે

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

જોઈ છેલ છબીલાની ચાલ રે
મન મારું લોભાણું રે ....૨..
વળી ભુરખી નાખી છે નંદલાલ રે
સહુ ઘેલી કહે છે સંસાર રે
મેં તો નીરખ્યા છે નંદકુમાર રે
હવે રટણા લાગી છે દિન રાત રે
થઈ શિર સાટાની વાત રે
બ્રહ્માનંદને હાથે ઝાલી જાય રે

* * *

(૯૭)

ચેતન એસા ગ્યાન વિચારો,
સોહં સોહં સોહં
સોહં વણુ ન બીયા સારો ચેતન...૧

નિશ્ચય સ્વલક્ષણ અવલંબી;
પ્રજ્ઞા છૈની નિહારો;
ઈહ છૈની મધ્યપાતી દુવિધા;
કરે જડ ચેતન ફારો. ચેતન...૨

તસ છૈની કરગ્રહીયેં જો ધન
સો તુમ સોહં ધારો
સોહં જાનિ દટો તુમ મોહં
વ્હૈ હૈ સમકો વારો. ચેતન...૩

કુલટા કુટિલ કુબુદ્ધિ કુમતિ
છંડો વ્હે નિજ ચારો
સુખ આનંદ પદે તુમ બેસી,
સ્વપરકૂં નિસ્તારો. ચેતન....૪

* * *

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

સત્ગુરુ તુમ્હારે પ્યારને ક્યા ક્યા સીખા દિયા...
સત્ગુરુ તુમ્હારે પ્યારને જીના સીખા દિયા..

સત્ગુરુ તુમ્હારે પ્યારને ક્યા મુઝકો બના દિયા..
સત્ગુરુ તુમ્હારે પ્યારને ઈન્સાં બના દિયા..

રહતે હૈ જલવે આપકે નજરોં મેં હર ઘડી
મસ્તી કા જામ આપને ઐસા પીલા દિયા

ભૂલા હુઆ થા રાસ્તા, ભટકા હુઆ થા મૈં
કિસ્મતને મુઝકો આપકે કાબિલ બના દિયા

જીસ દિનસે મુઝકો આપને અપના બના લિયા
દોનો જહાંકો દાસને તબસે ભૂલા દિયા

જીસને કિસી કો આજ તક સજદા નહીં કિયા
વો સર ભી મૈને આપકે દરપર ઝુકા દિયા

સત્ગુરુ તુમ્હારે પ્યારને ક્યા ક્યા સિખા દિયા..
સત્ગુરુ તુમ્હારે પ્યારને જીના સિખા દિયા
સત્ગુરુ તુમ્હારે પ્યારને ઈન્સાં બના દિયા
સત્ગુરુ તુમ્હારે પ્યારને કાબિલ બના દિયા
સત્ગુરુ તુમ્હારે પ્યારને.....

* * *

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

(૯૯)

હરિ વસે હરિના જનમાં,
તમે શું કરશો જઈ વનમાં રે.
ભેખ ધરીને તમે શીદ ભટકો છો ?
પ્રભુ નથી વન કે અરણમાં રે.
કાશી જાઓ ને તમે ગંગાજી ન્હાવો,
પ્રભુ નથી પાણી પવનમાં રે.
જોગ કરો ને ભલે યજ્ઞ કરાવો
પ્રભુ નથી હોમ હવનમાં રે.
સાધુની સંગે ને ભક્તિ અંગે અંગે,
નિર્મળ ભાવોની ભજના રે.
દેહમાં જાગે ને વિશ્વમાં વ્યાપે,
જ્ઞાન ગુણે ઊભરાતો રે.
બાઈ મીરાં કહે ગિરિધરનાગર,
હરિ વસે હરિના જનમાં રે.

* * *

(૧૦૦)

રામ કહો રહેમાન કહો કોઉ, કાન કહો મહાદેવરી;
પારસનાથ કહો કોઉ બ્રહ્મા, સકલ બ્રહ્મ સ્વયમેવરી. રામ. ૧

ભાજન ભેદ કહાવત નાના, એક મૃતિકા રૂપરી;
તૈસેં ખંડ કલ્પના રોપિત, આપ અખંડ સરૂપરી. રામ. ૨

નિજપદ રમે રામ સો કહિયેં, રહિમ કરે રહેમાનરી;
કર્શે કરમ કાન સો કહિયેં, મહાદેવ નિર્વાણરી. રામ. ૩

પરસે રૂપ પારસ સો કહિયેં, બ્રહ્મ ચિન્હે સો બ્રહ્મરી;
ઇહ વિધ સાધો આપ આનંદઘન ચેતનમય નિઃકર્મરી. રામ. ૪

* * *

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

સંતો સો સત્ગુરુ મોહિ ભાવે
જો આવાગમન મિટાવે
ડોલત ડિગે ન બોલત બિસરે
ઐસે ઉપદેશ દ્રિઢાવે ...સંતો..
બિન ભ્રમહઠ ક્રિયાસે ન્યારા
સહજ સમાધિ લગાવે.. ઓ સંતો..
દ્વાર ન રોકે પવન ન રોકે
ના અનહદ ઉરધ્યાવે ...સંતો..
યે મન જહાઁ જાએ તહાઁ નિર્ભય
સમતા સે ઠહરાવે ...ઓ સંત..
કર્મ કરે ઔર રહે અકર્મી
ઐસી યુક્તિ બતાવે ...સંતો..
સદા આનંદ ફંદ સે ન્યારા
ભોગ મે યોગ સિખાવે... ઓ સંતો..
તજ ધરતી આકાશ અધરમેં
પ્રેમ મઢઈયા છાવે ...સંતો..
ગ્યાન સરોવર સુન્નસિલા પર
આસન અચલ જમાવે... ઓ સંતો..
કહે કબીર સદ્ગુરુ સોઈ સાચા જો
ઘટ મેં અલખ જગાવે ...સંતો..

* * *

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

(૧૦૨)

બિના નયન પાવે નહીં, બિના નયનકી બાત;
સેવે સદ્‌ગુરુકે ચરન, સો પાવે સાક્ષાત્. ...૧

બૂઝી ચહત જો પ્યાસકો, હૈ બૂઝનકી રીત;
પાવે નહિ ગુરુગમ બિના, એહી અનાદિ સ્થિત. ...૨

એહી નહિ હૈ કલ્પના, એહી નહીં વિભંગ;
કઈ નર પંચમકાળમેં, દેખી વસ્તુ અભંગ. ૩

નહિ દે તું ઉપદેશકું, પ્રથમ લેહિ ઉપદેશ;
સબસેં ન્યારા અગમ હૈ, વો જ્ઞાનીકા દેશ. ...૪

જપ, તપ ઓર વ્રતાદિ સબ, તહાં લગી ભ્રમરૂપ;
જહાં લગી નહિ સંતકી, પાઈ કૃપા અનુપ. ...૫

પાયાકી એ બાત હૈ, નિજ છંદનકો છોડ;
પિછે લાગ સત્પુરુષકે, તો સબ બંધન તોડ. ...૬

* * *

(૧૦૩)

ચેતન શુદ્ધાતમકૂં ધ્યાવો, પર પરચેં ધામધૂમ સદાઈ;
નિજ પરચે સુખ પાવો. ચેતન. ૧

નિજઘરમેં પ્રભુતા હૈ તેરી, પરસંગ નીચ કહાવો;
પ્રત્યક્ષ રીત લખી તુમ એસી, ગહિયેં આપ સુહાવો. ચેતન. ૨

યાવત્ તૃષ્ણા મોહ હૈ તુમકો, તાવત્ મિથ્યા ભાવો;
સ્વસંવેદ ગ્યાન લહી કરિવો, છંડો ભ્રમક વિભાવો. ચેતન. ૩

સુમતા ચેતનપતિકૂં ઇણવિધ, કહે નિજ ઘરમેં આવો;
આતમ ઉઠ સુધારસ પીયે, સુખ આનંદ પદ પાવો. ચેતન. ૪

* * *

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

ॐ ગુરવેભ્યો નમઃ ....(૨)

ॐકારં બિંદુ સંયુક્તં, નિત્યં ધ્યાયન્તિ યોગિનઃ;
કામદં મોક્ષદં ચૈવ, ॐકારાય નમો નમઃ ॐ ગુરૂવેભ્યો નમઃ
ગુરુર્બ્રહ્મા ગુરુર્વિષ્ણુ ગુરુર્દેવો મહેશ્વરઃ;
ગુરુઃ સાક્ષાત્ પરબ્રહ્મ તસ્મૈ શ્રી ગુરવે નમઃ ॐ ગુરૂવેભ્યો નમઃ
ધ્યાનમૂલં ગુરુમૂર્તિઃ પૂજામૂલં ગુરુપદમ્;
મંત્રમૂલં ગુરુવાક્યં, મોક્ષમૂલં ગુરુકૃપા. ॐ ગુરૂવેભ્યો નમઃ
અજ્ઞાનતિમિરાન્ધાનાં જ્ઞાનાંજનશલાકયા;
ચક્ષુરુન્મિલિતં યેન તસ્મૈ શ્રી ગુરવે નમઃ ॐ ગુરૂવેભ્યો નમઃ
ગુરુ દીવો, ગુરુ દેવતા, ગુરુ વિણ ઘોર અંધાર;
જે ગુરુવાણી વેગળા, રડવડીઆ સંસાર. ॐ ગુરૂવેભ્યો નમઃ
દરખતસેં ફળ ગિર પડ્યા, બૂઝી ન મનકી પ્યાસ;
ગુરુ મેલી ગોવિંદ ભજે, મિટે ન ગર્ભાવાસ. ॐ ગુરૂવેભ્યો નમઃ

તું આનંદ છે, તું પ્રેમ છે, તું દયા છે, તું સત્ય છે;
તું સ્થિર છે, તું અચળ છે, તું શુદ્ધ છે, તું બુદ્ધ છે,
તું નિત્ય છે, નિર્વિકાર છે, નિરંજન નિરાકાર છે,
તું પવિત્ર છે, પાપ રહિત છે, તું અક્ષય છે, અવિનાશી છે.
તું શાંતિ છે, સમાધિ છે.

* * *

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

હે પ્રભુ ! હે પ્રભુ ! શું કહું, દીનાનાથ દયાળ;
હું તો દોષ અનંતનું, ભાજન છું કરુણાળ. ...૧

શુદ્ધ ભાવ મુજમાં નથી, નથી સર્વ તુજરૂપ;
નથી લઘુતા કે દીનતા, શું કહું પરમસ્વરૂપ ? ...૨

નથી આજ્ઞા ગુરુદેવની, અચળ કરી ઉરમાંહી;
આપતણો વિશ્વાસ દૃઢ, ને પરમાદર નાહીં. ...૩

જોગ નથી સત્સંગનો, નથી સત્સેવા જોગ;
કેવળ અર્પણતા નથી, નથી આશ્રય અનુયોગ. ...૪

હું પામર શું કરી શકું ? એવો નથી વિવેક;
ચરણ શરણ ધીરજ નથી, મરણ સુધીની છેક. ...૫

અચિંત્ય તુજ માહાત્મ્યનો, નથી પ્રફુલ્લિત ભાવ;
અંશ ન એકે સ્નેહનો, ને મળે પરમ પ્રભાવ. ...૬

અચળરૂપ આસક્તિ નહિ, નહીં વિરહનો તાપ;
કથા અલભ તુજ પ્રેમની, નહિ તેનો પરિતાપ. ...૭

ભક્તિમાર્ગ પ્રવેશ નહિ, નહીં ભજન દૃઢ ભાન;
સમજ નહીં નિજધર્મની, નહિ શુભ દેશે સ્થાન. ...૮

કાળદોષ કળિથી થયો, નહિ મર્યાદાધર્મ;
તોય નહીં વ્યાકુળતા, જુઓ પ્રભુ મુજ કર્મ. ...૯

સેવાને પ્રતિકૂળ જે, તે બંધન નથી ત્યાગ;
દેહેન્દ્રિય માને નહીં, કરે બાહ્ય પર રાગ. ...૧૦

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

તુજ વિયોગ સ્ફુરતો નથી, વચન નયન યમ નાહીં;
નહિ ઉદાસ અનભક્તથી, તેમ ગૃહાદિક માંહીં. ...૧૧

અહંભાવથી રહિત નહિ, સ્વધર્મ સંચય નાહીં;
નથી નિવૃત્તિ નિર્મળપણે, અન્ય ધર્મની કાંઈ. ...૧૨

એમ અનંત પ્રકારથી, સાધન રહિત હુંય;
નહીં એક સદ્‌ગુણ પણ, મુખ બતાવું શુંય ? ...૧૩

કેવળ કરુણામૂર્તિ છો, દીનબંધુ દીનનાથ;
પાપી પરમ અનાથ છું, ગ્રહો પ્રભુજી હાથ. ...૧૪

અનંતકાળથી આથડ્યો, વિના ભાન ભગવાન;
સેવ્યા નહિ ગુરુ સંતને, મૂક્યું નહિ અભિમાન. ...૧૫

સંતચરણ આશ્રય વિના, સાધન કર્યાં અનેક;
પાર ન તેથી પામિયો, ઊગ્યો ન અંશ વિવેક. ...૧૬

સહુ સાધન બંધન થયાં, રહ્યો ન કોઈ ઉપાય;
સત્ સાધન સમજ્યો નહીં, ત્યાં બંધન શું જાય ? ...૧૭

પ્રભુ પ્રભુ લય લાગી નહીં, પડ્યો ન સદ્‌ગુરુ પાય;
દીઠા નહિ નિજ દોષ તો, તરીએ કોણ ઉપાય ? ...૧૮

અધમાધમ અધિકો પતિત, સકલ જગતમાં હુંય;
એ નિશ્ચય આવ્યા વિના, સાધન કરશે શુંય ? ...૧૯

પડી પડી તુજ પદપંકજે, ફરી ફરી માગું એ જ;
સદ્‌ગુરુ સંત સ્વરૂપ તુજ, એ દૃઢતા કરી દે જ. ...૨૦

* * *

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

યમનિયમ સંજમ આપ કિયો, પુનિ ત્યાગ બિરાગ અથાગ લહ્યો;
વનવાસ લિયો મુખ મૌન રહ્યો, દૃઢ આસન પદ્મ લગાય દિયો. ...૧

મન પૌન નિરોધ સ્વબોધ કિયો, હઠજોગ પ્રયોગ સુ તાર ભયો;
જપ ભેદ જપે તપ ત્યોંહિ તપે, ઉરસેંહિ ઉદાસી લહી સબપેં. ...૨

સબ શાસ્ત્રનકે નય ધારિ હિયે, મત મંડન ખંડન ભેદ લિયે;
વહ સાધન બાર અનંત કિયો, તદપિ કછુ હાથ હજુ ન પર્યો. ...૩

અબ ક્યોં ન બિચારત હૈ મનસેં, કછુ ઔર રહા ઉન સાધનસેં ?
બિન સદ્‌ગુરુ કોય ન ભેદ લહે, મુખ આગલ હૈં કહ બાત કહે ? ...૪

કરુના હમ પાવત હૈ તુમકી, વહ બાત રહી સુગુરુગમકી;
પલમેં પ્રગટે મુખ આગલસેં જબ સદ્‌ગુરુચર્ન સુપ્રેમ બસેં ...૫

તનસેં, મનસેં, ધનસેં, સબસેં, ગુરુદેવકી આન સ્વ-આત્મ બસેં;
તબ કારજ સિદ્ધ બને અપનો, રસ અમૃત પાવહિ પ્રેમ ઘનો. ...૬

વહ સત્ય સુધા દરશાવહિંગે, ચતુરાંગુલ હે દૃગસેં મિલહે;
રસ દેવ નિરંજન કો પિવહી, ગહિ જોગ જુગોજુગ સો જીવહી. ...૭

પરપ્રેમપ્રવાહ બઢે પ્રભુસેં, સબ આગમભેદ સુઉર બસેં;
વહ કેવલકો બીજ ગ્યાનિ કહે, નિજકો અનુભૌ બતલાઈ દિયે. ...૮

* * *

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

(૧૦૭)

સુણો શાંતિ જિણંદ સોભાગી, હું તો થયો છું તુજ ગુણરાગી;
તુમે નિરાગી ભગવંત, જોતાં કેમ મલશે તંત. સુણો. ...૧

હું તો ક્રોધ કષાયનો ભરિયો, તું તો ઉપશમ રસનો દરિયો;
હું તો અજ્ઞાને આવરિયો, તું તો કેવલ કમલા વરિયો. સુણો. ...૨

હું તો વિષયારસનો આશી, તેં તો વિષયા કીધી નિરાશી;
હું તો કર્મને ભારે ભર્યો, તેં તો પ્રભુભાર ઉતાર્યો સુણો. ...૩

હું તો મોહ તણે વશ પડિયો, તું તો સઘળા મોહને નડિયો;
હું તો ભવસમુદ્રમાં ખૂંતો, તું તો શિવમંદિર પહોતો. સુણો. ...૪

મારે જન્મમરણનો જોરો, તેં તો તોડ્યો તેહનો દોરો;
મારો પાસો ન મેલે રાગ, તમે પ્રભુજી થયા વીતરાગ. સુણો. ...૫

મને માયાએ મૂક્યો પાશી, તું તો નિરબંધન અવિનાશી;
હું તો સમકિતથી અધૂરો, તું તો સકલ પદારથે પૂરો. સુણો. ...૬

મારે છો તું હિ પ્રભુ એક, ત્હારે મુજ સરીખા અનેક;
હું તો મનથી ન મૂકું માન, તું તો માનરહિત ભગવાન. સુણો. ...૭

મારું કીધું તે શું થાય, તું તો રંકને કરે રાય;
એક કરો મુજ મહેરબાની, મ્હારો મુજરો લેજો માની. સુણો. ...૮

એકવાર જો નજરે નીરખો, તો કરો મુજને તુમસરીખો;
જો સેવક તુમ સરીખો થાશે, તો ગુણ તમારા ગાશે. સુણો. ...૯

ભવોભવ તુમ ચરણોની સેવા, હું તો માગું છું દેવાધિદેવા;
સામું જુઓને સેવક જાણી, એવી ઉદયરત્નની વાણી. સુણો. ...૧૦

* * *

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

(૧૦૮)

અબ ચલો સંગ હમારે કાયા, તોહે બહુત જતન કર રાખી ...અબ ચલો..

તો યે કારણે મેં જીવ સંહારે, બોલે જૂઠ અપારે,
ચોરી કરી પરનારી સેવી, જૂઠ પરિગ્રહ ધારે. ...૧

પટ આભૂષણ સૂંઘા, ચૂઆ, અશન પાન નિત્ય ન્યારે,
ફેર દિન ષટ્રસ તોએ સુંદર, તે સબ મલકર ડારે ...૨

જીવ સુણો યહ રીત અનાદિ, કહા કહત વારંવારે,
મૈં ન ચલૂંગી તોરે સંગ ચેતન, પાપ પુન્ય દો તારે. ...૩

જિનવર નામ સાર ભજ આતમ, કહાં ભરમ સંસારે,
સદ્ગુરુ વચન પ્રતીત ભયે તબ, આનંદઘન ઉપકારે. ...૪

* * *

(૧૦૯)

અવધૂ કયા માગું ગુનહીના, વે ગુન ગાન ન પ્રવીના
ગાય ન જાનૂં બજાય ન જાનૂં ન જાનૂં સુરભેવા;
રીઝ ન જાનૂં રીઝાય ન જાનૂં ન જાનૂં પદસેવા. અવધૂ. ૧

વેદ ન જાનૂં કિતાબ ન જાનૂં, જાનૂં ન લક્ષણ છંદા;
તરકવાદ વિવાદ ન જાનૂં, ન જાનૂં કવિફંદા.... અવધૂ. ૨

જાપ ન જાનૂં, જુવાબ ન જાનૂં, ન જાનૂં કથવાતા;
ભાવ ન જાનૂં ભગતિ ન જાનૂં, જાનૂં ન સીરા તાતા.... અવધૂ. ૩

ગ્યાન ન જાનૂં વિગ્યાન ન જાનૂં, ન જાનૂં ભજનામા (પદનામા)
આનંદઘન પ્રભુ કે ઘરદ્વારેં, રટન કરું ગુણધામા.... અવધૂ. ૪

* * *

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

(૧૧૦)

અવધૂ નામ હમારા રાખે, સો હી પરમ મહારસ ચાખે. અવધૂ.

નહીં હમ પુરુષા નહીં હમ નારી, વરન ન ભાત હમારી;
જાતિ ન પાતિ ન સાધન સાધક, નહીં હમ લઘુ નહીં ભારી. અવધૂ. ૧

નહીં હમ તાતે નહીં હમ સીરે, નહીં હમ દીર્ઘ નહીં છોટા;
નહીં હમ ભાઈ નહીં હમ ભગિની, નહીં હમ બાપ ન બેટા. અવધૂ. ૨

નહીં હમ મનસા નહીં હમ શબદા, નહીં હમ તનકી ધરણી;
નહીં હમ ભેખ ભેખધર નાહી, નહીં હમ કરતા કરણી. અવધૂ. ૩

નહીં હમ દરસન નહીં હમ પરસન, રસ ન ગંધ કછુ નાહી;
આનંદઘન ચેતનમય મૂરતિ, સેવકજન બલિ જાહીં. અવધૂ. ૪

* * *

(૧૧૧)

પગ મને ધોવા દયોને રઘુરાઈ
પ્રભુ મને શક પડ્યો મનમાંઈ. પગ...

રામ લક્ષ્મણ જાનકીજી તીર ગંગાને જાયજી,
નાવ માગી નીર ઉતરવા ગૂહ બોલ્યો ગમખાઈ. પગ...
રજ તમારી કામણગારી નાવ નારી થઈ જાય જી,
તો તો અમારા રંકજનની આજીવિકા રે ટળી જાય, પગ...
જોઈ ચતુરતા ભીલ જનની જાનકી મુસ્કાયજી,
અભણ કેવું યાદ રાખે ભણેલ ભૂલી જાય. પગ...
બાવડી જાલી નદ્વવડીમા રામ ને ગુરુરાયજી,
પાર ઉતારી પૂછ્યું રામે શું લેશો ઉતરાઈ. પગ...
નાઈની કદી નાઈ લે નહિ આપણ ધંધાભાઈજી,
કાગ કહે ઓલ્યા ખારવાની ખારવો લે ન ઉતરાઈ. પગ...

* * *

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

(૧૧૨)

અવધૂ સો જોગી ગુરુ મેરા, ઈન પદકા કરે રે નિવેડા. અ. ૧

તરુવર એક મૂલ બિન છાયા, બિન ફૂલેં ફલ લાગા;
શાખા પત્ર નહીં કછુ ઉનકૂં, અમૃત ગગનેં લાગા. અ. ૨

તરુવર એક પંછી દોઉ બેઠે, એક ગુરુ એક ચેલા;
ચેલેને જુગ ચુણ ચુણ ખાયા, ગુરુ નિરંતર ખેલા. અ. ૩

ગગન મંડલકે અધબિચ કૂવા, ઉહાં હૈ અમીકા વાસા;
સગુરા હોવે સો ભર ભર પીવે, નગુરા જાવે પ્યાસા. અ. ૪

ગગન મંડલમેં ગઉઆં બિહાની, ધરતી દૂધ જમાયા;
માખન થા સો વિરલા પાયા, છાસેં જગત ભરમાયા. અ. ૫

થડ બિનું પત્ર પત્ર બિનું તુંબા, બિન જીભ્યા ગુણ ગાયા;
ગાવન વાલેકા રૂપ ન રેખા, સુગુરુ સોહી બતાયા. અ. ૬

આતમ અનુભવ બિન નહીં જાને, અંતર જ્યોતિ જગાવે;
ઘટ અંતર પારખે સોહી મૂરતિ, આનંદઘન પદ પાવે. અ. ૭

* * *

(૧૧૩)

સુહાગણ ! જાગી અનુભવ પ્રીત, સુહાગણ;
નિંદ અનાદિ અજ્ઞાનકી મિટ ગઈ નિજ રીત. સુ. ૧

ઘટમંદિર દીપક કિયો, સહજ સુજ્યોતિ સરૂપ;
આપ પરાઈ આપુહી, ઠાનત વસતુ અનૂપ. સુ. ૨

કહા દિખાવું ઔરકું, કહાં સમજાઉં ભોર;
તીર અચૂક હૈ પ્રેમકા,લાગે સો રહે ઠોર. સુ. ૩

નાદ વિલુદ્ધો પ્રાણકૂં, ગિને ન તૃણ મૃગલોય;
'આનંદઘન' પ્રભુ પ્રેમકી, અકથ કહાની હોય. સુ. ૪

* * *

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

(૧૧૪)

જીય જાને મેરી સફલ ઘરીરી; જીય.

સુત વનિતા યૌવન ધન માતો,
ગર્ભતણી વેદન વિસરીરી. જીય. ૧

સુપનકો રાજ સાચ કરી માનત, રાચત છાંહ ગગન બદરીરી;
આઈ અચનાક કાલ તોપચી,
ગહેગો જ્યું નાહર બકરીરી જીય. ૨

અજહુ ચેત કછુ ચેતત નાંહિ, પકરી ટેક હારિલ લકરીરી;
'આનંદઘન' હીરો જન છાંડી,
નર મોહ્યો માયા કકરીરી. જીય. ૩

* * *

(૧૧૫)

મહારો બાલુડો સંન્યાસી, દેહ દેવલ મઠવાસી. મહારો.

ઈડા પિંગલા મારગ તજી યોગી, સુખમના ઘરવાસી;
બ્રહ્મરંધ્ર મધિ આસન પૂરી બાબુ, અનહદ તાન બજાસી. મહારો. ૧

યમ નિયમ આસન જયકારી, પ્રાણાયામ અભ્યાસી;
પ્રત્યાહાર ધારણા ધારી, ધ્યાન સમાધિ સમાસી. મહારો. ૨

મૂલ ઉત્તારગુણ મુદ્રાધારી, પર્યંકાસન ચારી;
રેચક પૂરક કુંભક સારી, મન ઇંદ્રિય જયકારી. મહારો. ૩

થિરતા જોગ જુગતિ અનુકારી, આપોઆપ વિમાસી;
આતમ પરમાતમ અનુસારી, સીઝે કાજ સમાસી. મહારો. ૪

* * *

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

નીરખને ગગનમાં કોણ ઘૂમી રહ્યો,
તે જ હું તે જ હું શબ્દ બોલે;
શ્યામના ચરણમાં ઇચ્છું છું મરણ રે,
અહીંયાં કોઈ નથી કૃષ્ણ તોલે; ની.૧

શ્યામ શોભા ઘણી, બુદ્ધિ નવ શકે કળી,
અનંત ઓચ્છવમાં પંથ ભૂલી;
જડ અને ચેતન રસ કરી જાણવો,
પકડી પ્રેમે સજીવન મૂળી; ની.૨

ઝળહળ જ્યોત ઉદ્યોત રવિકોટમાં,
હેમની કોર જ્યાં નીસરે તોલે;
સચ્ચિદાનંદ આનંદ કીડા કરે,
સોનાનાં પારણાંમાં હી ઝૂલે. ની.૩

બત્તીવિણ, તેલવિણ, સૂત્રવિણ જો વળી,
અચળ ઝળકે સદા અનળ દીવો;
નેત્ર વિણ નીરખવો, રૂપ વિણ પરખવો,
વણ જિહ્વાએ રસ સરસ પીવો. ની.૪

અકળ અવિનાશી એ, નવ જ જાયે કળ્યો,
અરધ ઉરધની માંહે મ્હાલે;
નરસૈંયાનો સ્વામી, સકળ વ્યાપી રહ્યો,
પ્રેમના તંતમાં સંત ઝાલે. ની.૫

* * *

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

(૧૧૭)

નિશદિન જોઉં તારી વાટડી, ઘરે આવો રે ઢોલા;
મુજ સરિખી તુજ લાખ હૈ, મેરે તૂહી અમોલા. નિશ૰ ૧

જવહરી મોલ કરે લાલકા, મેરા લાલ અમોલા;
જયાકે પટંતર કો નહીં, ઉસકા કયા મોલા. નિશ૰ ૨

પંથ નિહારત લોયણેં, દ્રગ લાગી અડોલા;
જોગી સુરત સમાધિમાં, મુનિ ધ્યાન ઝકોલા. નિશ૰ ૩

કૌન સુને કિનકું કહૂં, કિમ માંડું મૈં ખોલા;
તેરે મુખ દીઠે ટલે, મેરે મનકા ચોલા. નિશ૰ ૪

મિત્ત વિવેક વાતેં કહૈં, સુમતા સુનિ બોલા;
'આનંદઘન' પ્રભુ આવશે, સેજડી રંગ રોલા. નિશ૰ ૫

* * *

(૧૧૮)

અવધૂ અનુભવકલિકા જાગી,
મતિ મેરી આતમ સમરન લાગી; અવધૂ૰ ૧

જાયે ન કબહુ ઔર ઢિગનેરી, તેરી વનિતા વેરી;
માયા ચેડી કુટુંબ કરી હાથે, એક દેઢ દિન ઘેરી. અવધૂ૰ ૨

જનમ જરા મરણ વસી સારી, અસરન દુનિયાં જેતી;
દેઢવ કાંઈ ન બાગમેં મીયાં, કિસપર મમતા એતી અવધૂ૰ ૩

અનુભવ રસમેં રોગ ન સોગા, લોકવાદ બસ મેટા;
કેવળ અચલ અનાદિ અબાધિત, શિવશંકરકા ભેટા. અવધૂ૰ ૪

વર્ષાબુંદ સમુંદ સમાની, ખબર ન પાવે કોઈ;
'આનંદઘન' વ્હૈ જ્યોતિ સમાવે, અલખ કહાવે સોઈ. અવધૂ૰ ૫

* * *

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

(૧૧૯)

દેખો એક અપૂરવ ખેલા, આપહી બાજી આપહી બાજીગર;
આપ ગુરુ આપ ચેલા. દેખો૦ ૧

લોક અલોક બિચ આપ બિરાજિત, ગ્યાન પ્રકાશ અકેલા;
બાજી છાંડ તહાં ચઢ બૈઠે, જિહાં સિંધુકા મેલા. દેખો૦ ૨

વાગ્વાદ ખટ નાદ સહુમેં, કિસકે કિસકેં બોલા;
પાહણકો ભાર કાંહી ઉઠાવત, એક તારેકા ચોલા. દેખો૦ ૩

ષટ્પદ પદકે જોગ સિરિખસ, ક્યોં કર ગજપદ તોલા;
'આનંદઘન' પ્રભુ આય મિલ્યો તુમ,
મિટ જાય મનકા ઝોલા. દેખો૦ ૪

* * *

(૧૨૦)

કિત જાનમતેં હો પ્રાણનાથ,
ઈત આપ નિહારો ઘરકો સાથ. ..૧

ઉત માયા કાયા કબ ન જાત,
યહુ જડ તુમ ચેતન જગ વિખ્યાત;
ઉત કરમ ભરમ વિષ વેલિ સંગ,
ઈત પરમ નરમ મતિ મેલિ રંગ. ..૨

ઉત કામ કપટ મદ મોહ માન,
ઈત કેવળ અનુભવ અમૃતપાન;
અલિ કહે સમતા ઉત દુઃખ અનંત,
ઈત ખેલે આનંદઘન વસંત. ..૩

* * *

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

(૧૨૧)

અબ જાગો પરમગુરુ પરમદેવ પ્યારે,
મેટહું હમ તુમ બિચ ભેદ. ૧

આલી લાજ નિગોરી ગમારી જાત,
મુહિ આન મનાવત વિવિધ ભાત. ૨

અલિ પર નિર્મૂલી કુલટી કાન,
મુનિ તુહિ મિલન બિચ દેત હાન. ૩

પતિ મતવારે ઔર રંગ,
રમે મમતા ગણિકાકે પ્રસંગ. ૪

જબ જડ તો જડ વાસ અંત,
ચિત્ત ફૂલે 'આનંદઘન' ભઈ વસંત. ૫

* * *

(૧૨૨)

અવધૂ પિયો અનુભવ રસ પ્યાલા, કહત પ્રેમ મતવાલા;
અંતર સપ્ત ધાતુ રસ ભેદી, પરમ પ્રેમ ઉપજાવે;
પૂરવ ભાવ અવસ્થા પલટી, અજબ રૂપ દરસાવે. અવધૂ૦ ૧

નખ શિખ રહત ખુમારી જાકી, સજલ સઘન ઘન જૈસી;
જિને એ પ્યાલા પિયા, તિનકું ઔર કેફ રતિ કૈસી. અવધૂ૦ ૨

અમૃત હોય હલાહલ જાકૂં, રોગ શોક નહીં વ્યાપે;
રહત સદા ગરકાવ નસામેં, બંધન મમતા કાપે. અવધૂ૦ ૩

સત્ય સંતોષ હિયામેં ધારે, આતમ કાજ સુધારે;
દીનભાવ હિરદે નહીં આણે, અપનો બિરુદ સંભારે અવધૂ૦ ૪

ભાવ દયા રણથંભ રોપકે, અનહદ તૂર બજાવે;
ચિદાનંદ અતુલીબલ રાજા, જીત અરિ ઘર આવે. અવધૂ૦ ૫

* * *

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

પૂરવ પુણ્ય ઉદય કરી ચેતન, નીકા નરભવ પાયારે.

દીનાનાથ દયાળ દયાનિધિ, દુર્લભ અધિ બતાયા રે;
દશ દૃષ્ટાંતે દોહિલા નરભવ, ઉત્તરાધ્યયને ગાયા રે. પૂ૰ ૧

અવસર પાય વિષય રસ રાચત, તે તો મૂઢ કહાયા રે;
કાગ ઉડાવણ કાજ વિપ્ર જિમ, ડાર મણિ પછતાયા રે. પૂ૰ ૨

નદી ઘોલ પાસાન ન્યાય કર, અર્ધ વાટ તો આયા રે;
અર્ધ સુગમ આગલ રહી તિનકૂં, જિન કછુ મોહ ઘટાયારે. પૂ૰ ૩

ચેતન ! ચારગતિમેં નિશ્ચે, મોક્ષદ્વાર એ કાયા રે;
કરત કામના સુર પણ યાકી જિનકૂં અનર્ગલ માયા રે. પૂ૰ ૪

રોહણગિરિ જિમ રતનખાણ તિમ, ગુણી સહુ યામેં સમાયા રે;
મહિમા મુખથી વરણાત જાકી, સુરપતિ મન શંકાયા રે. પૂ૰ ૫

કલ્પવૃક્ષ સમ સંયમ કેરી અતિ શીતલ જિહાં છાયા રે;
ચરણ કરણ ગુણ ધરણ મહામુનિ, મધુકર મન લોભાયા રે. પૂ૰ ૬

યા તન વિણ તિહું કાલ કહો કિન, સાચા સુખ નિપજાયા રે;
અવસર પાય ન ચૂક ચિદાનંદ, સત્‌ગુરુ યું દરસાયા રે. પૂ૰ ૭

* * *

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

(૧૨૪)

કોઈ અજબ તમાસા દેખા, જહાં રૂપ રંગ નહીં રેખા-ટેક
અજબ ગેલી એક મહેલ બન્યા હૈ સબ દુનિયાસે ન્યારા.

ચંદ સૂરજકી કિરન ન પહુંચે.
અખંડ જ્યોત ઉજીયારી. કોઈ.૧

બિના મૂલકા બાગ બન્યા હૈ,
ચહું દીસ લગે ફુવારા;
બિના પાંખકે ભમરા બૈઠા,
મગન પ્રેમ મતવારા. કોઈ.૨

અધર સરોવર અમૃત ભરીયા,
વાપર બેઠે હંસા;
મુગતા ફળકો ચુગ ચુગ ખાવે,
વાકો લહું ન મંસા. કોઈ.૩

બાનન વાલા બાન ચલાવે,
અધર નિશાન ઉડાવે;
પાડ સો તો જુગ જુગ જીવે,
ચૂકે સો તો મર જાવે. કોઈ.૪

બિના બાદર મેહ મંડાણા,
ધરતી પડે ન પાણી;
જાનનહારે ભેદ વિચારે,
એહ પ્રવીણ નિશાની. કોઈ.૫

* * *

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

નામ સુધારસ સાર સરવમાં, પરખી પ્રેમેશુ પીધો રે - ટેક

ભૂતળ પતિપદ તેને ન ભાવે,
લહાવો નૌતમ લીધો રે. ના૦૧

એ રસ મોંઘો મૂલે મળે નહીં,
વૈકુંઠ નાથને વ્હાલો રે,
અજ ઉમિયાપતિ ઈચ્છક એના,
અદ્વૈત પદનો પ્યાલો રે. ના૦૨

પુરણ બ્રહ્મ એ રસને પ્રીછો,
નથી સમોવડ એવો રે;
જગતનું જીવન એને રે કહીએ,
મહા વીરલાનો મેવો રે. ના૦૩

કોટી જગતને જપતપ તીરથ,
તો એ તુલ્ય ન આવે રે;
પૃથ્વી પાત્રને મૂકતા ભરીયું,
એથી અધિક પાવે રે. ના૦૪

નામ સમોવડ કોઈ ન આવે,
અમૂલ્ય વસ્તુ એવી રે;
સદ્‌ગુરુ સ્વામી કૃપા કરે તો,
ત્યાંથી મળે તેવી રીતે. ના૦૫

દુર્લભ દીઠો ને મહારસ મીઠો,
સ્વાદ કહ્યો ન જાય રે;
નીરાંત નામ સુધારસ પીતાં,
હરિ સરખો થઈ જાવે રે. ના૦૬

* * *

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

મેરુ તો ડગે પણ જેનાં મનડાં ડગે નહીં, ભાંગી પડે બ્રહ્માંડજી;
વિપત્તિ પડે તોયે વણસે નહીં જોને, સોઈ મારા હરિજનનાં પરમાણજી.
મેરુ૦ ૧

ચિત્તની તો વૃત્તિ જેની સદાય જ નિર્મળ, ને કોઈની કરે નહીં આશજી;
દાન દેવે પણ રહેવે અજાચી, રાખે વચનમાં વિશ્વાસ રે.
મેરુ૦ ૨

હરખ ને શોકની ન આવે કદી હેડકી, ને આઠે પહોર આનંદજી;
નિત્ય ઝીલે રે સત્સંગમાં ને રે, તોડે મોહમાયા કેરા ફંદ રે.
મેરુ૦ ૩

તન મન ધન જેણે ગુરુજીને અર્પ્યાં, ને નામ-નિજારી નર ને નારજી;
એકાંતે બેસીને અલખ આરાધે, તો પ્રભુજી પધારે એને દ્વાર રે.
મેરુ૦ ૪

સંગતું કરો તો તમે એવાની કરજો, જે ભજનમાં રહેવે ભરપૂર રે;
ગંગાસતી એમ બોલિયાં, જેને નેણે તે વરસે ઝાઝાં નૂર રે.
મેરુ૦ ૫

* * *

(૧૨૭)

હરિ તારો અમને સથવારો,
નોખા નોખા નામ ધારી ઊંચે બેસનારો. હરિ૦ ૧

કોઈક દિ' હસાવે તો તું કોઈક દિ' રડાવે,
પાડે પછાડે તોયે લાડ તું લડાવે;
દ્રૌપદીનાં ચીર પૂરી સહાય કરનારો. હરિ૦ ૨

માનુષના તેં ઘાટ ઘડિયા રૂપ દઈ હજારો,
લીલા તારી નીરખી નીરખી પામું ન એનો આરો;
મઝધારે નૈયા અટકી એને પાર ઉતારો. હરિ૦ ૩

* * *

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

(૧૨૮)

આજ ગઈ'તી હું સમવસરણમાં, જિન વચનામૃત પીવા રે;
શ્રી પરમેશ્વર વદનકમલ છબી, નિરખ નિરખ હરખેવા રે. આજ૦ ૧

તીન ભુવનાયક શુદ્ધાતમ, તત્ત્વામૃતરસ વુઠું રે;
સકલ ભવિક વસુધાની લાણી, મારું મન પણ તુઠું રે. આજ૦ ૨

મનમોહન જિનવરજી મુજને, અનુભવ પિયાલો દીધો રે;
પૂરણાનંદ અક્ષય અવિચલરસ, ભક્તિ પવિત્ર થઈ પીધો રે. આજ૦ ૩

જ્ઞાનસુધા લાલીની લહેરે, અનાદિ વિભાવ વિસાર્યો રે;
સમ્યક્જ્ઞાન સહજ અનુભવરસ, શુચી નિજ બોધ સમાર્યો રે. આજ૦ ૪

ભોળી સખીઓ એમ શું જોવો, મોહ મગન મત રાચો રે,
દેવચંદ્ર પ્રભુશું એકતાને, મિલવો તે સુખ સાચો રે. આજ૦ ૫

* * *

(૧૨૯)

સદ્‌ગુરુ દેવ દયાળુ દાતા, સદ્‌ગુરુ દેવ દયાળુ દાતા,
દેવ દ્યો આતમજ્ઞાન, અરે મન ધરલે ગુરુ કા ધ્યાન. ..૧

ગુરુ ગંગા ગુરુ ગોમતી જાને, ગુરુ સરસ્વતી કે સમાન,
અડસઠ તીરથ ગુરુ કે ચરણમેં કહેના મેરા માન, અરે મન.૨

ગુરુ બીન દેવ કા ભેદ ન પાવે, ગુરુ બીન અંતર કુછ ભી ન જાગે,
ગોવિંદરૂપ ગુરુજી કો જાનો, સમજ સમજ નાદાન. અરે મન.૩

ગુરુ મેરે બડે આતમજ્ઞાની, સદા સમદર્શી સત્યકામી,
મધુર મધુર ઉનકી વાની, કરતી મુજકો દિવાની. અરે મન.૪

સદ્‌ગુરુ શબ્દ શ્રવણ કર મૂરખ, છોડ દે માન ગુમાન,
દાસ સતાર કહે કર જોડી, હોવત જગ કલ્યાણ. અરે મન.૫

* * *

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

(૧૩૦)

પગ ઘુંઘર બાંધ મીરાં નાચી રે...

સાંસ કહે મીરાં ભઈ બાવરી,
નનંદ કહે કુલ નાશી રે;... પગ..૧

વિષકા પ્યાલા રાણાજીને ભેજા,
પીવત મીરાં મનરાજી રે;... પગ..૨

મીરાં કહે પ્રભુ ગિરધરનાગર,
મૈં હું તુમરી દાસી રે.... પગ..૩

* * *

(૧૩૧)

યે મીઠા પ્રેમકા પ્યાલા, કોઈ પિયેગા કિસ્મતવાલા,
યે સત્સંગવાલા પ્યાલા, કોઈ પિયેગા કિસ્મતવાલા.

પ્રેમ ગુરૂ હૈ, પ્રેમ હૈ ચેલા, પ્રેમ ધર્મ હૈ, પ્રેમ હૈ મૈલા,
ગુરુ પ્રેમકી ફેરો માલા, કોઈ ફેરેગા કિસ્મતવાલા... યે મીઠા.૧

પ્રેમ બિના પ્રભુ નહીં મિલતે, મનકે કષ્ટ કભી નહીં ટલતે;
ગુરુ પ્રેમ કરે ઉજીયારા, કોઈ કરેગા કિસ્મતવાલા... યે મીઠા.૨

પ્રેમકા ગહેના પ્રેમી પાવે, જન્મ મરણ કા દુઃખ મિટાવે,
ગુરુ કાટે કર્મ જંજાળા, કોઈ કાટેગા કિસ્મતવાલા... યે મીઠા. ૩

પ્રેમ હી સબકે કષ્ટ મિટાવે, લાખોંસે દુરાચાર છુડાવે,
ગુરુ પ્રેમમેં હો મતવાલા, કોઈ બનેગા કિસ્મતવાલા. યે મીઠા.૪

મુક્તિ કો સુખ પ્રેમી પાવે, નરકોમેં હરગીઝ નહીં જાવે,
ગુરુ પ્રેમકા ભોજન આલા, કોઈ ખાવેગા કિસ્મતવાલા... યે મીઠા. ૫

* * *

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

(૧૩૨)

જહવા સે આયો અમર વહ દેશવા,
પાની ન પાન ધરતી અકસવા,
ચાંદ ના સૂરજ ના રૈન દિવસવા. ...૧

બ્રાહ્મન છત્રી ના સુદ બૈસવા,
મુગલ પઠાન ના સૈયદ સેઠવા,
આદિ જયોતિ નહીં ગૌર ગનેશવા,
બ્રહ્મા વિષ્ણુ મહેશ ના સેસવા. ...૨

જોગિના જગતના મુનિધર બેસવા,
આદિ ન અંત ના કાલ કલેસવા,
દાસ કબીર લે આયે સંદેસવા,
સાર શબ્દ ગ્રહિ ચલો વહ દેસવા. ...૩

* * *

(૧૩૩)

શું રે કરવું રે મારે, શું રે કરવું રે રાણા.
મોતીની માળા રાણાજી,
અંગે નથી ધરવી મારે;
તુલસીની માળા પહેરી ફરવું. ...૧

હીરની સાડીયો રાણાજી,
અંગે નથી ધરવી મારે;
ભગવી ચિથડીયો પહેરી ફરવું. ...૨

બાઈ મીરાં કહે પ્રભુજી,
ગિરધરના ગુણ વ્હાલા;
ગાઈ ગાઈ ભવસાગર તરવું. ...૩

* * *

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

(૧૩૪)

સુગરાનું સુખ શું વખાણું ?

આનંદે અતિ સુગરાનું સુખ શું વખાણું,
વૃત્તિના વેગ જેના વેગળા થયા છે,
ને ઠરવાનું મળ્યું છે ઠેકાણું;
આઠે પહોર નેહ નામની સંગાથે,
આવરણ ઉરમાં ન આણું. ...૧

આ તન તેનું ને તેને તો તન નહીં,
મનથી મૂકાયેલ જાણું;
વિદેહીપણું દેહ દીસવા માત્ર,
એવા પુરુષ ઉરમાં આણું. ૨

જીવન મુક્ત તેને કહેવાય એવા પુરુષ પ્રમાણ,
વાણીએ જુઓ તો વિકાર નહીં જેમાં;
અજ્ઞાન આવરણ ઊઠી ગયા જેના,
વાયુ અખંડિત વ્હાણું,
રહે સંસારમાં ને ભિન્ન સંસારથી,
એ સમજ્યામાં સાર વખાણું. ...૩

* * *

(૧૩૫)

મેરા તેરા મનવા કૈસે એક હોઈ રે.

મૈં કહેતા હું આંખે ન દેખી, તું કહેતા કાગજ કી લેખી,
મૈં કહેતા સૂર જા બનહારી, તું રાખે ઉરજાઈ રે. કૈસે એક૦ ૧

મૈં કહેતા તું જાગત રહીયો, તું રહા હૈ સોઈ રે,
મૈં કહતા નિર્મોહી રહીયો, તું જાતા હૈ મોહી રે. કૈસે એક૦ ૨

સદ્ગુરુ દ્વારા નિર્મલ બાહે, વામે, કાયા ધોરી રે,
કહત કબીર સુનો ભાઈ સાધો, તબ તું ઐસા હોઈ રે. કૈસે એક૦ ૩

* * *

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

(૧૩૬)

સબ સે ઊંચી પ્રેમ સગાઈ,
સબ સે ઊંચી પ્રેમ સગાઈ.

દુર્યોધન કો મેવા ત્યાગ્યો..
સાધુ વિદુર ઘર આયી. સબસે...૧

જૂઠે ફલ શબરી કે ખાયે
બહુ વીધી પ્રેમ લગાયી. સબસે...૨

પ્રેમ કે બસ અર્જુન રથ હાંક્યો
ભૂલ ગયે ઠકુરાઈ. સબસે...૩

એસી પ્રીત બઢી વૃન્દાવન,
ગોપીન નાચ નચાયી. સબસે...૪

અસુર ક્રૂર ઈસ લાયક નાહી,
કહેલ કર બઢાઈ., સબસે...૫

* * *

(૧૩૭)

નિત્ય નિત્ય ભજીએ તારું નામ,
પ્રેમ થકી અમને પ્રભુજી મળ્યા હો જી.
આની પેરે ગંગા વાલા,
પેલી પેરે જમના વાલા, આ...
ને વચમાં ગોકુળિયું રૂડું ગામ. ..૧

અન્ન ન ભાવે મુને,
નીંદરુ ન આવે વ્હાલા, આ....
સહેજે પધારોને સુંદર શ્યામ. ..૨

બાઈ મીરાં કે પ્રભુ,
ગિરિધરના ગુણ વ્હાલા, આ....
આ તો આખેરનાં રામે રામ. ..૩

* * *

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

(૧૩૮)

ઝાંખી ક્યાંથી થાય, હું પદ હૈયેથી ન વિસરાઈ;
હરિની ઝાંખી ક્યાંથી થાય.

હિમ જરતાં વહેલે પહોરીયે, નદીયે ન્હાવા જાય,
નિર્મળ જળમાં નહાયો ઘણું પણ, મનનો મેલ ન જાય. ..૧

વેદ પુરાણના પાઠ કરેને, આખી ગીતા ગાય,
ગીતા જ્ઞાન ન ભીતર આવ્યું, મુખે ગાય શું થાય. ..૨

તિલક છાપી ને અંગે, મંડળીઓમાં જાય,
જ્ઞાન વૈરાગ્યનાં ગાન કરે પણ, આતમજ્ઞાન ન થાય ..૩

એકાદશી ઉપવાસ કરે ને, મંદિરમાં દેવ જાય,
ભલું ન ભાઈનું ભાળી શકે, એને હાથે ભલું કોનું થાય. ..૪

ઉપર રૂડાં ભીતર કૂડાં, બાહર ડોળ દેખાય,
અંતરયામી દીન દયાળુ, છેતરો ન છેતરાય. ..૫

કાવા દાવા કપટ ત્યાગી, હરિ શરણમાં જાય,
માતા પિતા ગુરુ આશિષ મળતાં, ઝાંખી હરિની થાય
હરિની ઝાંખી ત્યારે થાય. ..૬

* * *

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

(૧૩૯)

સમજ ગયા તો હો જા મૌન,
ભીતર બહાર રામ સમાયા,
મૈં તૂં ઔર વો કૌન, વો કૌન કૌન. ..૧

તર્ક કરે તો સંશય બઢતા,
સંશય કા નહીં પારા,
સાર મિલે સદ્ગુરુ કૃપા સે,
તજ દે ઔર વિચારા. ..૨

યે જગ તો એક ખેલ પ્રભુકા,
હૈ કૌતુક કી ખાન,
ઘટતા બઢતા ઔર નષ્ટ હો,
રહે ન એક સમાન. ..૩

તેરા મેરા ભેદ માનકર,
ભૂલા ચેતન જ્ઞાન,
માયા મેં હી ઉલટ પલટ કર,
ભટક રહા નાદાન. ..૪

* * *

(૧૪૦)

ફકીરોં કી દુનિયા અજબ હૈ નિરાલી,
સદા ઉનકે ચહેરે પે રહેતી લાલી,
ફકીરોં કી દુનિયા ગમ સે ભરી હૈ,
ખુશી કી સદા બજતી રહેતી હૈ તાલી ફકીરોં..૧

સદા રાજી રહેના રઝા મેં પ્રભુકી,
કોઈ કરે પૂજા કોઈ દેવે ગાલી. ફકીરોં..૨

ન મરને કી ચિંતા ન જીને કી આશા,
યહી તો હૈ શહેન-શાહી નિરાલી. ફકીરોં..૩

મનોકામના સબકી પૂરન હો સતગુરુ,
ન જાયે ખાલી વહ કૈસા સવાલી. ફકીરોં..૪

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

હરિ મારે હૃદયે રહેજો રે,
દુ:ખ જે દઉં સહેજો રે.

વારે વારે કરીશ કાલા વાલા,
માંગું તે દેવું પડશે વ્હાલા,
તમે વેદ મંત્રોને સુણનારા,
વેણ મારાં વેઠી લેજો કાલા,
કે હરિ મને કાંઈ ન કહજો રે,
કે હરિ મારી આંખોથી વહેજો રે;
કે હરિ મારે હૃદયે રહેજો રે. ..૧

હરિ હવે આપણે સરખે સરખા,
હરિ તું મેઘ તો હું રે બરખા,
હરિ તમે સૂરજ તો હું સોમ,
હરિ તમે અક્ષર તો હું ૐ,
હરિ મારે હૃદયે રહેજો રે,
હરિ મને દર્શન દેજો રે;
હરિ મારે હૃદયે રહેજો રે. ..૨

હરિ મારે હૃદયે રહેજો રે,
હરિ મને કાંઈ ન કહેજો રે,
હરિ મારી આંખોથી વહેજો રે,
હરિ મને દર્શન દેજો રે;
હરિ મારે હૃદયે રહેજો રે. ..૩

* * *

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

(૧૪૨)

ચલના હૈ દૂર મુસાફિર કાહે સોવે હૈ....
કાહે સોવે હૈ.... ..૧

ચેત અચેત નર સોચ બાંવરે, બહુત નીંદ મેં સોવે રે,
કામ ક્રોધ મદ લોભ મેં ફસકર, ઉમરીયાં કાહે ખોવે રે. ..૨

સિર પર માયા મોહ કી ગઠરી, સંગ દૂત દો હોવે રે,
વો ગઠરી તારી બીચમેં છીન ગઈ, મુંહ પકર ક્યું રોવે રે. ..૩

રાસ્તા તો હૈ દૂર કઠીન, ચલત અકેલા હોવે રે,
સંગ સાથ તેરે કોઈ ન ચલેગા, આકે ડગરીયા જાવે રે. ..૪

નદીયાં ગહેરી નાંવ પુરાની, કિસ વિધ પાર તું હોવે રે,
કહેત કબીરા સુનો ભાઈ સાધો વ્યાજ ધોકે મૂલ ખોવે રે. ..૫

* * *

(૧૪૩)

મન રે તૂં કાહે ના ધીર ધરે...
વો નિર્મોહી મોહ ન જાને, જિનકા મોહ કરે. મન રે. ૧

ઈસ જીવનકી ચઢતી ઢલતી ધૂપ કો કિસને બાંધા,
રંગ પે કિસને પહેરે ડાલે રૂપ કો કિસને જાના;
કાહે યે જતન કરે... મન રે. ૨

ઈતના હી ઉપકાર સમજ, કોઈ જિતના સાથ નિભા દે,
જનમ મરણકા મેલ હૈ સપના યહ સપના બિસરા દે;
કોઈ ન સંગ મરે... મન રે. ૩

* * *

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

સદ્‌ગુરુ શબદનાં થવા અધિકારી
મેલી દ્યો અંતરનું માન;

આળસ મેલીને તમે આવો રે મેદાનમાં ને,
સમજો સદ્‌ગુરુજીની સાન જી. -સદ્‌ગુરુના૦

અંતર ભાંગ્યા વિના ઊભરો નૈ આવે પાનબાઈ !
પછી તો હરિ દેખાય સાક્ષાત્ જી. -સદ્‌ગુરુના૦

સત્સંગરસ એ તો અગમ અપાર છે,
તે તો પીવે કોઈ પીવનહાર જી. -સદ્‌ગુરુના૦

તન મનની શુદ્ધિ જ્યારે ભૂલી જશો પાનબાઈ !
ત્યારે અરસપરસ મળશે એકતાર જી. -સદ્‌ગુરુના૦

ધડ રે ઉપર શિશ જોને નવ મળે પાનબાઈ !
એવો ખેલ છે ખાંડા કેરી ધાર જી. -સદ્‌ગુરુના૦

એમ તમે તમારું શિશ ઉતારો પાનબાઈ !
તો તો રમાડું તમને 'બાવન બા'ર' જી. -સદ્‌ગુરુના૦

હું અને મારું ઈ તો મનનું છે કારણ પાનબાઈ !
ઈ મન જ્યારે જોને મરી જાય જી. -સદ્‌ગુરુના૦

ગંગા સતી એમ બોલિયાં રે પાનબાઈ !
ત્યારે પછી હતું તેમ દરશાય જી. -સદ્‌ગુરુના૦

* * *

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

(૧૪૫)

આહા કેવું ભાગ્ય જાગ્યું, વીરના ચરણો મળ્યા;
રોગ શોક દારિદ્રય સઘળાં, જેહથી દૂરે ટળ્યાં. આહા૦ ૧

ફેરો ફર્યો છે દુર્ગતિનો, શુભ ગતિ તરફેણમાં,
અલ્પ કાલે મોક્ષ પામી, વિચરશું આનંદમાં. આહા૦ ૨

જેમના તપનો ન મહિમા, કરી શકે શક્રેશ ભી;
તેમને હું સ્તવું શું બાળક, શક્તિનો જ્યાં લેશ નહીં. આહા૦ ૩

કામધેનુ કામકુંભ, ચિન્તામણિ પ્રભુ તું મળ્યો;
આજ મારે આંગણે શ્રી વીર કલ્પતરુ ફળ્યો. આહા૦ ૪

લબ્ધિના ભંડારવાલા, વીર પીર જપતાં થયા;
ગૌતમ શ્રી મોક્ષધામી એ પ્રભુની ખરી દયા. આહા૦ ૫

* * *

(૧૪૬)

મોહે લાગી લટક ગુરુ ચરનનકી,

ચરન બિના મોહે કછુ નહીં ભાવે,
જૂઠ માયા સબ સપનનકી. -મોહે૦

ભવસાગર સબ સૂક ગયા હૈ,
ફિકર નહીં મોહે તરનનકી. -મોહે૦

મીરાં કે પ્રભુ ગિરિધર નાગર,
ઊલટ ભઈ મોહે નયનનકી. -મોહે૦

* * *

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

વીજળીને ચમકારે મોતીડાં પરોવતાં ત્યાં,
અચાનક અંધારા થાશે જી;
જોતજોતમાં દિવસ વયા ગયા પાનબાઈ!
એકવીશ હજાર છસોને કાળ ખાશે જી.

જાણ્યા જેવી આ તો અજાણ છે પાનબાઈ!
આ તો અધૂરિયાંને નો કહેવાય જી;
આ ગુપત રસનો ખેલ છે અટપટો પાનબાઈ!
આંટી મેલો તો પૂરણ સમજાય જી. -વીજળીને.

નિરમળ થૈને આવો મેદાનમાં પાનબાઈ!
જાણી લિયો જીવની જાત જી;
સજાતિ વિજાતિની જુગતિ બતાવુંને,
બીબે પાડી દઉં બીજી ભાત જી. -વીજળીને.

પિંડ બ્રહ્માંડથી પર છે ગુરુ પાનબાઈ!
તેનો દેખાડું હું તમને દેશ જી;
ગંગા સતી એમ બોલિયાં રે પાનબાઈ!
ત્યાં નહિ માયાનો જરીએ લેશ જી. -વીજળીને.

* * *

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

છૂટાં છૂટાં તીર રે અમને મારો મા મોટાં બાઈજી રે,
મેથી સહ્યું નવ જાય જી;
કલેજાં અમારાં જોને વીંધી નાખ્યાં બાઈજી રે,
છાતી મારી ફાટફાટ થાય જી.

બાણ રે વાગ્યાં ને અમારાં રૂવાડાં વીંધાણાં બાઈજી રે
મુખથી કહ્યું નવ જાય જી;
આપોને વસ્તુ અમને લાભ જ લેવાને બાઈજી રે,
પરિપૂર્ણ કરોને ક્રિયાય જી. -છૂટાં

હજી બાણ તમને નથી લાગ્યાં પાનબાઈ!
બાણ રે લાગ્યાને હજુ ' વાર જી;
બાણ રે વાગ્યાથી સુરતા ચઢે આસમાનમાં ને,
દેહની દશા મટી જાય જી. -છૂટાં

બાણ રે વાગ્યાં હોય તો બોલાય ને પાનબાઈ!
પરિપૂર્ણ વચનમાં વરતાય જી;
ગંગા સતી એમ બોલિયાં રે પાનબાઈ!
પૂરણ અધિકારી કહેવાય જી. -છૂટાં

* * *

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

પીવો જ હોય તો રસ પી લેજો પાનબાઈ !
 પિયાલો આવ્યો છે તત્કાળ જી;
વખત ગયા પછી પસ્તાવો થાશે પાનબાઈ !
 અચાનક ખાશે તમને કાળ જી.

જાણવી જ હોય તો વસ્તુ જાણી લેજો પાનબાઈ !
 નીકર જમીનમાં વસ્તુ જાશે જી;
નખશિખ ગુરુજીએ હૃદયમાં ભરી તો
 ઠાલવવાનું ઠેકાણું કે'વાશે જી. -પીવો જ૦

આપ રે મુવા વિના અંત નહિ આવે પાનબાઈ !
 ગુરુગમ વિના ગોથાં મરને ખાવે જી;
ખોળામાં બેસારી તમને વસ્તુ આપું જેથી
 આપાપણું ગળી તરત જાવે જી. -પીવો જ૦

આ વખત આવ્યો છે મારે ચેતવાનો પાનબાઈ !
 માન મેલીને થાવને હોશિયાર;
ગંગા રે સતી એમ બોલિયાં રે પાનબાઈ !
 હવે તમે હેતનાં બાંધો હથિયાર જી. -પીવો જ૦

* * *

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

(૧૫૦)

વીણવો જ હોય તો રસ વીણી લેજો પાનબાઈ !
હવે આવ્યો બરાબર વખત જી,
ઊભાં રે થાવ પાનબાઈ! શૂરવીરપણું રાખો,
હવે લાંબો નથી કાંઈ પંથ જી. -વીણવો૦

આ રસપાત્ર પાનબાઈ અગમ અપાર છે
કોઈને કહ્યો નવ જાય જી;
એ રસ હું તમને બતાવું પાનબાઈ !
મારી પૂરણ થઈ છે દયાયજી. -વીણવો૦

આ અજર રસ કોઈથી જરે નહિ પાનબાઈ !
અધૂરાંને આપ્યે ઢોળાઈ જાય જી;
પીઓને પિયાલો તમે પ્રેમે કરી પાનબાઈ !
ત્યારે લે'રમાં લે'ર સમાય જી. -વીણવો૦

આપ્યો રસ તમને ખોળામાં બેસાડ્યાં પાનબાઈ !
મૂક્યો રે મસ્તક ઉપર હાથ જી,
ગંગા સતી એમ બોલિયાં રે પાનબાઈ !
ત્યાં તો નિરખ્યા ત્રિભુવનનાથ જી. -વીણવો૦

* * *

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

મનને સ્થિર કરી આવો રે મેદાનમાં ને
મિટાવી દઉં સર્વે કલેશ રે,
હરિનો દેશ તમને એવો દેખાડું ને
જ્યાં નહિ વર્ણ ને વેશ રે. -

સૂક્ષ્મ સુવું ને સૂક્ષ્મ ચાલવું ને પાનબાઈ!
સૂક્ષ્મ કરવો વે'વાર રે,
શરીરની સ્થિરતામાં ચિત્ત જેનું કાયમ ને
વરતી ન ડોલે લગાર રે. -મનને૦

કુબુદ્ધિવાળાનો સંગ તજવો ને પાનબાઈ!
રે'વું એકાંતે અસંગ રે,
કૂંચી બતાવું એનો અભિયાસ કરવો ને
ચડાવવો નિત્ય નવો રંગ રે. -મનને૦

ચિત્ત વિષયમાંથી ખેંચવું ને પાનબાઈ!
રે'વું સદાય ઈન્દ્રિયજીત રે,
ગંગા સતી એમ બોલિયાં રે પાનબાઈ!
તેથી થાય ને વિપરીત ચિત્ત રે. -મનને૦

* * *

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

(૧૫૨)

ગુરુદેવ તમારે દરવાજે, દોડું છું દરશનને કાજે,
દરરોજ સવાર અને સાંજે દોડું છું દરશનને કાજે.

સાક્ષાત્ કહો ક્યારે મળશો, ક્યારે નયનો પાવન કરશો ?
જરી બોલો અલબેલા આજે, દોડું છું દરશનને કાજે. -ગુરુદેવ.

શું મુજથી અબોલા લઈ લીધાં, શું મુખડે તાળાં દઈ દીધાં ?
સાંવરીયા તમને ના છાજે, દોડું છું દરશનને કાજે. -ગુરુદેવ.

શું મુજ પરથી ઊતરી માયા, શું દોષો મુજમાં દેખાયા ?
ભક્તિ તો પ્રભુ મારી લાજે, દોડું છું દરશનને કાજે. -ગુરુદેવ.

મહાયોગ મળ્યો છે મળવાનો, રણછોડ બન્યો છે દિવાનો,
એ ઊર્મિ ઘટ ઘટમાં ગાજે, દોડું છું દરશનને કાજે. -ગુરુદેવ.

* * *

(૧૫૩)

આયે હૈ શરણ તેરી, ગુરુદેવ કૃપા કર દો,
ઈસ દીન દુઃખી મનમેં, આનંદ સુધા ભર દો. -આયે.

દુનિયાસે હાર કરકે મેં દ્વાર તેરે આયા,
શ્રદ્ધાકે સુમન ચુનકે સદ્ભાવસે યું લાયા;
કરુણાકા હાથ સિરપર હે નાથ મેરે ધર દો. -આયે.

કિસ ભાત કરું પૂજા, કોઈ વિધિ ના જાનું,
તેરા સ્વરૂપ ભગવાન, કિસ આંખસે પહેચાનું;
તૂટી મન વીણા મેં મેરી ભક્તિકા સ્વર ભરદો. -આયે.

અનજાની મંઝિલ હૈ, ચૌ દિશા હૈ અંધિયારા,
કરુણાનિધિ અબ તો બસ હૈ તેરા હી સહારા;
ઈસ દાસ અકિંચનકો નિજ પરમ ધામ દે દો. -આયે.

* * *

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

મૈં શરણ પડા તેરી, ચરણોંમેં જગા દેના,
ગુરુદેવ દયા કરકે, મુજકો અપના લેના.
કરુણાનિધિ નામ તેરા, કરુણા દિખલાઓ તુમ,
સોયે હુએ ભાગ્યોંકો, હે નાથ જગાઓ તુમ;
મેરી નાંવ ભંવર ડોલે, ઈસે પાર લગા દેના. -ગુરુદેવ દયા૦

તુમ સુખ કે સાગર હો, નિર્ધન કે સહારે હો,
ઈસ મનમેં સમાયે હો, મુઝે પ્રાણોંસે પ્યારે હો;
નિત્ય માલા જપું તેરી, નહીં દિલ સે ભૂલા દેના. -ગુરુદેવ દયા૦

પાપી હું યા કપટી હું, જૈસા ભી હું તેરા હું,
ઘરબાર છોડકર મૈં, જીવન સે ખેલા હું;
દુઃખકા મારા હું મૈં, મેરા દુઃખડા મિટા દેના. -ગુરુદેવ દયા૦

મૈં સબકા સેવક હું, તેરે ચરણોકા ચેલા હું,
નહીં નાથ ભૂલાના મુજે, ઈસ જગમેં અકેલા હું;
તેરે દરકા ભિખારી હું, મેરે દોષ મિટાદેના. -ગુરુદેવ દયા૦

જય ગુરુદેવા - જય ગુરુદેવા - જય ગુરુદેવા

* * *

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

(૧૫૫)

હરિ ૐ... હરિ ૐ...

મન તડપત હરિ દર્શનકો આજ,
મોહે તુમ બિન બિગડે સઘરે કાજ;
બિનતિ કરત હું... મૈં રખિયો લાજ. -મન૦

તુમ્હરે દ્વાર કા મૈં હું જોગી,
હમરી ઓર નજર કબ હોગી;
સુન મેરે વ્યાકુલ મનકી બાત. -મન૦

બિન ગુરુ જ્ઞાન કહાંસે પાઉં,
દુજો દાન હરિ ગુન ગાઉં;
સબ ગુનીજનમેં તુમ્હરા રાજ. -મન૦

મુરલી મનોહર આસન છોડો,
ગોવર્ધન મેરી બાત ન તોડો;
મોહે દરશન ભિક્ષા દે દો આજ.

હરિ ૐ... હરિ ૐ... હરિ ૐ...

* * *

(૧૫૬)

નજર નાખું ત્યાં હે શ્રી નારાયણ વિધવિધ રૂપે ભાળું નારાયણ.

સૂરજ ચંદ્ર જ પ્રકાશ દેતાં સાગર સરિતા વહેતાં વહેતાં,
તારો મહિમા જગને કહેતાં તારા રૂપ નિહાળું.

ઝાડ પહાડને વૃક્ષવેલમાં વન ઉપવનને કલમ ફૂલમાં,
આ સૃષ્ટિના હરેક ખેલમાં તારા તેજ નિહાળું.

* * *

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

ચેતન ચાલો ને હવે સુખ નહીં પરમાં મળે,

આ તો ઝાંઝવાનાં પાણી,
તૃષા નહીં રે છીપાણી;
તૃપ્તિ નહીં રે મળે. -ચેતન૦

જડ ને ચૈતન્યની પ્રીતિ રે પુરાણી,
અનંત જન્મારામાં કરી શું કમાણી ?
મતિ માયામાં મુંઝાણી આત્મ શક્તિ રે લૂંટાણી;
શાંતિ નહીં રે મળે. -ચેતન૦

દુઃખના દરિયામાં ડૂબવાને લાગ્યો,
ડૂબતાને ગુરુજીએ આવીને ઉગાર્યો;
હતો સ્વરૂપથી અજાણ, તેની કરાવી પિછાણ,
ભવથી મુક્તિ રે મળે. -ચેતન૦

ભવ્ય આત્મા જાગે તેને તાલાવેલી લાગે,
પ્રભુ કેરા પંથે એ પગલાં ભરતો આગે;
ચાહે આત્માનું જ્ઞાન, સાચા સ્વરૂપનું ભાન,
શાશ્વત સિદ્ધિ રે મળે. -ચેતન૦

* * *

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

(૧૫૮)

ઘૂંઘટે ઢાંક્યું એક કોડિયું..

હું તો નિસરી ભર બજારજી,
હે...હે...હે. લાજી રે મરું,
મારો સાહેબો ખોવાયો,
કોને કહું આવી વાત જી. -ઘૂંઘટે.

ટોડલે ટોડલે મેં તો તોરણો રે બાંધ્યાં,
મારી મેડિયું ઝાકઝમાળ જી;
હે... જોબન ઝરૂખે રૂડી જાલરું રે વાગી,
ઝાંઝર ઘૂંઘરમાળ જી. -ઘૂંઘટે.

રાત ઢળી ને ઘેરા ઘડિયાળાં વાગ્યા,
અને પ્રાંગણનાં તૂટ્યાં દોર જી;
હે... તો યે ના આવ્યો મારો સાહેબો સલૂણો,
જાગી આઠે પહોર જી. -ઘૂંઘટે.

ગરવા ગુરુએ એક શબ્દ સુણાવ્યો,
અમને લાધ્યાં આતમજ્ઞાન જી;
હે... ભીતર જોયું ત્યાં તો વ્હાલો રે ભાળ્યો,
આડશ એક અજ્ઞાન જી. -ઘૂંઘટે.

* * *

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

ઘેલી તો ફરું રે ઘરમાં ઘેલી તો ફરું
મારા પિયુજી વિનાની ઘરમાં ઘેલી તો ફરું. -૧

વ્હાલા રે વિનાની અમને, ઘડી જુગ જેવી રે,
જીવન વિનાની હું તો ઝૂરી રે મરું;
મારા વ્હાલો જી વિનાની ઘરમાં ઘેલી તો ફરું. -૨

પ્રેમના પાહુલીએ પાડી પરવશ કીધાં રે,
વચને વિંધાણી દિલની કોને રે કહું;
મારા પિયુજી વિનાની ઘરમાં ઘેલી તો ફરું. -૩

તન મન ધન તો મારું તમે હર્યું ત્રિકમા રે,
નાથ વિનાની નયણે નીર તો ભરું;
મારા પિયુજી વિનાની ઘરમાં ઘેલી. -૪

મનથી બંધાણી મારા ચિત્તાથી વિંધાણી રે,
પ્રિતમ આવો તો પ્રેમે પૂજાયું કરું;
મારા પિયુજી વિનાની ઘરમાં. -૫

* * *

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

ક્યા તન માંજના રે, એક દિન મિટ્ટીમેં મિલ જાના,
મિટ્ટીમેં મિલ જાના રે બંદે, ખાખમેં ખપ જાના;
ક્યા તન માંજના રે.

મિટ્ટી ચુન ચુન મહેલ બનાયા, બંદા કહે ઘર મેરા,
એક દિન બંદા ઉઠ ચલેગા, યે ઘર તેરા ન મેરા;
ક્યા તન માંજના રે.

મિટ્ટી ઓઢણ મિટ્ટી બિછાવણ મિટ્ટી તારે શિરહાણા,
ઈસ મિટ્ટીયાકા એક પૂત બનાયા અમર માન લો જાના;
ક્યા તન માંજના રે.

મિટ્ટી કહે કુંભારકો તૂં ક્યા' જાને મોય,
એક દિન ઐસા આવેગા પ્યારે મૈં રૌંદુંગી તોય;
ક્યા તન માંજના રે.

લકડી કહે સુથાર કો રે તૂં ક્યા જાને મોય,
એક દિન ઐસા આવેગા બંદે મૈં ભૂંજૂંગી તોય;
ક્યા તન માંજના રે.

દાન શિયળ તપ ભાવનાં રે શિવપુર મારગ ચાર,
આનંદઘન ભાઈ ચેત લે પ્યારે આખિર જાના ગમાર;
ક્યા તન માંજના રે.

* * *

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

ધૂણી રે ધખાવી બેલી ! અમે તારાં નામની,
અમે તારાં નામની રે ! અલખનાં રે ધામની;
ધૂણી રે ધખાવી...

શાને રે કારણિયે જીવડા મારગમાં તું અટવાયો,
ઘણુંયે સમજાવ્યું તોયે સંસારમાં તું લેપાયો,
કરેલાં કરમ કેરી બાંધી રે ગઠરિયા;
ધૂણી રે ધખાવી....

ભૂલો રે પડ્યો રે હંસો આંગણે ઊડીને આવ્યો,
તન-મનથી તરછોડાયો મારગ મારગ અથડાયો,
ગમ ના પડે રે એને... ઠાકુર તારા ધામની;
ધૂણી રે ધખાવી...

કોને રે કાજે રે જીવડા ઝંખના તને રે જાગી,
કોની રે વાટ્યું રે જોતાં ભવની આ ભાવટ ભાંગી,
તરસ્યું રે લાગી જીવને....ભક્તિના જામની
ધૂણી રે ધખાવી...

* * *

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

(૧૬૨)

પ્રાર્થના કરને કો અબ, હાથ યે ઊઠતે નહીં,
માંગને કો ઔર કુછ, હોઠ યે ખુલતે નહીં,
પા કે તુજકો ક્યા માગું, કુછ નહીં હૈ સૂઝતા,
એક તેરા નામ મેરી રગ રગ મેં હૈ ગુંજતા,
જલા દિયે ચિરાગ ઐસે, બુઝાલે કોઈ બુઝતે નહીં;
ગ્યાન કી ગંગા ને, મેરે કર્મોં કો બહા દિયા,
મેરે કિશનરૂપ સે, મેરા પરિચય કરા દિયા,
કર રહે હૈ શુક્રિયા, આઁસુ આકર રુકતે નહીં.

* * *

(૧૬૩)

અવતાર માનવીનો ફરીને નહીં મળે,

અવસર તરી જવાનો ફરીને નહીં મળે.
સુર લોકમાંયે ના મળે ભગવાન કોઈને,
અહીંયાં મળ્યા પ્રભુ તે ફરીને નહીં મળે. -અવસર

જે ધરમ આચરી ને કરોડો તરી ગયા,
આવો ધરમ અમૂલો ફરીને નહીં મળે. -અવસર

લઈ જાય પ્રેમથી તને કલ્યાણ મારગે,
સંગાથ આ ગુરુનો ફરીને નહીં મળે. -અવસર

કરશું ધરમ નિરાંતે તું કહે ગુમાનમાં,
જે જાય છે ઘડી તે ફરીને નહીં મળે. -અવસર

* * *

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

પરલોકે સુખ પામવા, કર સારો સંકેત,
હજી બાજી છે હાથમાં, ચેત ચેત નર ચેત.
જોર કરીને જીતવું ખરેખરું રણખેત,
દુશ્મન છે તુજ દેહમાં. —ચેત ચેત૦

ગાફીલ થઈને ગમાર તું, ફોગટ થઈશ ફજેત,
હવે જરૂર હોશિયાર થઈ. —ચેત ચેત.૦

તન ધન તે તારાં નથી, નથી પ્રિયા પરણેત,
પાછળ સૌ રહેશે પડ્યા. —ચેત ચેત.૦

પ્રાણ જશે જ્યાં પિંડથી, પિંડ ગણાશે પ્રેત,
માટીમાં માટી થશે. —ચેત ચેત૦

રહ્યા ન રાણા રાજીઆ, સુર નર મુનિ સમેત,
તું તો તરણા તુલ્ય છો. —ચેત ચેત૦

રજકણ તારા રખડશે, જેમ રખડતી રેત,
પછી નર તન પામીશ ક્યાં. —ચેત ચેત૦

કાળા કેશ મટી ગયા, સર્વે બન્યા છે શ્વેત,
જોબન જોર જતું રહ્યું. —ચેત ચેત૦

માટે મનમાં સમજીને, વિચારીને કર વેંત,
ક્યાંથી આવ્યો, ક્યાં જવું. —ચેત ચેત.૦

શુભ શિખામણ સમજીને, પ્રભુ સાથે કર હેત,
અંતે અવિચળ એ જ છે. —ચેત ચેત૦

* * *

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

હે ગુરુવર, હે પરમેશ્વર, હે જ્ઞાની, હે દાતા,
મૈં ક્યું ન સમઝ પાઉં તુમકો....... (૨)..

લોભ કર્યો મૈં ક્રોધ કર્યો,
ફિરભી તૂને માફ કિયો. ફિરભી મૈં ક્યું.

ભજન ગાયો પર ભજન કિયો નહીં,
અપને ગાન પર માન કર્યો,
યે જાન્યો નહીં કે હર સ્વર;
તેરી દયા સે નીકલો. ફિરભી મૈં ક્યું.

હે આનંદઘન હે નિરંજન મૈં ક્યું ન સમઝ પાઉં તુમકો

કપટ કર્યો ઈર્ષા કી મૈંને,
કિસી કે કામ મૈં ન આયો,
વિકાર મેં રહકર બુરન કામ કિયો;
ફિરભી તૂને મુઝકો અપનાયો. ફિરભી મૈં ક્યું.

હે નિર્મલ જ્ઞાની મેરે અંતર કો ભી નિર્મલ કર,
મુઝકો અબ તો દૃષ્ટિ દે દે
કિ સમઝ પાઉં મૈં અબ તુમકો; ફિરભી મૈં ક્યું.

* * *

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

તારા ઘટમાં ગોવિંદ બોલે...
હાં રે તારા ઘટમાં ગોવિંદ બોલે,
બહાર એને શીદ ખોળે રે...
બહાર એને શીદ ખોળે... જીવલડા.

હાં રે તારા ઘટમાં ખાણ હીરાની,
હાં રે તેને ગોત્યા વિના અજ્ઞાની;
ગરીબી નહીં મટવાની રે....
ગરીબી નહીં મટવાની... જીવલડા.
હાં રે તારા.

હાં રે અજ્ઞાનતણા અવરોધે,
હાં રે મૃગ કસ્તૂરીને ગોતે;
ભટક સહુ વિણ બોધે રે...
ભટક સહુ વિણ બોધે... જીવલડા.
હાં રે તારા.

હાં રે તારું રૂપ તું લેને તપાસી,
હાં રે તું તો ઘટ ઘટ કેરો વાસી;
ભુલવણીમાં પડી ફાંસી રે....
ભુલવણીમાં પડી ફાંસી... જીવલડા.
હાં રે તારા.

હાં રે ગુરું ગોવિંદ લેને ગોતી,
હાં રે બની હંસ ચરી લે મોતી;
નીરખવાને નિજ જ્યોતિ રે...
નીરખવાને નિજ જ્યોતિ.... જીવલડા.
હાં રે તારા.

* * *

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

હમ એક બને, હમ નેક બને, હમ જ્ઞાન કી જ્યોત જગાએ,
હમ પ્રેમકી પરબ બહાએ.

હમ માનવતા ઔર પ્રેમ કરુણા સત્ય કી ધૂન લગાએ,
હમ પ્રેમકી પરબ બહાએ.

સૂરજ-ચંદર નભકે તારે, હૈ દુનિયા કે સબ રખવાલે,
ઉનકી તરહ હમ ચમક ચમકતે પંથ નિરાલા બનાએ;
હમ જ્ઞાન કી જ્યોત જગાએ.
હમ પ્રેમકી પરબ બહાએ.

રાષ્ટ્રભાવના કર્મ હમારા, માનવ સર્જન ધર્મ હમારા,
વિદ્યા સંગે, ધરતી ઉછંગે અપની દુનિયા સજાએ;
હમ જ્ઞાન કી જ્યોત જગાએ.
હમ પ્રેમકી પરબ બહાએ.

પરિવર્તન હૈ માંગ જગતકી, નવ-વિચાર હૈ જનની ઉનકી,
નયી દિશાએ, નયી ઉમંગે, નયા જહાંકો બનાએ;
હમ જ્ઞાન કી જ્યોત જગાએ.
હમ પ્રેમકી પરબ બહાએ.

ગાંધી-મહાવીર-રામ-રહીમને, બુદ્ધ-ઈશુને બોયે સપને,
ઈન સપનોંકો સચ કરને હમ આતમ દીપ જલાએ;
હમ જ્ઞાન કી જ્યોત જગાએ.
હમ પ્રેમકી પરબ બહાએ.

* * *

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

મેરે ગુરુકી મહિમા અપાર, યે દુનિયા કયા જાને,
ક્યા જાને કોઈ ક્યા જાને, ક્યા જાને કોઈ ક્યા જાને;
મેરે ગુરુ હે તારનહાર, યે દુનિયા કયા જાને. ૧

સદ્‌ગુરુ સાહેબ કી શાંત સુરતીયા, મન મંદિર મેં ઉનકી મૂરતીયા,
જબ સે ઉનસે લાગી નઝરીયા, ગુરુ ને રંગ દી મેરી ચૂનરીયા;
ઓઢ કે મેં તો ઘુમું બાવરીયા, મેરા ધન્ય હુઆ અવતાર.
યે દુનિયા ક્યા જાને.... ૨

મૈં ચલી ગુરુ કી હોને, સબ મોહ ઔર માયા ખોને,
મેરે પાપ કો સારે ધોને, કરી એસી કૃપા ઉન્હોને;
મુજે ગુરુ ને કિયા સ્વીકાર, યે દુનિયા ક્યા જાને.... ૩

સદ્‌ગુરુ સાહેબ કી પૂજા કરુંગી, ઉનકી આજ્ઞા શિર પે ધરુંગી,
પંચામૃત સે ચરણ ધોઉંગી, તન મન ધન સે ઉન્હે વરુંગી;
દિલ કી સારી બાત કહુંગી, મૈં સજી સોલા શૃંગાર.
યે દુનિયા ક્યા જાને.... ૪

મૈં ચલી ગુરુ કો રિઝાને, સબ ખોકે ઉનકો પાને,
મેરે દિલ મેં ઉન્હે સમાને, મેરે હોંશ નહીં હે ઠિકાને.
યે દુનિયા ક્યા જાને.... ૫

તુમકો પાના તુમ્હે મનાના, આપ સિવા અબ કિસે રિઝાના,
તુમકો હી મૈંને અપના માના, જગ સારા મુઝે લાગે બેગાના;
આપ કે જૈસા મુજે બનાના, દાસ સતલીન પર કિયા ઉપકાર
યે દુનિયા ક્યા જાને.... ૬

* * *

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

કભી પ્યાસે કો પાની પીલાયા નહીં
બાદ અમૃત પીલાને સે ક્યા ફાયદા..
કભી ગીરતે હુએ કો ઉઠાયા નહીં
બાદ આંસુ બહાને સે ક્યા ફાયદા..
કભી પ્યાસે કો પાની....(૧)

મૈં તો મંદિર ગયા પૂજા આરતી કી,
પૂજા કરતે હુએ યે ખયાલ આ ગયા.
કભી મા-બાપકી સેવા કી હી નહીં
(સીર્ફ) ફિર પૂજા હી કરનસે ક્યા ફાયદા..
કભી પ્યાસે કો પાની....(૨)

મૈં તો સત્સંગ ગયા ગુરુ વાણી સુની
ગુરુ વાણી કો સુનકર ખયાલ આ ગયા..
જન્મ માનવ કા લેકે દયા ના કરી
ફિર માનવ કહેલાને સે ક્યા ફાયદા..
કભી પ્યાસે કો પાની....(૩)

હો મૈંને દાન કીયા મૈંને જપ તપ કીયા
દાન કરતે હુએ યે ખયાલ આ ગયા
કભી ભૂખે કો ભોજન દીલાયા નહીં
દાન લાખો કા કરને સે ક્યા ફાયદા..
કભી પ્યાસે કો પાની....(૪)

(પાછળ)

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

ગંગા નાહને હરિદ્વાર કાશી ગયા.
ગંગા નહાતે હી મન મેં ખયાલ આ ગયા
તન કો ધોયા મગર મનકો ધોયા નહીં
ફિર ગંગા નહાને સે ક્યા ફાયદા
કભી પ્યાસે કો પાની....(૫)

મૈંને વેદ પઢે મૈંને શાસ્ત્ર પઢે
શાસ્ત્ર પઢતે હુએ યે ખયાલ આ ગયા..
મૈંને ગ્યાન કિસીકો બાંટા નહીં
ફિર જ્ઞાની કહેલાને સે ક્યા ફાયદા
કભી પ્યાસે કો પાની....(૬)

માતાપિતા કે હી ચરણો મેં ચારો ધામ હૈ
આજા આજા યે હીં મુક્તિ કા ધામ હૈ...
પિતા-માતા કી સેવા કી હી નહીં
ફિર તીર્થો મે જાને સે ક્યા ફાયદા....
કભી પ્યાસે કો પાની....(૭)

* * *

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

(૧૭૦)

હે તેરે અંતરમેં અનંત આનંદ સિંધુ લહેરાતા
ફિર ક્યું બાહર ભરમાતા...
ક્યું એક બિંદુ મધુ બુંદ સ્વાદ હીત, જન્મ મરણ દુઃખ પાતા,
તું ક્યું પર મેં લલચાતા...
હે તેરે અંતરમેં ...૧

સુખ દુઃખ દોનો ક્ષણભંગુર હૈ, હર્ષ શોક ક્યા કરના,
ફિલ્મ હૉલ મેં બેઠ કે પગલે, ક્યા રોના ક્યા હસના,
યહભી દેખા, વહભી દેખલે, ઈનમે ક્યું બહેજાતા;
હે તેરે અંતરમેં ...૨

ક્રોધ, લોભ, મદ, મોહ, માન, માયા જીવનકી છલના,
ક્ષણ પ્રતિક્ષણ જાગૃત હો રહેના, હો ના કહી કુછ સ્ખલના,
જો સાવધાન, જો સાવચેત વો સત્વર મંઝિલ પાતા;
હે તેરે અંતરમેં ...૩

આજ બિછડના, કાલ મિલન હૈ, ઉદય અસ્ત જીવન મેં,
ઉન્નત અવનત છાયા ઘટતી, બઢતી હૈ જન જન મેં,
સુખ દુઃખ દાતા કોઈ નહીં, તું સ્વયં સ્વયં નિરમાતા;
હે તેરે અંતરમેં ...૪

નિત્ય, નિરંજન, નિર્મળ, નિર્મમ, નિરાકાર, નિર્ભય તું,
અજર, અમર, અવિચળ, અવિનાશી, અમલ, અખંડ અમૃત તું,
શુદ્ધ, બુદ્ધ, પરિભુક્ત, મુક્ત, તું હી હૈ ભાગ્ય વિધાતા;
હે તેરે અંતરમેં ...૫

દ્વંદ્વ, કલેશ, ઉલઝન, અશાંતિ, સુખ દુઃખ નિપટ નિરાલા,
જ્ઞાતા, દ્રષ્ટા, સાક્ષી તું તો, વીતરાગ ગુણવાલા,
સ્વર્ણ વિચક્ષણ, જ્ઞાન જ્યોતિસે, ભ્રમર પાર ભવ પાતા;
હે તેરે અંતરમેં ...૬

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

(૧૭૧)

(સાખી—જો પ્રભુકે ગુણ ગાવે, પરમ સુખી હો જાએ)

જો પ્રભુ ચરનકો પૂજે, વિપદા પાસ ન આયે,
પ્રભુ નામ કે જપસે, મન પાવન હો જાયે,
પ્રભુ દર્શન જો પાએ, ભવ સાગર તર જાયે.
પ્રભુજી તુમ બિન કૌન સહારા, પ્રભુજી તુમ બિન કૌન સહારા
કૌન હૈ પાલનહારા, કૌન હૈ પાલનહારા
બોલો મહાવીર, જય જય મહાવીર જય....૧

કાલી રાતે ઉજીયારે દિન, સબ હૈ મહિમા તેરી,
ઔર કહીં અબ જાઉં ન ભગવન, તુઝમેં શ્રદ્ધા મેરી,
રાહ દિખાઈ તૂને મુઝકો, છાયા જબ અંધિયારા
કૌન હૈ પાલનહારા, ...કૌન હૈ.....
બોલો મહાવીર, જય જય મહાવીર જય....૨

કલ ક્યા હોગા, જાનુ ના મૈં, સબ કુછ તુઝપે છોડા,
તૂને મુઝકો પાસ બિઠાયા, જબ સબને મુખ મોડા,
તૂં હી સચ્ચા મીત કહાયે, બેગાના જગ સારા,
કૌન હૈ પાલનહારા, ...કૌન હૈ.....
બોલો મહાવીર, જય જય મહાવીર જય....૩

દુઃખ સુખ મેલા, ધૂપ છાંવકા, આતે જાતે રહેના,
જાને કબ તક ઔર રહેગા, ઈન સાંસોકા બહના,
તૂને ઉસકો દીયા સહારા, જિસને તુઝે પુકારા,
કૌન હૈ પાલનહારા, ...કૌન હૈ.....
બોલો મહાવીર, જય જય જય મહાવીર જય....૪

પ્રભુજી તુમ બિન કૌન સહારા, પ્રભુજી........
કૌન હૈ પાલનહારા, ...કૌન હૈ......
બોલો મહાવીર, જય જય મહાવીર જય....૫

* * *

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

(૧૭૨)

નૈયા મેરી બચાના રે,
નૈયા મેરી બચાના રે (૨)
ઓ કાન્હા રે, નૈયા મેરી બચાના રે,
નૈયા મેરી બચાના રે... નૈયા

ન જાને યહાં કૈસે આયા,
આંધી તૂફાનમેં ફંસ ગયા રે;
દેખ ડૂબ રહી હૈ નૈયા મેરી, બચાના રે,
ઓ કાન્હા રે, નૈયા મેરી બચાના રે.... નૈયા (૧)

માયાકા સાગર પ્રબલ,
ચારો તરફ સે જલ હી જલ;
દેખ જલ રહા હૂં, મર રહા હૂં, બચાના રે,
ઓ કાન્હા રે, નૈયા મેરી બચાનાં રે.... નૈયા (૨)

* * *

(૧૭૩)

ગુરુ ચરણનનમેં બૈઠકર ઐસે આઁસુ આયે,
કોટી કોટી મેરે કર્મોં ધોયે, પાવન મુઝે બનાયે

ગુરુ ચરણનનમેં બસ ગયો મોં ચિત,
નમન કરું મૈં પલ પલ નિત નિત;

ઈન ચરણનન કી મહિમા અપારા, ઝરત ઝરત છૂટે સંસારા,
ચલત ચલાવત જાયે હરિ જીત;

ઈન ચરણનન કો પાવે દુર્લભ, મોક્ષ દ્વાર યે, કહત ગુણી સબ,
કિસન હુઈ હરિ કીરપા બહુ ઈત

* * *

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

ગુરુ બિન જ્ઞાન ન ઊપજે, ગુરુ બિન મીટે ન ભેદ
ગુરુ બિન સંશય ના મીટે, જય જય જય ગુરુદેવ

સબ ચલો ગુરુ કે દેશ,
પ્રેમ વેશમેં મંડળ સારા, વહાં બરસે અમૃતધારા.... ટેક

વહાં કામ ક્રોધ કી ગંધ નહીં, ઔર જન્માદિક દુઃખ દ્વંદ્વ નહીં
કહે નેતિ નેતિ શ્રુતિને ઉસે પુકારા.... વહા૦

વહાં જાત પાતકી ચાલ નહીં, કોઈ રાજા યા કંગાલ નહીં,
સમદષ્ટિસે હૈ, સબ હી એકાકારા.... વહા૦

ત્રિતાપો કી જો જ્વાલા હૈ, સદ્ગુરુ બુઝાનેવાલા હૈ
વહાં નિત્ય સુખસાગર હૈ, અપરંપારા.... વહા૦

જો ભૂલે ભટકે આતે હૈ, વો સીધી રાહ પે જાતે હૈ
વહાં 'સોહમ્' શબ્દકા બજતા હૈ નગારા.... વહા૦

સદ્ગુરુજી શાંતિદાતા હૈ, વો ત્રિલોકી કે ત્રાતા હૈ
હૈ મોક્ષમાર્ગ કે સદ્ગુરુ અંતરજ્ઞાતા.... વહા૦

* * *

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

(૧૭૫)

તીરથ તીરથ મૈં ગયો, કિયો ન નિર્મલ સ્નાન,
મન મેં મેરે ફૂટી સુધા, નિશ દિન અમૃત પાન,
મેરે તો મન મેં બહેતી હૈ ગંગા, જમુના યહાઁ કાવેરી યહાઁ;

આયે હૈ સદ્‌ગુરુ કૈલાશ ઉઠાયે,
લાયે હૈ સારે તીરથ યહાં.
મેરે તો મન મેં...

લગી હૈ સમાધિ ગુરુ કી યહાઁ અબ,
બના હૈ અનોખા તપોવન યહાઁ,
મેરે તો મન મેં...

જલતી હૈ ભઠ્ઠી કર્મોં કી હર પલ,
સ્વર્ગ કહાઁ અબ નર્ક કહાઁ,
મેરે તો મન મેં....

* * *

(૧૭૬)

ગુરુ માતાપિતા, ગુરુ બંધુ સખા,
તેરે ચરણોંમેં સ્વામી, મેરે કોટી પ્રણામ,
પ્રિયતમ્ તુમ્હી, હૃદયનાથ તુમ્હી;
તેરે ચરણોં મેં સ્વામી...
તુમ્હી ભક્તિ હો, તુમ્હી શક્તિ હો,
તુમ્હી મુક્તિ હો, મેરે શ્યામશિવા
તુમ્હી પ્રેરણા, તુમ્હી સાધના,
તુમ્હી આરાધના, મેરે શ્યામશિવા;
તુમ્હી પ્રેમ હો, તુમ્હી કરુણા હો,
તુમ્હી મોક્ષ હો, મેરે શ્યામશિવા;

* * *

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

ગુરુ બિન જ્ઞાન ન ઊપજે, ગુરુ બિન મિટે ન દોષ,
ગુરુ બિન લિખે ન સત્કો, ગુરુ બિન મિલે ન મોક્ષ;

ગુરુ બિન કૌન મિટાવે ભવ દુઃખ............
ગુરુ બિન કૌન મિટાવે રે............

ગહેરી નદીયાં વેગ બડો હૈ, બહત જીવ સબ જાવે રે,
કર કીરપા ગુરુ પકડ ભુજાસે, ખેંચ તીર પર લાવે રે..
ગુરુ બિન કૌન મિટાવે ભવ દુઃખ...........;

જાના દૂર રાત અંધિયારી, ગૈલા નજર ન આવે રે,
સીધે મારગ પર પગ ધરકર, સુખસે ધામ પહુંચાવે રે..
ગુરુ બિન કૌન મિટાવે ભવ દુઃખ..........;

કામ, ક્રોધ મદ લોભ ચાર મિલ, લૂંટ લૂંટ કર ખાવે રે,
જ્ઞાન ખડગ દેકર કર માંહી સબ કો માર ભગાવે રે..
ગુરુ બિન કૌન મિટાવે ભવ દુઃખ..........;

તન મન ધન સબ અર્પણ કરકે, જો ગુરુદેવ રીઝાવે રે,
બ્રહ્માનંદ ભવસાગર દુસ્તર સો સહજે તરી જાવે રે..
ગુરુ બિન કૌન મિટાવે ભવ દુઃખ..............

* * *

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

મને ચટકી લાગી શબદની,
હું તો ભૂલી મારા દેહનું ભાન, મને ચટકી..

મારી મટકી ફૂટી માનની,
આ ગુરુ મૂર્તિમાં થઈ ગુલતાન, મને ચટકી..

ઈંગલા પીંગલા સુખમની,
હવે, તુરીયાતીતનું થયું છે ભાન, મને ચટકી..

આ ગંગા જમુના સરસ્વતી,
હવે ત્રિવેણીમાં કરું છું સ્નાન, મને ચટકી..

મને ચટકી લાગી શબદની,
હું તો નખશિખ પામી પદ નિર્વાણ, મને ચટકી..

સૂરતા શબ્દ નિશાનની,
તત્ત્વ સ્વરૂપે તદાકાર, મને ચટકી..

જ્ઞાની ગુરુની ગુંજથી,
હવે, અંગે અંગમાં થયો આનંદ, મને ચટકી..

મને ચટકી લાગી શબદની,
વીણાની ધૂન મેં તો સુણી મારે કાન, મને ચટકી..

મને શાન મળી સત્ વચનની,
હવે નામથી રીઝ્યા નિરંજન નાથ, મને ચટકી..

હું તો પ્રગટ પુરુષને પૂજતી,
જેથી ઠરીને થઈ હવે ઠામ, મને ચટકી..

* * *

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

(૧૭૯)

✷ "આત્મસાક્ષાત્કાર સ્તવન" ✷

ધન્ય ધન્ય ચોઘડિયું મારે આજનું રે
મેં તો નિરખ્યો આત્મપ્રભુદેવ..... ધન્ય...
(પ્રગટ્યો છે આત્મદેવ ભાણ)..... ધન્ય...
પોષવદી દશમને દિવસે રે, સ્વાનુભવ થયો સાક્ષાત્... ધન્ય...
આત્મ પરિણતિ આજે અભેદ કરી રે, ઉગ્ર પુરુષાર્થી બન્યો હું આજ... ધન્ય...
ઉગ્ર પુરુષાર્થે અનુભવ્યો દેવ.... ધન્ય...
નિજાનંદનાં ઝરણાં વરસી રહ્યાં રે, નિજ આત્મસ્વરૂપ મોઝાર... ધન્ય...
સ્વરૂપધારા આજે ઉલ્લસી રહી રે, સ્વરૂપાનંદમાં બન્યો હું લીન...ધન્ય...
જ્ઞાયકદેવને પ્રગટ નિહાળીને રે, જન્મ કર્યો સાર્થક મેં આજ... ધન્ય...
ધન્ય ધન્ય ધ્રાંગધ્રા ગામને રે, જ્યાં બિરાજ્યા સદ્‌ગુરુ દેવ... ધન્ય...
ગુરુજી પુનિત તારા પ્રભાહથી રે, મુક્તિમાં મેં કીધાં પ્રયાણ... ધન્ય...
ગુરુજી તુજ ચરણમાં રાખજો રે, સેવકની એક જ અરદાસ... ધન્ય...
વિજયની એક જ અભિલાષ... ધન્ય...

(૧૮૦)

✷ "આધ્યાત્મિક સ્તવન" ✷

અમે રે શુદ્ધ સદા રે જ્ઞાયક ગામના, અમે રે શુદ્ધ સદા રે જ્ઞાયક ગામના
જ્ઞાયક જ્ઞાનમાં જ્ઞાયક જણાય છે, જ્ઞાતા જ્ઞાન જ્ઞેય જ્ઞાયક ગર્ભિત છે,
જ્ઞાતા જ્ઞાન જ્ઞેય અભેદ જ્ઞાયક રે... જ્ઞાયક ગામના...
જ્ઞપ્તિ જ્ઞાનમાં એવો સ્વપર પ્રતિભાસ છે, સ્વપર પ્રતિભાસમાં સ્વનું એક લક્ષ છે,
સ્વપર પ્રકાશક પણ સ્વપ્રકાશક નામ રે... જ્ઞાયક ગામના...
હવે તો બસ એક જ્ઞાયક જ્ઞાયક છે, ધ્યેય જ્ઞાયક ને જ્ઞેય જ્ઞાયક છે,
ધ્યેય જ્ઞેયનાં ગીત ગુંજે રે જ્ઞાયકમેં.... જ્ઞાયક ગામના...
જ્ઞેયાકાર જ્ઞાનમાં જ્ઞાયક જણાય છે, જ્ઞાનાકાર જ્ઞાન ઈ તો જ્ઞાયક જ્ઞાયક છે,
જ્ઞાન તો જ્ઞાન બસ જ્ઞાનાકાર જ્ઞાયક રે... જ્ઞાયક ગામના...
લોકાલોક જ્ઞેય એ તો અસદ્‌ભૂતની વાત છે, જ્ઞાન જ્ઞેયનો ભેદ સદ્‌ભૂતની જાત છે,
જ્ઞાતા જ્ઞાન જ્ઞેય અભેદ નિશ્ચય છે,... જ્ઞાયક ગામના...
અમે રે શુદ્ધ સદા રે જ્ઞાયક ગામના.....................

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

(૧૮૧)

✳ "સ્વાનુભવદશા મહિમા" ✳

ધન્ય રે દિવસ આ અહો, જાગી શાંતિ અપૂર્વ રે,
આત્મધારા આજે ઉલ્લસી, પ્રગટ કર્યો આત્મદેવ રે...
ટાળ્યો મિથ્યાત્વમોહ રે... ધન્ય રે. ૧.

અહો અહો હું તુજને નમું, નમો તુજ નમો તુજ રે,
અમિત ફળ દાન દાતારની, તુજશું થઈ આજે ભેટ રે... ધન્ય રે. ૨.

નિજાનંદનાં ઝરણાં ઝર્યાં, તુજ આત્મ મોઝારજી,
ઉપશમરસકંદ નિરખીયો, હૃદયે આહ્લાત અપારજી... ધન્ય રે. ૩.

આત્મ પરિણતિ અભેદ કરી, ઉગ્ર પુરુષાર્થે આજ રે,
નિશદિન વધતી અનુભવ દશા, અલ્પ સમયે તુમ વીતરાગજી... ધન્ય રે. ૪.

ધન્ય નગર ધન્ય વેળાઘડી, ધન્ય ધન્ય તુજ અવતારજી,
મહિમા શી કરું તાહરી, લળી લળી લાગુ હું પાયજી... ધન્ય. રે. ૫.
મહિમા શી કરું તાહરી, સત્સેવક લાગે પાયજી............

(૧૮૨)

✳ "શ્રી શાંતિનાથજી જિન સ્તવન" ✳

શાંતિ જિનેશ્વર સાચો સાહિબ, શાંતિકરણ અનુકૂલમેં હો જિનજી
તું મેરા મનમેં તું મેરા દિલમેં....
ધ્યાન ધરું પલ પલમેં સાહેબજી, તું મેરા મનમેં તું મેરા દિલમેં
ભવમાં ભમતાં મેં દરિશન પાયો,
આશા પૂરો એક પલમેં હો જિનજી..... તું મેરા મનમેં....ધ્યાન.
નિરમલ જ્યોત વદન પર સોહે
નિકસ્યો જ્યું ચંદ વાદળ મેં હો જિનજી... તું મેરા મનમેં....ધ્યાન.
મેરો મન તુમ સાથે લીનો
મીન વસે જ્યું જળમેં સાહેબજી..... તું મેરા મનમેં....ધ્યાન.
જિનરંગ કહે પ્રભુ શાંતિ જિનેશ્વર
દીઠોજી દેવ સકલમેં હો જિનજી..... તું મેરા મનમેં....ધ્યાન.

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

(૧૮૩)

✳ "આત્મકીર્તન" ✳

(રાગ-પીલુ મિશ્ર, તાલ-કેરવા)

હું સ્વતંત્ર નિશ્ચલ નિષ્કામ, જ્ઞાના દ્રષ્ટા આતમરામ. ટેક.
મૈં વહ હૂઁ જો હૈ ભગવાન, જો મૈં હૂઁ વહ હૈ ભગવાન;
અંતર યહી ઉપરી જાન, વે વિરાગ યહ રાગ વિતાન.... ૧.
મમ સ્વરૂપ હૈ સિદ્ધ સમાન, અમિત શક્તિ સુખ જ્ઞાન નિધાન;
કિન્તુ આશવશ ખોયા જ્ઞાન, બના ભિખારી નિપટ અજાન..... ૨.
સુખદુઃખ દાતા કોઈ ન આન, મોહ રાગ રુષ દુઃખકી ખાન;
નિજ કો નિજ પરકો પર જાન, ફિર દુઃખકા નહીં લેશ નિદાન..... ૩.
જિન શિવ ઈશ્વર બ્રહ્મા રામ, વિષ્ણુ બુદ્ધ હરિ જિસકે નામ;
રાગ ત્યાગી પહુંચું નિજધામ, આકુલતાકા ફરી ક્યાં કામ..... ૪.
હોતા જગત સ્વયં પરિણામ, મૈં જગકા કર્તા ક્યાં કામ;
દૂર હટો પરકૃત પરિણામ, સહજાનંદ રહું અભિરામ.... ૫.

(૧૮૪)

✳ "ગુરુદેવ સ્તવન" ✳

(રાગ-પ્યારો સુપાર્શ્વકો નામ)

વંદન હો ગુરુરાજ, તુજને વંદન હો ગુરુરાજ.
અગણિત તારા ગુણો સાંભળી
નિશદિન કરું પ્રણામ..... તુજને.
તુજ અંતરની જ્યોત જગી છે,
ઝળકી છે મુમુક્ષુ મોઝાર..... તુજને.
સ્વરૂપ હિંડોળે ગુરુજી ઝૂલો
નિશદિન સ્વરૂપે લીન...... તુજને.
કુંદકુંદ દેવની ગાદીએ બેસી
સ્થાપ્યું વીર શાસન..... તુજને.
પંચમ કાળે શાંત જ મળિયા
સર્યાં છે મારાં કાજ..... તુજને.
ગુરુજી મારા સેવ્ય તમે છો,
સેવક હું મારો સ્વામ..... તુજને.
તું હી તું હી ની રટના લાગી
દર્શન દ્યોને દયાળ..... તુજને.

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

(૧૮૫)

✳ "કૃપાદશાનું સ્તવન" ✳

કૃપા મારા નાથની થાતી, દશા એની બદલી જાતી,
ઊંચ કે નીચનો ભેદ નહીં એને હોય ન રાજા કે રંક;
મ્હેર થાતાં એને સદ્‌ગુરુ કેરી, ફરે લખેલા લેખ,
ભલે હોય જાતી વિજાતિ..... દશા એની...... કૃપા.
સત્સંગ કરવામાં સ્નેહ વધે, વળી ઓળખે સાર અસાર,
પોતાના દોષને પોતે પીંછાણી, હાંકી કાઢે ઘરબાર;
વસ્તુ એને સહેજે સમજાતી... દશા એની બદલી જાતી.... કૃપા.
અંતર આતુર મળવા પ્રભુને, વહે આસુંડાની ધાર,
વિષ જેવા એને સુખ જ લાગે, એને લાગે કડવો સંસાર,
રહે એ તો જગથી ઉદાસી, દશા એની બદલી જાતી.... કૃપા.
આત્મ અનુભવી સંતને દેખીને, હૈયું શીતળ થાય,
ગુણ ગવાતા જયાં હોય પ્રભુના દોડી દોડી ત્યાં જાય,
પ્રીતિ ઉરમાં ન સમાતી, દશા એની બદલી જાતી.... કૃપા.
પ્રભુના પ્રેમમાં હસે રડે વળી, નાચે કૂદે ને ગાય,
દેવો પણ એનાં દર્શન કરવા, ત્યાં તો દોડી દોડી જાય,
વૃત્તિ એની ઊંચી જણાતી, દશા એની બદલી જાતી.... કૃપા.

(૧૮૬)

✳ "આત્મસ્વરૂપ ધૂન" ✳

હું છું ચેતન જ્ઞાન સ્વરૂપ, નિર્મળ કેવળ જ્ઞાન સ્વરૂપ
જ્ઞાયક છું હું શુદ્ધ સ્વરૂપ, જ્ઞાયક જ્ઞાયક જ્ઞાયક રૂપ.
દેહાદિથી ભિન્ન સ્વરૂપ, રાગાદિથી ભિન્ન સ્વરૂપ.
જડ પુદ્‌ગલથી ભિન્ન સ્વરૂપ, સૌ જીવોથી ભિન્ન સ્વરૂપ.
સૌ વસ્તુથી ભિન્ન સ્વરૂપ, અખંડ કેવળ જ્ઞાયક રૂપ.
શુદ્ધ નિરંજન જ્ઞાન સ્વરૂપ, નિરાકાર હું જ્ઞાન સ્વરૂપ.
અવિનાશી હું જ્ઞાન સ્વરૂપ, અજરામર હું જ્ઞાન સ્વરૂપ.
સહજાનંદ હું જ્ઞાન સ્વરૂપ, પરમાનંદ હું જ્ઞાન સ્વરૂપ.
સચ્ચિદાનંદ હું જ્ઞાન સ્વરૂપ, અખંડાનંદ હું જ્ઞાન સ્વરૂપ.
'શુદ્ધચિદ્‌રૂપોઽહમ્'

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

(૧૮૭)

✳ "જ્ઞાયકદેવ સ્તવન" ✳

હાલો હાલો જ્ઞાયકના ગામમાં રે,
જ્ઞાયકના ગામમાં ને શુદ્ધ સ્વભાવમાં રે....... હાલો........

જ્ઞાયક મારો ચૈતન્ય ચાંદલો
અજર અમર અવિનાશી રે...... હાલો......

જ્ઞાયક મારો જ્ઞાનનો દરિયો
સુખ શાંતિથી ભરિયો રે....... હાલો......

જ્ઞાયક દેવમાં આનંદ અપાર છે
સહુ હાલો જ્ઞાયકના ધામમાં રે...... હાલો......

ગુરુજી મારા જ્ઞાનથી ભરીયા
તે તો જ્ઞાયકને પમાડે રે....... હાલો......

સુખ સાગરમાં ને વિજય વિલાસમાં
જ્ઞાયક ગામમાં રહીએ રે......... હાલો......

* * *

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

ॐ જય ગુરુદેવ હરે...... પ્રભુ જય ગુરુદેવ હરે,
શરણાગત હમ તેરે..... (૨)..
જીવન શુદ્ધ કરે....., ॐ જય ગુરુદેવ હરે..

મનમેં ભક્તિ તુમ્હારી, સેવા હો તનસે,
ગુરુ સેવા, હો તનસે...
બુદ્ધિ વિવેકવંતી હો... (૨)..
પુણ્ય કરે ધનસે...., ॐ જય ગુરુદેવ હરે..

માત પિતા ગુરુ સેવા, સાદર નિત્ય કરે,
ગુરુ સાદર, નિત્ય કરે...
સદ્ગુણ સંપત્તિ સંચય... (૨)..
નિશદિન અધિક કરે....., ॐ જય ગુરુદેવ હરે..

કામ, ક્રોધ મદ મત્સર, લોભ મોહ સારે,
ગુરુ લોભ, મોહ સારે....
નષ્ટ કરે જીવનમેં.... (૨)
સાત્ત્વિક ભાવ ભરે....., ॐ જય ગુરુદેવ હરે..

કોઈ નહીં હૈ પરાયા, હમ સબ હૈ તેરે,
ગુરુ હમ સબ હૈ તેરે.....
બંધુ ભાવ વિકસિત કર... (૨)
સબકા ભલા કરે....., ॐ જય ગુરુદેવ હરે..

સદ્ગુરુદેવ કી આરતી, ભક્તિ સહિત ગાવે,
ગુરુ ભક્તિ સહિત ગાવે....
આત્મ સંપત્તિ પાકર.... (૨)..
પ્રભુમય હો જાવે....., ॐ જય ગુરુદેવ હરે..

* * *

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

મૈત્રી ભાવનું પવિત્ર ઝરણું, મુજ હૈયામાં વહ્યા કરે,
શુભ થાઓ આ સકલ વિશ્વનું એવી ભાવના નિત્ય રહે;

ગુણથી ભરેલાં ગુણીજન દેખી, હૈયું મારું નૃત્ય કરે,
એ સંતોના ચરણકમલમાં, મુજ જીવનનું અર્ધ્ય રહે... મૈત્રી૰ ૧

દીન, ક્રૂર ને ધર્મ વિહોણાં, દેખી દિલમાં દર્દ રહે,
કરુણા ભીની આંખોમાંથી, અશ્રુનો શુભ સ્રોત વહે... મૈત્રી૰ ૨

માર્ગ ભૂલેલા જીવન પથિકને, માર્ગ ચીંધવા ઊભો રહું
કરે ઉપેક્ષા એ મારગની, તોયે સમતા ચિત્ત ધરું... મૈત્રી૰ ૩

ચંદ્ર-પ્રભુની ધર્મ ભાવના, હૈયે સૌ માનવ લાવે,
વેર ઝેરનાં પાપ તજીને, મંગલ ગીતો એ ગાવે... મૈત્રી૰ ૪

* * *

✷ અધ્યાત્મ ગાથાઓ ✷

ઘનઘાતિ કર્મ વિહીનને ચોત્રીસ અતિશય યુક્ત છે,
કૈવલ્યજ્ઞાનાદિક પરમગુણ યુક્ત શ્રી અર્હંત છે. નિયમસાર-૭૧.

છે અષ્ટકર્મ વિનષ્ટ, અષ્ટ મહાગુણે સંયુક્ત છે,
શાશ્વત, પરમને લોક-અગ્રવિરાજમાન શ્રી સિદ્ધ છે. નિયમસાર-૭૨.

પરિપૂર્ણ પંચાચારમાં, વળી ધીર, ગુણગંભીર છે,
પંચેન્દ્રિયગજના દર્પદલને દક્ષ શ્રી આચાર્ય છે. નિયમસાર-૭૩.

રત્નત્રયે સંયુકતને નિઃકાક્ષભાવથી યુકત છે,
જિનવરકથિત અર્થોપદેશે શૂર શ્રી ઉવઝ્ઝાય છે. નિયમસાર-૭૪.

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

નિર્ગ્રંથ છે, નિર્મોહ છે, વ્યાપારથી પ્રવિમુકત છે,
ચઉવિધ આરાધન વિષે નિત્યાનુરક્ત શ્રી સાધુ છે. નિયમસાર-૭૫.

હું બાળ-વૃદ્ધ-યુવાન નહિ ને, તેમનું કારણ નહિ,
કર્તા ન કારયિતા ન અનુમંતા હું કર્તાનો નહિ. નિયમસાર-૭૯.

સૌ ભૂતમાં સમતા મને, કો સાથ વેર મને નહિ,
આશા ખરેખર છોડીને, પ્રાપ્તિ કરું છું સમાધિની. નિયમસાર-૧૦૪.

મારો સુશાશ્વત એક દર્શન, જ્ઞાન લક્ષણ જીવ છે,
બાકી બધા સંયોગ લક્ષણ ભાવ મુજથી બાહ્ય છે. નિયમસાર-૧૦૨.

ચારિત્ર્ય છે તે ધર્મ છે, જે ધર્મ છે તે સામ્ય છે,
ને સામ્ય જીવનો મોહ ક્ષોભ વિહીન નિજ પરિણામ છે. પ્રવચનસાર-૭.

અત્યન્ત આત્મોત્પન્ન વિષયાતીત અનુપ અનંતને,
વિચ્છેદ હિન છે સુખ અહો ! શુદ્ધોપયોગ પ્રસિદ્ધને. પ્રવચનસાર-૧૩.

જે જાણતો અર્હંતને ગુણ, દ્રવ્યને પર્યયપણે,
તે જીવ જાણે આત્માને, તસુ મોહ પામે લય ખરે. પ્રવચનસાર-૮૦.

અર્હંત સૌ કર્મો તણો કરી નાશ એ જ વિધિ વડે,
ઉપદેશ પણ એમ જ કરી, નિવૃત્ત થયા નમું તેમને. પ્રવચનસાર-૮૨.

શ્રમણો, જિનો, તિર્થંકરો આ રીત સેવી માર્ગને,
સિદ્ધિ વર્યા; નમું તેમને, નિર્વાણના તે માર્ગને. પ્રવચનસાર-૧૯૯.

એ રીત તેથી આત્માને જ્ઞાયક સ્વભાવી જાણીને,
નિર્મમ પણે રહી સ્થિત આ પરિવર્જું છું હું મમત્વને. પ્રવચનસાર-૨૦૦.

નથી અપ્રમત્ત કે પ્રમત્ત નથી જે એક જ્ઞાયકભાવ છે,
એ રીત 'શુદ્ધ' કથાયને જે જ્ઞાત તે તો તેજ છે. સમયસાર-૬.

વ્યવહારનય અભૂતાર્થ દર્શિત, શુદ્ધનય ભૂતાર્થ છે,
ભૂતાર્થ ને આશ્રિત જીવ સુદૃષ્ટિ નિશ્ચય હોય છે. સમયસાર-૧૧.

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

છે કર્મ જીવમાં બદ્ધ વા અણબદ્ધ એ નયપક્ષ છે,
પણ પક્ષથી અતિક્રાન્ત ભાખ્યો તે સમયનો સાર છે. સમયસાર-૧૪૨.

જે શુદ્ધ જાણે આત્માને, તે શુદ્ધ આત્મા જ મેળવે,
અણશુદ્ધ જાણે આત્મને અણશુદ્ધ આત્મ જ તે લહે. સમયસાર-૧૮૬.

આમાં સદા પ્રીતિવંત બન, આમાં સદા સંતુષ્ટને,
આનાથી બન તું તૃપ્ત, તુજને સુખ અહો ઉત્તમ થશે. સમયસાર-૨૦૬.

જીવ-બંધ બન્ને નિયત નિજ નિજ લક્ષણે છેદાય છે,
પ્રજ્ઞા છીણી થકી છેદતાં બન્ને જુદા પડી જાય છે. સમયસાર-૨૯૪.

એ જીવ કેમ ગ્રહાય ? જીવ ગ્રહાય છે પ્રજ્ઞા વડે,
પ્રજ્ઞાથી જેમ જુદો કર્યો ત્યમ ગ્રહણ પણ પ્રજ્ઞા વડે. સમયસાર-૨૯૬.

પ્રજ્ઞાથી ગ્રહવો નિશ્ચયે જે દેખનારો તે જ હું,
બાકી બધા જે ભાવ તે સૌ મુજ થકી પર-જાણવું સમયસાર-૨૯૮.

પ્રજ્ઞાથી ગ્રહવો - નિશ્ચયે, જે જાણનારો તે જ હું,
બાકી બધા જે ભાવ તે સૌ મુજ થકી પર-જાણવું. સમયસાર-૨૯૯.

જ્યમ નેત્ર, તેમ જ જ્ઞાન નથી કારક, નથી વેદક અરે !
જાણે જ કર્મોદય નિરજરા, બંધ તેમજ મોક્ષને. સમયસાર-૩૨૦.

જ્યમ શિલ્પી કર્મ કરે પરંતુ તે નહીં તન્મય બને,
ત્યમ જીવ પણ કર્મો કરે પણ તે નહીં તન્મય બને. સમયસાર-૩૪૯.

જ્યમ સેટિકા નથી પર તણી, છે સેટિકા બસ સેટિકા
જ્ઞાયક નથી ત્યમ પર તણો, જ્ઞાયક ખરે જ્ઞાયક તથા. સમયસાર-૩૫૬.

તું સ્થાપ નિજને મોક્ષપંથે, ધ્યા, અનુભવ તેહને;
તેમાં જ નિત્ય વિહાર કર, નહિ વિહર પર દ્રવ્યો વિષે. સમયસાર-૪૧૨.

તેથી ન કરવો રાગ જરીયે, ક્યાંય પણ મોક્ષેચ્છુએ,
વીતરાગ થઈને એ રીતે, ભવ્ય ભવસાગર તરે. પંચાસ્તિકાય-૧૭૨.

* * *

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

✳ આરતી - સદ્‌ગુરુદેવ ✳

જય સદ્‌ગુરુ સ્વામી ! ૐ જય સદ્‌ગુરુ સ્વામી !
અધમોદ્ધારણ પ્રભુજી ! (૨) નમીએ શિશ નામી. (ટેક)

અલખ નિરંજન આપ છો તમે અવિનાશી.. ગુરુ !
શુદ્ધ સ્વયંપ્રકાશી (૨) સહુના સુખરાશિ..... ૐ જય૦

સચ્ચિદાનંદ સ્વરૂપ શબ્દાતીત સ્વામી.. ગુરુ !
શબ્દસુધારસસિંધુ ! (૨) અવિચલ પદધામી.... ૐ જય૦

રામ રૂપે રમી રહ્યા છો સર્વ મહીં વ્યાપી... ગુરુ !
અનુપમ રૂપ તમારું (૨) કોણ શકે પામી ?..... ૐ જય૦

ભવસાગરમાં ડૂબતા જીવ તારી લીધા... ગુરુ !
'તત્ત્વમસિ' સમજાવી (૨) આપ સ્વરૂપ કીધા... ૐ જય૦

શંકર શુદ્ધ સ્વરૂપ એ કરુણા તારી... ગુરુ !
સકળ જગતમાં સેવા (૨) એક જ સુખકારી... ૐ જય૦

* * *

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

(૧૯૧)

✳ સ્તુતિ ✳

અર્હંતો ભગવંત ઇન્દ્રમહિતાઃ સિદ્ધાશ્ચ સિદ્ધિસ્થિતાઃ
આચાર્યા જિનશાસનોન્નતિકરાઃ પૂજ્યા ઉપાધ્યાયકાઃ
શ્રીસિદ્ધાન્તસુપાઠકા મુનિવરાઃ રત્નત્રયારાધકાઃ
પંચૈ તે પરમેષ્ઠિનઃ પ્રતિદિનં કુર્વંતુ વો મંગલમ્. ..૧

મહાદેવ્યા કુક્ષિરત્નં, શબ્દજીતવરાત્મજમ્;
રાજચંદ્રમહં વંદે, તત્ત્વલોચનદાયકમ્. ..૨

અજ્ઞાનતિમિરાન્ધાનાં જ્ઞાનાંજનશલાકયા;
ચક્ષુરુન્મિલિતં યેન તસ્મૈ શ્રી ગુરવે નમઃ ..૩

✳ ✳ ✳

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

✵ શ્રી માણિભદ્ર દેવની સ્તુતિ ✵

ધારેલું કામ સહુ સિદ્ધ કરવા,
છો દેવ સાચા તમે,
ને વિઘ્નો સઘળાં વિનાશ કરવા,
છો શક્તિશાળી તમે,
સેવે જે ચરણો ખરા હૃદયથી,
તેને ઉપાધિ નથી,
એવા શ્રી માણિભદ્ર દેવ તમને,
વંદુ ઘણા ભાવથી,
દેવા સુખ સમસ્ત જગને,
જે છે સદા જાગતાં,
સેવાના કરનારના પલકમાં,
કષ્ટો બધાં કાપતાં,
સિદ્ધિ સર્વ મળે અને ભય ટળે,
આપે સદા સન્મતિ,
એવા શ્રી માણિભદ્ર દેવ નમતાં,
આનંદ થાયે અતિ.

✵ ✵ ✵

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

✷ પદ્માવતી માતાજીની સ્તુતિ ✷

પદ્માવતી ભગવતી, મૂર્તિ નિહાળી,
આનંદ મંગલ ભયો, સવિ દુઃખ ટાળી;
અદ્ભુત જ્યોતિ ઝલકે નયને તુમારી,
વંદુ સદા સુખકારી, જયકાર કારી. ॥૧॥
ભદ્રાસના ચઉકરા, ફણી ધારનારી,
સર્વોપરી સ્થિતિ કરી, સુપ્રભાવશાળી;
ધરણેન્દ્ર અગ્રમહિષી જગ શોભનારી,
શ્રી પાર્શ્વભક્ત જનના અઘ કાપનારી. ॥૨॥

✷ ✷ ✷

✷ શ્રી પદ્માવતીદેવીનો ટૂંકો જાપ ✷

॥ઑઁ હ્રીઁ ઐઁ ક્લીઁ શ્રી પદ્માવતીદેવ્યૈ નમઃ ॥

✷ ✷ ✷

✷ શ્રી મહાલક્ષ્મીદેવીનો જાપ ✷

॥ઑઁ શ્રીઁ હ્રીઁ ક્લીઁ શ્રી મહાલક્ષ્મ્યૈ નમઃ ॥

✷ ✷ ✷

✷ શ્રી ઘંટાકર્ણ મહાવીર મંત્ર ✷

ૐ હ્રીઁ શ્રીઁ ક્લીઁ મહાવીર, ઘંટાકર્ણ મહાબલ ।
સર્વોપદ્રવતી રક્ષ દુષ્ટાન્ શત્રુન્ નિવારય ॥૧॥

શાંતિ તુષ્ટિં ચ પુષ્ટિં ચ, ધન વૃદ્ધિ જયંકુરુ ।
દર્શનં દેહિ પ્રત્યક્ષ, સંરક્ષ સર્વે સંકટાત્ ॥૨॥

રણે વને સમુદ્રે ચ રક્ષ સંરક્ષ મે દ્રુતમ્ ।
અગ્નિ ચોરાદિતો રક્ષ, ત્વન્નામમન્ત્ર જાપતઃ ॥૩॥

ત્વન્નામમન્ત્ર માત્રેણ, સ્વેષ્ટ સિદ્ધિઃ પ્રજાયતામ્ ।
ક્રૌઁ ક્લીઁ હ્રીઁ મહાવીર ઘંટાકર્ણ નમોસ્તુતે ઠઃ ઠઃ ઠઃ સ્વાહા

✷ ✷ ✷

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

✱ આરતી ✱

જય જય આરતી આદિ જિણંદા;
નાભિરાયા મરૂદેવીકો નંદા... જય. ૧

પહેલી આરતી પૂજા કીજે;
નરભવ પામીને લહાવો લીજે... જય. ૨

દૂસરી આરતી દીન દયાળા;
ધુળેવા મંડપમાં જગ અજવાળા... જય. ૩

તીસરી આરતી ત્રિભુવન દેવા;
સુર નર ઇંદ્ર કરે તોરી સેવા... જય. ૪

ચોથી આરતી ચઉગતિ ચૂરે;
મન વાંછિત ફળ શિવસુખ પૂરે... જય. ૫

પંચમી આરતી પુણ્ય ઉપાયા;
મૂલચંદે ઋષભ ગુણ ગાયા... જય. ૬

✱ ✱ ✱

✱ મંગલ દીવો ✱

દીવો રે દીવો પ્રભુ મંગલિક દીવો;
આરતી ઉતારીને બહુ ચિરંજીવો... દીવો. ૧

સોહામણું ઘેર પર્વ દિવાળી;
અંબર ખેલે અમરા બાળી... દીવો. ૨

દીપાળ ભણે એણે કુળ અજુવાળી;
ભાવે ભગતે વિઘન નિવારી... દીવો. ૩

દીપાળ ભણે એણે એ કળિકાળે;
આરતી ઉતારી રાજા કુમારપાળે... દીવો. ૪

અમ ઘેર મંગલિક તુમ ઘર મંગલિક;
મંગલિક ચતુર્વિધ સંઘને હોજો... દીવો. ૫

✱ ✱ ✱

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

✳ સ્તુતિ ✳

શ્રી ઋષભદેવ ભગવાન

આદિમં પૃથિવીનાથ,-માદિમં નિષ્પરિગ્રહમ્
આદિમં તીર્થનાથં ચ, ઋષભસ્વામિનં સ્તુમઃ

* * *

શ્રી શાંતિનાથ ભગવાન

સુધાસોદરવાગ્જ્યોત્સ્ના નિર્મલીકૃતદિઙ્મુખઃ
મૃગલક્ષ્માઃ તમઃશાન્ત્યૈ, શાન્તિાથજિનોઽસ્તુ વઃ

* * *

શ્રી નેમિનાથ ભગવાન

યદુવંશસમુદ્રેન્દુઃ, કર્મકક્ષહુતાશનઃ
અરિષ્ટનેમિર્ભગવાન્, ભૂયાદ્વોઽરિષ્ટનાશનઃ

* * *

શ્રી પાર્શ્વનાથ ભગવાન

કમઠે ધરણેન્દ્રે ચ, સ્વોચિતં કર્મ કુર્વતિ
પ્રભુસ્તુલ્યમનોવૃત્તિઃ, પાર્શ્વનાથઃ શ્રિયેઽસ્તુ વઃ

* * *

શ્રી મહાવીર ભગવાન

વીરઃ સર્વસુરાસુરેન્દ્રમહિતો વીરં બુધાઃ સંશ્રિતાઃ
વીરેણાભિહતઃ સ્વકર્મનિચયો, વીરાય નિત્યં નમઃ
વીરાત્તીર્થમિદં પ્રવૃત્તમતુલં, વીરસ્ય ઘોરં તપો
વીરે શ્રીધૃતિકીર્તિકાન્તિનિચયઃ, શ્રી વીર ! ભદ્રં દિશ

* * *

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

✻ દૂધનો પ્રક્ષાલ કરતી વખતે બોલવાના દુહા ✻

મેરુશિખર નવરાવે હો, સુરપતિ મેરુશિખર નવરાવે,
જન્મકાળ જિનવરજીકો જાણી પંચરૂપ કરી આવે;
સુરપતિ મેરુશિખર નવરાવે. ૧

રત્ન પ્રમુખ અડ જાતિના કળશા, ઔષધિ ચૂરણ મિલાવે,
ખીર સમુદ્ર તીર્થોદિક આણી, સ્નાત્ર કરી ગુણ ગાવે;
સુરપતિ મેરુશિખર નવરાવે. ૨

એણી પેરે જિન પ્રતિમાકો નવલ કરી બોધિબીજમાનુ વાવે,
અનુક્રમે ગુણ રત્નાકર ફરસી, જિન ઉત્તમ પદ પાવે;
સુરપતિ મેરુશિખર નવરાવે. ૩

✻ ✻ ✻

✻ પાણીનો પ્રક્ષાલ કરતી વખતે બોલવાના દુહા ✻

જલપૂજા જુગત કરો, મેલ અનાદિ વિનાશ;
જલપૂજા ફળ મુજ હોજો, માગો એમ પ્રભુ પાસે. ૧

જ્ઞાન કળશ ભરી આતમા, સમતા રસ ભરપૂર;
શ્રી જિનને નવરાવતાં, કર્મ થાયે ચકચૂર. ૨

✻ ✻ ✻

✻ ચંદન કેસર (બ્રાસ)ની પૂજા કરતાં બોલવાનો દુહો ✻

શીતળ ગુણ જેહમાં રહ્યો, શીતળ પ્રભુ મુખ રંગ;
આત્મ શીતળ કરવા ભણી, પૂજો અરિહા અંગ !

✻ ✻ ✻

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

✳ પ્રભુજીના નવાંગી પૂજાના દુહા ✳

૧... અંગૂઠે- જલભરી સંપુટ પત્રમાં, યુગલિક નર પૂજંત;
ઋષભ ચરણ અંગૂઠડે, દાયક ભવજલ અંત.

૨... ઢીંચણે - જાનુબળે કાઉસગ્ગ રહ્યા, વિચર્યા દેશ-વિદેશ;
ખડા ખડા કેવળ લહ્યું, પૂજો જાનું નરેશ.

૩... કાંડે - લોકાંતિક વચને કરી, વરસ્યાં વરસી દાન;
કર કાંડે પ્રભુ પૂજાના, પૂજો ભવિ બહુમાન.

૪... ખભે - માન ગયું દોય અંશથી, દેખી વીર્ય અનંત;
ભુજા બળે ભવજલ તર્યા, પૂજો ખંધ મહંત.

૫... શિખાએ - સિદ્ધશિલા ગુણ ઊજળી, લોકાંતે ભગવંત;
વસિયા તેણે કારણ ભવિ, શિરશિખા પૂજંત.

૬... કપાળે - તીર્થંકર પદ પુણ્યથી, ત્રિભુવન જન સેવંત;
ત્રિભુવન તિલક સમા પ્રભુ, ભાલ તિલક જયવંત.

૭... કંઠે - સોળ પ્રહર પ્રભુ દેશના, કંઠે વિવર વર્તુલ;
મધુરધ્વનિ સુરનર સુણે, તેણે ગળે તિલક અમૂલ.

૮... હૃદયે - હૃદય કમલ ઉપશમ બળે, બાળ્યા રાગ ને દ્વેષ;
હિમ દહે વનખંડને, હૃદય તિલક સંતોષ.

૯... નાભિ - રત્નત્રયી ગુણ ઊજળી, સકલ સુગુણ વિશ્રામ;
નાભિ કમળની પૂજાના, કરતા અવિચલ ધામ.

ઉપસંહાર : ઉપદેશક નવતત્ત્વનાં, તેણે નવ અંગ જિણંદ;
પૂજો બહુવિધ રાગશું, કહે શુભવીર મુણીંદ.

* * *

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

✳ પુષ્પ પૂજા કરતી વખતે બોલવાના દુહા ✳

સુરભિ અખંડ કુસુમગ્રહિ, પૂજો ગત સંતાપ;
સુમ જંતુ ભવ્ય જ પરે, કરીયે સમકિત છાપ !

પ્રભુ કંઠે કવી ફૂલની માળા, થુલ થકી વ્રત ઉચ્ચરીએ;
ચિત ચોખે ચોરી નવ કરીએ, સ્વામી અદત્ત કદાપિ ન લીજે
ભેદ અઢાર પરિહરિયે.... ચિત

* * *

✳ ધૂપની પૂજાનો દુહો ✳

ધ્યાનઘટા પ્રગટાવીયે, વામનયન જિન ધૂપ;
મિચ્છત્ત દુર્ગંધ દૂરે ટળે, પ્રગટે આત્મ-સ્વરૂપ !

અમે ધૂપની પૂજા કરીએ રે, ઓ મન માન્યા મોહનજી.
અમે ધૂપઘટા અનુસરીએ રે, ઓ મન્ન માન્યા મોહનજી.
પ્રભુ ! નહીં કોઈ તમારી તોલે રે, ઓ મન માન્યા મોહનજી.
પ્રભુ ! અંતે છે શરણ તમારું રે, ઓ મન માન્યા મોહનજી.

* * *

✳ દીપક પૂજા કરતાં બોલવાનો દુહો ✳

દ્રવ્ય દીપક સુવિવેકથી, કરતાં દુઃખ હોય ફોક;
ભાવ પ્રદીપ પ્રગટ હુએ, ભાસિત લોકાલોક !

* * *

✳ (થાળીમાં ચોખા લઈને બોલવાનો દુહો) ✳

શુદ્ધ અખંડ અક્ષત ગ્રહિ, નંદાવર્ત વિશાલ;
પૂરી પ્રભુ સન્મુખ રહો, ટાળી સકલ જંજાળ !

* * *

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

✻ ચામર પૂજાનો દુહો ✻

બે બાજુ ચામર ઢાળે એક આગલ વજ્ર ઉલાળે,
જઈ મેરુ ધરી ઉત્સંગે, ઈન્દ્ર ચોસઠ મળ્યા રંગે;
પ્રભુ પાર્શ્વનું મુખડું જોવા, ભવોભવના પાતિક ખોવા.

* * *

✻ દર્પણ પૂજા કરતી વખતે બોલવાનો દુહો ✻

પ્રભુ દર્શન કરવા ભણી, દર્પણ પૂજા વિશાલ;
આત્મ દર્પણથી જુએ, દર્શન હોય તત્કાલ.

* * *

✻ પંખા પૂજા કરતી વખતે બોલવાનો દુહો ✻

અગ્નિ કોણે એક યૌવના રે, રયણમય પંખો હાથ,
ચલત શિબિકા ગાવતી રે, સર્વ સહેલી સાથ;
નમો નિત્ય નાથજી રે.

* * *

✻ ત્રણ ઢગલી અને સિદ્ધશિલા કરતી વખતે બોલવાનો દુહો ✻

દર્શન-જ્ઞાન-ચારિત્રના, આરાધનથી સાર,
સિદ્ધ શિલાની ઉપરે, હો મુજ વાસ શ્રીકાર.

* * *

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

✳ સાથિયો કરતી વખતે બોલવાના દુહા ✳

卐

અક્ષત પૂજા કરતા થકા, સફલ કરું અવતાર,
ફળ માગું પ્રભુ આગળે, તાર તાર મુજ તાર; ૧

સાંસારિક ફલ માંગીને, રખડ્યો બહુ સંસાર,
અષ્ટ કર્મ નિવારવા, માગું મોક્ષફળ સાર; ૨

ચિહુંગતિ ભ્રમણ સંસારમાં, જન્મમરણ જંજાળ,
પંચમગતિ વિણ જીવને, સુખ નહિ ત્રિહું કાળ. ૩

* * *

✳ નૈવેદ્ય પૂજા કરતી વખતે બોલવાના દુહા ✳

અણાહારી પદ મેં કર્યા, વિગ્ગહ ગઈય અનંત;
દૂર કરી તે દીજીએ, અણાહારી શિવ સંત !

ન કરી નૈવેદ્ય પૂજના, ન ધરી ગુરુની શીખ;
લેશે પરભવે અશાતા, ઘર ઘર માંગશે ભીખ !

* * *

✳ ફળ પૂજા કરતી વખતે બોલવાના દુહા ✳

ઈન્દ્રાદિક પૂજા ભણી, ફલ લાવે ધરી રાગ;
પુરુષોત્તમ પૂજા કરી, માંગે શિવફળ ત્યાગ !

* * *

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

✳ ચૈત્યવંદન વિધિ ✳

શ્રી પ્રણિપાત અર્થાત્ ખમાસમણ

ઇચ્છામિ ખમાસમણો વંદિઉં જાવણિજ્જાએ નિસીહિઆએ મત્થએણ વંદામિ ॥

(આ પ્રમાણે બોલી ત્રણ ખમાસમણા દઈ, બેસી ઢીંચણ ઊભો રાખી જમણો ઢીંચણ નીચે રાખી બેસવું અને નીચે પ્રમાણે કહેવું - ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્, ! ચૈત્યવંદન કરું ? ઇચ્છં.)

(૧)

સકલકુશલવલ્લી પુષ્કરાવર્તમેઘો,
દુરિતતિમિરભાનુઃ કલ્પવૃક્ષોપમાનઃ
ભવજલનિધિપોતઃ સર્વસંપત્તિહેતુઃ
સ ભવતુ સતતં વઃ શ્રેયસે શાંતિનાથઃ
શ્રેયસે પાર્શ્વનાથઃ

(૨)

તુજ મૂર્તિને નીરખવા, મુજ નયનાં તરસે,
તુજ ગુણગણને બોલવા, રસના મુજ હરસે.
કાયા અતિ આનંદ મુજ, તુજ યુગપદ ફરસે,
તો સેવક તાર્યા વિના, કહો પ્રભુ કેમ સરસે.
એમ જાણીને સાહિબા એ, નેક નજર મોહે જોય,
જ્ઞાનવિમલ પ્રભુ નજરથી, તેહશું જે નવિ હોય.

✳ જંકિંચિ ✳

જં કિંચિ નામ તિત્થં, સગ્ગે પાયાલિ માણુસે લોએ;
જાઈ જિણબિંબાઈ, તાઈ સવ્વાઈ વંદામિ. ૧

* * *

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

✳ નમુત્થુણં વા શક્રસ્તવ ✳

નમુત્થુણં અરિહંતાણં, ભગવંતાણં; (૧) આઈગરાણં, તિત્થરાયણં, સયંસંબુધ્ધાણં; (૨) પુરિસુત્તમાણં, પુરિસસીહાણં, પુરિસવરપુંડરિયાણં પુરિસવરગંધહત્થીણં; (૩) લોગુત્તમાણં, લોગહિઆણં, લોગપઈવાણં, લોગપજ્જો-અગરાણં, (૪) અભયદયાણં, ચક્ખુદયાણં, મગ્ગદયાણં, સરણદયાણં, જીવદયાણં, બોહિદયાણં, (૫) ધમ્મદયાણં, ધમ્મદેસયાણં, ધમ્મનાયગાણં, ધમ્મસારહીણં, ધમ્મવરચાઉરંત ચક્કવટ્ટીણં, દીવો તાણં સરણ ગઈ પઈટ્ઠા, (૬) અપ્પડિહયવરનાણંદસણધરાણં વિયેટ્ટછઉમાણં; (૭) જિણાણં જાવયાણં; તિન્નાણંતારયાણં, બુધ્ધાણં બોહ્યાણં, મુત્તાણં, મોહગાણં; (૮) સવ્વન્નૂણં સવ્વદરિસીણં, સિવમયલમરુયમણંત મક્ખય મવ્વાબાહ મપુણરાવિત્તિ સિધ્ધિગઈનામધેયંઠાણં સંપત્તાણં, નમો જિણાણં, જિઅભયાણં; (૯) જે અ અઈઆ સિધ્ધા, જે અ ભવિસ્સંન્તિ અણાગએ કાલે; સંપઈ અ વટ્ટમાણા, સવ્વે તિવિહેણ વંદામિ.

* * *

✳ જાવંતિ ચેઈઆઈ ✳

જાવંતિ ચેઈઆઈ, ઉડ્ઢે અ અહે અ તિરિઅલોએ અ;
સવ્વાઈ તાઈ વંદે, ઈહ સંતો તત્થ સંતાઈ. ૧

* * *

ઇચ્છામિ ખમાસમણો વંદિઉં જાવણિજ્જાએ નિસીહિઆએ મત્થએણ વંદામિ ॥

✳ જાવંતિ કે વિ સાહૂ સૂત્ર ✳

જાવંત કે વિ સાહૂ, ભરહેરવય મહાવિદેહે અ;
સવ્વેસિં તેસિં પણઓ, તિવિહેણ તિદંડ વિરયાણં. ૧

* * *

નમોऽર્હત્‌સિદ્ધાચાર્યોપાધ્યાયસર્વસાધુભ્યઃ ૧

* * *

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

✳ ઉવસગ્ગહરં સ્તવન ✳

ઉવસગ્ગહરં પાસં, પાસં વંદામિ કમ્મઘણમુક્કં;
વિસહર વિસનિન્નાસં, મંગલકલ્યાણઆવાસં. ૧

વિસહર ફુલિંગમંતં, કંઠે ધારેઈ જો સયા મણુઓ;
તસ્સ ગહરોગમારિ, દુટ્ઠજરા જંતિ ઉવસામં. ૨

ચિટ્ઠઉ દૂરે મંતો, તુજ્ઝ પણામો વિ બહુફલો હોઈ;
નરતિરિએ સુવિ જીવા, પાવંતિ ન દુઃખદોગચ્ચં. ૩

તુહ સમ્મત્તે લદ્ધે, ચિંતામણી કપપાયવબ્ભહિએ;
પાવંતિ અવિગ્ઘેણં, જીવા અયરામરં ઠાણં. ૪

ઈઅ સંથુઓ મહાયસ ! ભિત્તિભરનિબ્ભરેણ હિઅએણ;
તા દેવ ! દિજ્જ બોહિં, ભવે ભવે પાસજિણચંદ ! ૫

✳ ✳ ✳

✳ લઘુશાંતિ (શાંતિનાથ પ્રભુનું) સૂત્ર ✳

શાંતિં શાંતિ નિશાંતં, શાંતં શાંતાऽશિવ નમસ્કૃત્ય
સ્તોતુઃ શાંતિ-નિમિત્તં, મંત્રપદૈઃ શાંતયે સ્તૌમિ. ૧

ઓમિતિ નિશ્ચિત વચસે, નમો નમો ભગવતેऽર્હતે પૂજામ્;
શાંતિજિનાય જયવતે, યશસ્વિને, સ્વામિને દમિનામ્. ૨

સકલાતિશેષકમહા-સંપત્તિ-સમન્વિતાય શસ્યાય;
ત્રૈલોક્ય-પૂજિતાય ચ, નમો નમઃ શાંતિદેવાય. ૩

સર્વામર - સુસમૂહ-સ્વામિક - સંપૂજિતાય ન જિતાય
ભુવનજન પાલનોદ્યત-તમાય સતતં નમસ્તસ્મૈ. ૪

સર્વ-દુરિતૌઘનાશન-કરાય સર્વાऽશિવ-પ્રશમનાય
દુષ્ટ-ગ્રહ ભૂતપિશાચ, શાકિનીનાં પ્રમથનાય. ૫

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

યસ્યેતિ નામ-મંત્ર-પ્રધાનવાક્યોપયોગ-કૃત-તોષા;
વિજયા કુરુતે જનહિત-મિતિ ચ નુતા નમત તં શાંતિમ્. ૬

ભવતુ નમસ્તે ભગવતિ ! વિજયે ! સુજયે ! પરપરૈરજિતે !
અપરાજિતે ! જગત્યાં જયતીતિ જયાવહે ! ભવતિ. ૭

સર્વસ્યાપિ ચ સંઘસ્ય ભદ્ર-કલ્યાણ-મંગલ-પ્રદદે !
સાધૂનાં ચ સદાશિવ-સુતુષ્ટિ-પુષ્ટિપ્રદે ! જીયાઃ ૮

ભવ્યાનાં કૃત-સિદ્ધે ! નિર્વૃત્તિ-નિર્વાણ-જનનિ ! સત્વાનમ્
અભય-પ્રદાન-નિરતે ! નમોઽસ્તુ સ્વસ્તિપ્રદે તુભ્યં. ૯

ભકતાનાં જંતૂનાં શુભાવહે ! નિત્યમુદ્યતે ! દેવિ !
સમ્યગ્ દૃષ્ટિનાં ધૃતિ-રતિ ! મતિ બુદ્ધિ – પ્રદાનાય. ૧૦

જિનશાસન નિરતાનાં શાંતિ-નતાનાં ચ જગતિ જનતાનામ્
શ્રીસંપત્કીર્તિ-યશો – વર્દ્ધનિ જય દેવિ ! વિજયસ્વ. ૧૧

સલિલાનલ-વિષ-વિષધર-દુષ્ટગ્રહ રાજ-રોગ-રણભયતઃ
રાક્ષસ રિપુ ગણ મારી-ચૌરેતિ શ્વાપદાદિભ્યઃ ૧૨

અથ રક્ષ રક્ષ સુશિવં કુરુ કુરુ શાંતિં ચ કુરુ કુરુ સદેતિ;
તૃષ્ટિં કુરુ કુરુ પુષ્ટિં કુરુ કુરુ સ્વસ્તિં ચ કુરુ કુરુ ત્વમ્. ૧૩

ભગવતિ ! ગુણવતિ ! શિવશાંતિ-તુષ્ટિ પુષ્ટિ સ્વસ્તીહ કુરુ કુરુ જનાનામ્
ઓમિતિ નમો નમો હ્રાઁ હ્રીઁ હું: હ્રઃ યઃ ક્ષઃ હ્રીઁ ફુટ્ ફુટ્ સ્વાહા. ૧૪

એવં યન્નામાક્ષર-પુરસ્સરં સંસ્તુતા જયા-દેવી;
કુરુતે શાંતિં નમતાં, નમો નમઃ શાંતયે તસ્મૈ. ૧૫

ઈતિ પૂર્વ-સૂરિ-દર્શિત - મંત્રપદ-વિદર્ભિતઃ સ્તવઃ શાંતેઃ
સલિલાદિ-ભયવિનાશી શાંત્યાદિ-કરશ્ચ ભકિતમતામ્. ૧૬

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

યશ્ચૈનં પઠતિ સદા, શૃણોતિ ભાવયતિ વા યથા-યોગમ્
સ હિ શાંતિપદં યાયાત્ સૂરિઃ શ્રીમાનદેવશ્ચ. ૧૭

ઉપસર્ગાઃ ક્ષયં યાન્તિ છિદ્યન્તે વિઘ્નવલ્લયઃ
મનઃ પ્રસન્નતામેતિ પૂજ્યમાને જિનેશ્વરે. ૧૮

સર્વ-મંગલ-માંગલ્યં સર્વ-કલ્યાણ-કારણમ્
પ્રધાનં સર્વ-ધર્માણાં જૈનં જયતિ શાસનમ્. ૧૯

✳ જયવીયરાય ✳

(બે હાથ લલાટે રાખીને)

જય વીયરાય ! જગગુરુ ! હોઉ મમ તુહ પભાવઓ ભયવં;
ભવનિવ્વેઓ મગ્ગાણુસારિઆ ઈટ્ઠફલસિદ્ધિ. ૧

લોગવિરુદ્ધચ્ચાઓ, ગુરુજણપૂઆ પરત્થકરણં ચ;
સુહગુરુ-જોગો તવ્વયણ-સેવણા આભવમખંડા. ૨

(બે હાથ નીચે કરીને)

વારિજ્જઈ જઈ વિ નિયાણબંધણં વીયરાય ! તુહ સમયે;
તહ વિ મમ હુજ્જ સેવા, ભવે ભવે તુમ્હ ચલણાણં. ૩

દુખ્ખ-ખ્ખઓ, કમ્મ-ખ્ખઓ, સમાહિમરણં ચ બોહિલાભો અ;
સંપજ્જઉ મહ એઅં, તુહ નાહ ! પણામ - કરણેણં. ૪

સર્વ મંગલમાંગલ્યં, સર્વ કલ્યાણકારણં;
પ્રધાનં સર્વ ધર્માણાં, જૈનં જયતિ શાસનં. ૫

* * *

✳ અરિહંત ચેઈયાણં સૂત્ર ✳

(ઊભા થઈને)

અરિહંતચેઈયાણં, કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં ૧
વંદણવત્તિયાએ, પૂઅણવત્તિયાએ,
સક્કારવત્તિયાએ; સમ્માણવત્તિયાએ; ૨
બોહિલાભવત્તિયાએ; નિરુવસગ્ગવત્તિયાએ;

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

સદ્ધાએ, મેહાએ, ધીઈએ, ધારણાએ,
અણુપ્પેહાએ, વઢ્ઢમાણીએ, ઠામિ કાઉસ્સગ્ગં. ૩

* * *

અન્નત્થ

અન્નત્થ ઊસસિએણં નીસસિએણં ખાસિએણં, છીએણં જંભાઈએણં, ઉડ્ડુએણં, વાયનિસગ્ગેણં ભમલીએ પિત્તમુચ્છાએ; (૧) સુહુમેહિં અંગસંચાલેહિં, સુહુમેહિં ખેલસંચાલેહિં, સુહુમેહિં દિટ્ઠિસંચાલેહિં, (૨) એવમાઈએહિં, આગારેહિં, અભગ્ગો અવિરાહિઓ, હુજ્જ મે કાઉસ્સગ્ગો; (૩) જાવ અરિહંતાણં, ભગવંતાણં, નમુક્કારેણં ન પારેમિ (૪) તાવ કાયં, ઠાણેણં, મોણેણં, ઝાણેણં, અપ્પાણં વોસિરામિ. (૫)

(એક નવકારમંત્રનો કાઉસ્સગ્ગ કરવો, અને થોય સાંભળવી)

શ્રી નવકારમંત્ર

નમો અરિહંતાણં
નમો સિદ્ધાણં
નમો આયરિઆણં
નમો ઉવજ્ઝાયાણં
નમો લોએ સવ્વસાહૂણં
એસો પંચ નમુક્કારો સવ્વપાવપ્પણાસણો
મંગલાણં ચ સવ્વેસિં પઢમં હવઈ મંગલં

(કાઉસ્સગ્ગ પારીને થોય કહેવી)

થોય

મનહર મૂર્તિ અરિહંત તણી, મુજ આશ ફળી તુજ દર્શનની;
કરું વંદના હૈયે ભાવ ધરી, ભવસાગર તરણી તું જ તરી.

(પછી ખમાસમણ દેવું)

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

આલ્ફાબેટિક અનુક્રમણિકા

ભક્તિ પદો	પાના નંબર
અ-આ-ઐ-ઓ	
અચરિજ દેખા ભારી રે સાધો...............	૨
ઓળખો અંદરવાળો........................	૨
અગર હૈ પ્રેમ દર્શનકા......................	૩
અબ મેરે સમકિત સાવન આયો.............	૩
અબ સૌંપ દિયા ઈસ જીવનકો...............	૪
અબ હમ આનંદકો ઘર પાયો................	૪
આણં તાણં કાંઈ ન જાણં...................	૫
આપને તારા અંતરનો એક તાર.............	૫
આ રે અવસરની હું તો જાઉં રે બલિહારી.....	૬
ઐસી લાગી લગન મીરાં હો ગઈ મગન (હે આંખ વો જો).	૧૪
ઐસી કરી ગુરુદેવ કૃપા.....................	૩૮
અબ હમ અમર ભયે ન મરેંગે.............	૪૨
આજ જવાની પર ઇતરાનેવાલે (કવ્વાલી).....	૪૪
અમી ભરેલાં એ નયન....................	૪૮
અલખ દેશ મેં વાસ હમારા................	૪૯
અભિનંદનજિન ! દરિશણ તરસીએ.........	૫૩
અબ મેરે પતિ ગતિ દેવ નિરંજન...........	૫૬
અબ ચલો સંગ હમારે કાયા..............	૭૬
અવધૂ ક્યા માગું ગુનહીના................	૭૬
અવધૂ નામ હમારા રાખે.................	૭૭
અવધૂ સો જોગી ગુરુ મેરા................	૭૮
અવધૂ અનુભવકલિકા જાગી.............	૮૧
અબ જાગો પરમગુરુ પરમદેવ પ્યારે.........	૮૩

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

ભક્તિ પદો પાના નંબર

અવધૂ પિયો અનુભવ રસ પ્યાલા.......... ૮૩

આજ ગઈ'તી હું સમવસરણમાં............ ૮૮

આહા કેવું ભાગ્ય જાગ્યું, વીરના ચરણો મળ્યા... ૯૮

આયે હૈ શરણ તેરી, ગુરુદેવ કૃપા કર દો....... ૧૦૪

અવતાર માનવીનો ફરીને નહીં મળે.......... ૧૧૨

આત્મસાક્ષાત્કાર સ્તવન.................... ૧૨૭

આધ્યાત્મિક સ્તવન.................... ૧૨૭

આત્મકીર્તન.................... ૧૨૯

આત્મસ્વરૂપ ધૂન.................... ૧૩૦

ઉ

ઊંચી મેડી તે મારા સંતની રે............... ૭

ૐ

ૐ મંગલમ્............................... ૪૦

ૐ કારં બિંદુ સંયુક્તં..................... ૭૧

ૐ જય ગુરુદેવ હરે....................... ૧૩૨

ક

કાયાનો ઘડનારો ઘટમાંય................... ૭

ક્યા સોવે ઊઠ જાગ બાઉ રે................ ૫૪

કોન બતાવે બાટ ગુરુ બિના.............. ૬૪

કિત જાનમતેં હો પ્રાણનાથ................ ૮૨

કોઈ અજબ તમાસા દેખા................. ૮૫

ક્યા તન માંજના રે એક દિન મિટ્ટી મેં........ ૧૧૦

કભી પ્યાસે કો પાની પીલાયા નહીં.......... ૧૧૮

કૃપાદશાનું સ્તવન.................... ૧૩૦

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

ભક્તિ પદો — પાના નંબર

ગ

ગુરુ ઘેર આવ્યા તે દિવાળી................. ૧૬

ગુરુ બિના, કૈસે લાગે પાર................. ૩૨

ગુરુદેવ મેરી નૈયા......................... ૩૫

ગિરુઆ રે ગુણ તુમ તણા................. ૬૦

ગુરુદેવ તમારે દરવાજે, દોડું છું દર્શનને કાજે... ૧૦૪

ગુરુ ચરણનનમેં બેઠકર...................... ૧૨૨

ગુરુ બિન જ્ઞાન ન ઊપજે.................... ૧૨૩

ગુરુ માતાપિતા, ગુરુ બંધુ સખા............. ૧૨૪

ગુરુ બિન જ્ઞાન ન ઊપજે.................... ૧૨૫

ગુરુદેવ સ્તવન.................... ૧૨૯

ઘ

ઘૂંઘટે ઢાંક્યું એક કોડિયું..................... ૧૦૮

ઘેલી તો ફરું રે ઘરમાં ઘેલી તો ફરું.......... ૧૦૯

ચ

ચદરિયા ઝીની રે બીની.................... ૧૫

ચંદ્રપ્રભ જિન સાહેબા રે..................... ૫૬

ચેતન એસા ગ્યાન વિચારો................. ૬૬

ચેતન શુદ્ધાતમકૂ ધ્યાવો................... ૭૦

ચલના હૈ દૂર મુસાફિર કાહે................. ૯૬

ચેતન ચાલોને હવે સુખ નહીં પરમાં મળે...... ૧૦૭

છ

છૂટાં છૂટાં રે તીર રે અમને.......... ૧૦૦

જ

જતી હતી હું વાટમાં....................... ૮

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

ભક્તિ પદો	પાના નંબર
જનમ તેરા બાતોં હી બીત ગયો.............	૯
જ્યોતસે જ્યોત જગાઓ સદ્ગુરુ............	૯
જાગીને જોઉં તો જગત દીસે નહિ..........	૧૩
જાઓ જાઓ મેઘરાજા.....................	૧૭
જીવનની આ પળ અણમોલ................	૧૮
જબસે પ્યારે શ્રીમદ્જી આયે................	૩૪
જરાં તો ઇતના બતા દો પ્રીતમ............	૩૭
જો ભજે ગુરુકો સદા......................	૪૧
જીય જાને મેરી સફલ ઘરીરી..............	૭૯
જહવા સે આયો અમર વહ દેશવા........	૯૦
જય સદ્ગુરુ સ્વામી..(આરતી).............	૧૩૬
ઝ	
ઝાંખી ક્યાંથી થાય, હું-પદ હૈયેથી............	૯૩
ત	
તારા નયણે અમીરસ ઝરતાં રે..............	૧૦
તેરા રાજજી કરેંગે બેડા પાર................	૧૫
તારા ઘટમાં ગોવિંદ બોલે...................	૧૧૫
તીરથ તીરથ મૈ ગયો......................	૧૨૪
દ	
દર્શન દયોં ઘનશ્યામ નાથ..................	૩૬
દેખણ દે રે સખી, મુને દેખણ દે...........	૫૫
દુ:ખ દોહગ દૂરે ટળ્યાં રે...................	૫૭
દિલમાં દીવો કરો રે......................	૬૩
દેખો એક અપૂરવ ખેલા..................	૮૨

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

ધ

ધર્મ જિનેસર ગાઉં રંગશું.................... ૫૮

ધૂણી રે ધખાવી બેલી ! અમે તારા નામની.... ૧૧૧

ન

નૈયા ઝુકાવી મૈં તો જોજે ડૂબી જાય ના........ ૨૧

નીરખને ગગનમાં કોણ ઘૂમી રહ્યો.......... ૮૦

નિશદિન જોઉં તારી વાટડી............... ૮૧

નામ સુધારસ સાર સરવમાં............... ૮૬

નિત્ય નિત્ય ભજીએ તારું નામ............... ૯૨

નજર નાખું ત્યાં હે શ્રી નારાયણ............. ૧૦૬

નૈયા મેરી બચાના રે....................... ૧૨૨

જ્ઞ

જ્ઞાનમય હો ચેતન, તોહે જગકા............ ૩૩

જ્ઞાયકદેવ સ્તવન.................... ૧૩૧

પ

પતિ પરમકૃપાળુ મારા રે.................... ૧૧

પરકમ્મા કરીને લાગું પાય રે............... ૧૨

પ્રભુજી ! તુમ ચંદન હમ પાની............. ૧૯

પ્રેમી આવો રે............................ ૨૦

પાયોજી મૈને રામ રતન ધન................. ૩૪

પંથડો નિહાળું રે બીજા જિનતણો........... ૫૦

પીવતા નામ જો જુગન જુગ જીવતાં.......... ૫૧

પદ્મપ્રભુ જિન, તુજ-મુજ આંતરું રે............ ૫૪

પગ મને ધોવા દયોને રઘુરાઈ............. ૭૭

પૂરવ પુણ્ય ઉદય કરી ચેતન.............. ૮૪

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

પગ ઘુંઘર બાંધ મીરાં નાચી રે............ ૮૯
પીવો જ હોય તો રસ પી લેજો પાનબાઈ....... ૧૦૧
પ્રાર્થના કરને કો અબ, હાથ યે ઊઠતે નહીં......... ૧૧૨
પરલોકે સુખ પામવા, કર સારો સંકેત......... ૧૧૩
પ્રભુજી તુમ બીન કોન સહારા.............. ૧૨૧

ફ

ફકીરોં કી દુનિયા અજબ હે નિરાલી.......... ૯૪

બ

બૈર બૈર નહીં આવે અવસર................ ૪૭
બિના નયન પાવે નહીં.................. ૭૦

ભ

ભજનમેં હોત આનંદ આનંદ............... ૧૯
ભોળી રે ભરવાડણ હરિને.................. ૨૧

મ

મન લાગો મેરો યાર ફકીરીમેં.............. ૧૭
મન મસ્ત હુઆ......................... ૧
મન ફૂલા ફૂલા ફિરે જગતમેં.............. ૨૨
મને વ્હાલા થાઓ શ્રી રાજ એવા........... ૨૩
મનો બુદ્ધિ અહંકાર...................... ૨૪
મંદિરે પધારો સ્વામી સલૂણા............... ૨૫
મેરા સત્ ચિત્ આનંદરૂપ.................. ૨૬
મ્હારે જનમ મરણરા સાથી................. ૨૬
મારા મરણ વખતે બધી.................... ૩૯
મૈં તો જપું સદા તેરા નામ................ ૪૨
મેરે સદ્ગુરુ દીન દયાળ.................. ૫૦

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

ભક્તિ પદો	પાના નંબર
મૂલડો થોડો ભાઈ વ્યાજડો ઘણો રે...........	૫૩
મનડું કિમહિ ન બાઝે હો કુંથુજિન..........	૬૧
મુનિસુવ્રત જિન વંદતાં...................	૬૨
મન કી તરંગ માર લે.....................	૬૪
મહારો બાલુડો સંન્યાસી..................	૭૯
મેરુ તો ડગે પણ જેનાં મનડાં ડગે નહીં......	૮૭
મેરા તેરા મનવા કૈસે એક હોઈ..............	૯૧
મન રે તૂં કાહે ના ધીર ધરે..................	૯૬
મોહે લાગી લટક ગુરુ ચરનનકી.............	૯૮
મનને સ્થિર કરી આવો રે મેદાનમાં...........	૧૦૩
મૈં શરણ પડા તેરી, ચરણોં મેં જગા દેના........	૧૦૫
મેરે ગુરુકી મહિમા અપાર, યે દુનિયા ક્યા જાને..	૧૧૭
મને ચટકી લાગી શબદની...................	૧૨૬
મૈત્રી ભાવનું પવિત્ર ઝરણું..................	૧૩૩
ય	
યે તો પ્રેમ કી બાત હૈ ઉધો.................	૧
યમનિયમ સંજમ આપ કિયો..............	૭૪
યે મીઠા પ્રેમકા પ્યાલા કોઈ પિયેગા.........	૮૯
૨	
રાજ રંગભીના મારે.......................	૨૭
રોમે રોમે હું તારી થતી જાઉં છું............	૨૮
રે ! મનાજી તું તો જિન ચરણે.............	૩૮
રામ કૃષ્ણ હરિ મુકુંદ મુરારી..............	૬૨
રામ કહો રહેમાન કહો...................	૬૮

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

લ

લાગો છો પ્યારા પ્યારા કૃપાળુદેવ........... ૨૯

લિખનેવાલે તૂ હોકે દયાલ લિખ દે......... ૩૧

વ

વીતરાગી ! તારી માયા લાગી રે........... ૩૦

વ્હાલા લાગો છો વિશ્વઆધાર રે........... ૬૫

વીજળીને ચમકારે મોતીડાં પરોવતાં પાનબાઈ..... ૯૯

વીણવો જ હોય તો રસ વીણી લેજો પાનબાઈ... ૧૦૨

શ

શું શોધે સજની ?......................... ૨૭

શું રે કરવું રે મારે.......................... ૯૦

સ

સત્સંગનો રસ ચાખ....................... ૧૮

સાધો મનકા માન ત્યાગો.................. ૨૦

સાંસ સાંસ મેં સુમરિન કરકે................ ૨૮

સમાધિસાધન રાજ તારું નામ............... ૩૧

સફલ હુઆ હૈ ઉન્હી કા જીવન............. ૩૫

સંભવદેવ તે ધૂર સેવો રે.................... ૫૧

સમક્તિ દાતા સમક્તિ આપો.............. ૫૨

સત્‌ગુરુ તુમ્હારે પ્યારને.................... ૬૭

સંતો સો સત્‌ગુરુ મોહિ ભાવે............. ૬૯

સુણો શાંતિ જિણંદ સોભાગી.............. ૭૫

સુહાગણ ! જાગી અનુભવ પ્રીત........... ૭૮

સદ્‌ગુરુ દેવ દયાળુ દાતા.................. ૮૮

સુગરાનું સુખ શું વખાણું ?................. ૯૧

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

ભક્તિ પદો	પાના નંબર

સબ સે ઊંચી પ્રેમ સગાઈ.................. ૯૨

સમજ ગયા તો હો જા મૌન................ ૯૪

સત્‌ગુરુ શબદનાં થવા અધિકારી............. ૯૭

સ્વાનુભવદશા મહિમા.................. ૧૨૮

સ્તુતિ.................................. ૧૩૭

શ્ર

શ્રી અનંત જિનશું કરો.................... ૪૯

શ્રી શાંતિનાથજી જિન સ્તવન.................. ૧૨૮

હ

હોગા આત્મજ્ઞાન વો દિન................. ૩૬

હે ! પ્રભુ આનંદદાતા..................... ૩૭

હરિનામકે હીરે મોતી...................... ૪૧

હે ! મારા ઘટમાં બીરાજતાં................ ૪૩

હે ! શારદે માઁ........................... ૪૭

હાંરે મારે ધર્મજિણંદશું લાગી............... ૫૯

હરિ વસે હરિના જનમાં.................. ૬૮

હે પ્રભુ ! હે પ્રભુ ! શું કહું.............. ૭૨

હરિ તારો અમને સથવારો................ ૮૭

હરિ મારે હૃદયે રહેજો રે.................... ૯૫

હરિ ૐ .... હરિ ૐ..................... ૧૦૬

હે ગુરુવર, હે પરેમશ્વર, હે જ્ઞાની, હે દાતા.... ૧૧૪

હમ એક બને, હમ નેક બને................ ૧૧૬

હે તેરે અંતરમેં અનંત આનંદ સિંધુ.......... ૧૨૦

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org

Jain Education International For Personal & Private Use Only www.jainelibrary.org